

Forhandling

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Nu syntes vi, det var noget upassende at gå op under første behandling af det her lovforslag, fordi det lå på et uheldigt tidspunkt i sidste uge, men jeg bliver nødt til at anføre nogle principielle indvendinger mod det her lovforslag.

Det er jo ikke, fordi vi i Enhedslisten ikke går ind for at støtte enlige mødre, det gør vi sådan set, men selv i Enhedslisten er der en grænse for, hvor stor vi synes støtten skal være, og her synes vi måske, at man har skudt en lillebitte smule over målet.

Vi synes sådan set ikke, at det skal være sådan, at skatteyderne skal finansiere denne her skilsmisse, og vi synes generelt heller ikke, at der er nogen grund til, at skatteyderne skal finansiere den meget store understøttelse, som kongehuset får.

Vi synes måske og igen i forbindelse med det her lovforslag, at det var på tide at diskutere mere åbenhed i forbindelse med, hvad kongehuset bruger de mange millioner kroner, skatteyderne giver dem hvert år, på, ligesom vi mener, at det her var en kærkommen lejlighed til at diskutere ligestilling også i kongehusets regi.

Det er jo sådan, at både prins Henrik og kronprinsesse Mary er fuldstændig underlagt deres ægtefællers holdning til, hvad der skal bruges penge på, og hvad der ikke skal bruges penge på. Det understreger, synes vi i Enhedslisten, at kongehuset er en anakronisme. Kongehuset er et levn fra en tid, som er før demokratiet, og vi mener, at kongehuset som sådan burde nedlægges.

Jeg skal sige, at der jo så er en ting med det her lovforslag, som bliver understreget igen, igen, igen: Vi betaler som skatteydere millioner af kroner til kongefamilien, og så vedtager vi guddødemig at momsfritage dem. Altså hvis man får så mange millioner kroner, som kongehuset gør, burde man så ikke have råd til at betale moms på lige fod med alle andre mennesker?

Men endnu en gang understreger det blot den ulighed, der er i kongehuset, og hvor gammeldags en institution det er i vores samfund.

Enhedslisten kan altså ikke støtte det her forslag.

Formanden:

Jeg tror ikke, at ordet guddødemig står i den parlamentariske ordbog.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren:

»Hvordan vurderer regeringen de økonomiske konsekvenser af udmøntningen af »aftale om strukturreform« fra juni 2004, og hvordan vil regeringen sikre de folkevalgtes indflydelse, herunder de mindre partigrupperes repræsentation, samt hvordan vil regeringen sikre udøvelsen af forvaltningernes faglighed og herunder sikre høj faglighed i specialinstitutionerne på socialområdet og fastholdelse af armslængdeprincippet mellem myndigheder og virksomheder f.eks. på miljøområdet?«

Af Aage Frandsen (SF), Jørn Jespersen (SF), Villy Søvndal (SF) og Kristen Touborg (SF). (Forespørgslen anmeldt 6/10 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 19/10 2004).

Formanden:

Taletiden er efter anmodning 10 minutter for ordførere i første omgang.

Begrundelse

Aage Frandsen (SF):

Efter længere tids drøftelse i foråret endte det med, at regeringen lavede en aftale om strukturreformen sammen med Dansk Folkeparti.

Kl. 13.50

Hvis vi sammenligner det forløb, som var i foråret, med det forløb, som var, da den nuværende kommunalreform blev vedtaget helt tilbage i 1970, var det et andet forløb nu end dengang. Det siger måske lidt om den tid, vi i dag lever i, men det siger også noget om den måde,

som den daværende regering tilbage i 1960'erne administrerede sit flertal på, og den måde, som den nuværende regering administrerer sit flertal på.

Kommunalreformen i 1970 blev til efter 12 års forarbejde. Den kommunalreform, som vi nu har foran os, bliver formentlig vedtaget efter, ved vi jo, meget kort tids forberedelse. I 1970 lå der et betydeligt arbejde bag med hensyn til betænkninger. Når det drejer sig om den nuværende, så er det begrænset, hvor meget det er, og det, som var regeringens egen kommissions betænkning, må vi også konstatere kun i begrænset omfang er blevet fulgt.

Det, som vi nu står med, når det drejer sig om kommunalreformen, er jo den mest vidtgående reform, vi har set i masser af år. Den er gennemgribende på en række områder, og den kommer til at ændre vores samfund ganske voldsomt.

Kommunalreformen vil jo være ledsaget af en lovgivning, som vi først ser til foråret. Det er fornuftigt nok, at man forbereder sig fornuftigt og ordentligt og tager sig god tid til det, og der kommer en høringsfase fra slutningen af året og frem til slutningen af januar måned, inden lovforslagene fremsættes. Til den tid får vi så lejlighed til at tage stilling til de enkelte lovforslag, men det, som vi har ønsket med denne forespørgsel, er, at vi får en diskussion af kommunalreformen som helhed, sådan at vi ikke bare ser på de enkelte lovforslag, f.eks. inden for miljøområdet, inden for socialområdet, inden for uddannelsesområdet, inden for trafikområdet, men at vi her får en bred diskussion af det. Den diskussion har vi jo ikke haft, efter at aftalen er indgået mellem regeringen og Dansk Folkeparti, og det er derfor, vi godt vil have, at regeringen generelt nærmere redegør for, hvad tankerne er bag det, og at vi kan spørge, hvad konsekvenserne vil være af det. Derfor har vi ønsket forespørgslen.

Besvarelse

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, Danmark er i forandring, og det er jo rigtigt, som hr. Aage Frandsen netop sagde, at vi her står med årtiers største reform af den samlede offentlige sektor. Vi er i fuld gang med at gennemføre reformen, og kommunerne er i fuld gang med lokalt at diskutere og finde sammen i nye, større, mere bæredygtige enheder. Jeg glæ-

der mig dagligt over, hvordan man kommunalpolitisk, tværpolitisk har taget reformen til sig og arbejder målrettet for at indfri de forudsætninger, som reformen med udvidet tillid til kommunestyret hviler på.

Det betyder jo, at vi her i Folketinget som en af årets største opgaver har at behandle et stort antal lovforslag, der lægger op til en gennemgribende række ændringer i opgavefordelingen mellem fremtidens kommuner, regioner og staten. Jeg synes, der kan være grund til, når nu også hr. Aage Frandsen efterlyser den brede debat, at starte med kort at repetere, hvorfor regeringen sammen med Dansk Folkeparti har valgt at sætte dette store projekt i søen. Jeg kan måske også sige, at vi var mange, der var indstillet på at sætte skibet i søen, men da det skulle sejles i havn, var der kun regeringen og Dansk Folkeparti. Når vi gjorde det, er der jo mange gode grunde til det, men helt overordnet er vi jo blevet overbevist om, at en kommunalreform er et helt nødvendigt led i at fremtidssikre kvaliteten af den offentlige service.

Verden af i dag er meget anderledes, end verden var i 1970. Langt flere velfærdsopgaver løses af det offentlige, bedre uddannede, mere kritiske og engagerede borgere stiller nye krav til den offentlige service, og også i den offentlige sektor skal vi kunne gribe de teknologiske udfordringer og muligheder. Hvis ikke vi tager bestik af samfundsudviklingen, de nye tider om man vil, så risikerer vi, at den offentlige sektor ikke kan udvikles i takt med borgernes berettigede forventninger.

Kl. 13.55

Vi risikerer i sidste ende, at de mange dygtige og engagerede medarbejdere i den offentlige sektor ikke har ordentlige muligheder for at servicere borgerne og gennemføre de mål, vi politisk opstiller for deres arbejde.

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om, at tiden nu er inde til at tænke visionært og fremtidsorienteret ud fra ønsket om fortsat at have et af verdens bedste velfærdssamfund, baseret på et stort offentligt engagement.

Her var det jo så egentlig, man skulle forvente, at ikke mindst SF ville bryde ind med applaus, højlydt applaus, det parti, der ser sig selv som værende blandt de fremmeste forsvarere for den offentlige sektor og de fremmeste forsvarere for sektorens ansatte.

Men forespørgslen, som er stillet her i dag, illustrerer jo på sørgelig vis, at selv om sommerferien for længst er gået på hæld, ja, selv om vi

nærmer os vintertiden, så befinder SF sig stadig dybt nedsunket i hængekøjen. Når jeg siger det, så er det, fordi jeg har en formodning om, at SF med forespørgslen ønsker at problematisere, om reformen hænger sammen. Er der nu tænkt på økonomien? Er der nu tænkt på demokratiet? Er der nu tænkt på fagligheden? osv.

Jeg er selvfølgelig enig i, at det er centrale spørgsmål, meget centrale spørgsmål, men jeg kan nu ikke løbe fra, at min fornemmelse siger mig, at SF ikke stiller spørgsmålene her i dag af omsorg for, at vi får lavet en god reform. Det er ligesom ikke rigtig den tilgang, jeg har oplevet fra SF's side i denne sag.

Når det er sagt, så vil jeg da gerne takke SF for at have stillet dagens forespørgsel, for det giver jo en god lejlighed til at redegøre for, hvor gennemtænkt en kommende kommunalreform er, og dermed rydde unødigt tvivl og misforståelser af vejen.

Når det gælder spørgsmålet om, hvordan regeringen vurderer de økonomiske konsekvenser af reformen, noterer jeg mig, at SF som det første i den stillede forespørgsel nærer bekymring for pengene. Hvis det er et signal om nye tider i SF's politiske prioriteringer, så vil det jo være interessant i mange sammenhænge, men lad mig i øvrigt benytte lejligheden til at slå fuldstændig fast, at kommunalreformen ikke handler om at skære ned på kvaliteten af den offentlige service, at kommunalreformen ikke handler om, at der skal være færre offentligt ansatte i kommunerne. Tværtimod handler den om, hvordan vi sikrer, at ressourcerne anvendes bedst muligt til gavn for borgerne, og om, hvordan der skabes bedre sammenhæng i den måde, opgaverne løses på.

Om økonomien vil jeg så i øvrigt uddybende sige, at reformen jo betyder, at der flyttes opgaver mellem det kommunale, det regionale og det statslige niveau. Ændringerne i opgavefordelingen vil blive gennemført ud fra princippet om, at pengene følger med opgaven. Selve omlægningen skal desuden hverken medføre højere skatter eller øgede offentlige udgifter.

Ved brug af det såkaldte DUT-princip, det udvidede totalbalancesystem, vil modtagere af nye opgaver blive kompenseret fuldt ud for de udgifter, som følger af overdragelsen af en opgave, af ressourcer, der flyttes fra dem, der afgiver opgaven. Sagt med andre ord og lidt mere mundret vil en merudgift for én sektor modsvares af en mindre udgift for en anden sektor, så det samlede regnestykke går i nul.

Reformen vil også have konsekvenser for den enkelte region og den enkelte kommune, afhængigt af opgavernes fordeling og finansiering. I modsætning til de hidtidige skattefinansierede amtskommuner finansieres regionerne hovedsagelig af bloktilskud fra staten. Formålet er at skabe et lige økonomisk udgangspunkt for alle regioner, i særlig grad med øje for sundhedsopgaven, fordi regeringen og vores aftaleparti har det synspunkt, at der skal være den samme lige fri og gratis adgang til sygdomsbehandling på et højt internationalt niveau, uanset hvor man bor, og uanset hvilke rammevilkår regionen i øvrigt har.

En sådan omlægning vil give anledning til visse byrdefordelmæssige forskydninger i forhold til i dag, det siger sig selv, men set i forhold til regionernes samlede økonomi forventer vi ikke store ændringer, og ændringerne vil blive indfasnet over en 5-årig periode.

Regeringen vil i januar 2005 fremsætte et lovforslag om regionernes finansiering, hvoraf de konkrete regler for den fremtidige finansiering vil fremgå. I den forbindelse, når lovforslaget har været i høring og fremsættes i slutningen af januar, vil der også blive redegjort for de økonomiske konsekvenser for den enkelte region.

Kl. 14.00

For kommunerne skal tilskuds- og udligningssystemet tilpasses, så der tages hensyn til de opgaver og finansieringsomlægninger, som følger af reformen. Det er imidlertid nødvendigt at kende kommuneinddelingen for at kunne foretage beregninger af de byrdefordelmæssige virkninger af en reform. Derfor kan tilskuds- og udligningssystemet ikke lægges fast nu. Det siger sig selv.

Regeringen er i øvrigt meget opmærksom på, at der i forbindelse med en så stor reform kan være en risiko for utilsigtede skred i skatte- og udgiftsniveauer i kommunerne. For at skabe sikkerhed for, at de samlede skatter holdes i ro, vil der i overgangsåret blive lagt en øvre grænse på de kommunale skatter.

Så er der endelig spørgsmålet om engangsomkostninger. På kort sigt vil der bl.a. være udgifter til investeringer i it, flytning af medarbejdere og andre udgifter, som er snævert forbundet med at opbygge en ny organisation, herunder udgifter forbundet med de midlertidige sammenlægningsudvalg og forberedelsesudvalg.

Som det fremgår af aftalen, er tanken her at give lånemulighed, der i fornødent omfang kan

anvendes til at udjævne de likviditetsforskydninger, der kan opstå som følge af manglende tidsmæssigt sammenfald mellem engangskostninger på den ene side og økonomiske gevinster på den anden side. Desuden vil der være begrænsede muligheder for ekstraordinære tilskud til vanskeligt stillede kommuner, som indgår i en sammenlægning.

Alt i alt vil der altså være visse engangskostninger forbundet med reformen. Det er imidlertid regeringens vurdering, at disse omkostninger vil blive overgået af de økonomiske gevinster. Ved etableringen af større kommuner og regioner vil der jo kunne indhøstes økonomiske fordele i form af synergievinster gennem en forbedret sammenhæng i opgaveløsningen.

Så til spørgsmålet om at sikre de folkevalgte indflydelse, herunder de mindre partigrupperes repræsentation.

Det glæder mig, at SF interesserer sig for at sikre de folkevalgte indflydelse lokalt og regionalt. Jeg tager det som et udtryk for, at SF lokalt gerne vil søge indflydelse. Desværre oplevede jeg jo ikke helt den samme interesse for indflydelse, da aftalen om kommunalreformen blev forhandlet her centralt. Men lad mig slå fast: De mindre partiers indflydelse sikres og forbedres med denne kommunalreform.

Efter de gældende regler kan der vælges mellem 9 og højst 31 medlemmer til landets kommunalbestyrelser så vel som til landets amtsråd. For de nye kommuner er det aftalt, at sammenlægningsudvalgenes medlemstal skal være mindst 25 og højst 31. Sammenlægningsudvalgene overgår den 1. januar 2007 til at være kommunalbestyrelser for de nye kommuner, og det betyder, at mindstetallet for medlemmer af kommunalbestyrelserne i de nye kommuner i den første valgperiode er hævet fra 9 til 25.

Grundlaget for, at også de mindre partier kan opnå indflydelse i de nye kommuners etableringsfase, er med andre ord forbedret. Der skal procentuelt mindre til for at komme med, for at blive repræsenteret i de nye kommunalbestyrelser.

Desuden er det aftalt, at mindstetallet for medlemmer af kommunalbestyrelser i alle kommuner med mere end 20.000 indbyggere fra den 1. januar 2010 skal forhøjes fra de nuværende 9 til 19. Også her er der tale om en forbedring af vilkårene for de små partier.

Jeg vil gerne understrege, at selv om reformen altså gør det lettere for mindre partier at blive repræsenteret, er det vigtigt for regeringen

ikke alene at se på, hvor let det er at blive valgt, man skal også se på, hvad det er, der sker, når man bliver valgt.

Hvad er det for en indflydelse, de valgte politiske repræsentanter får? Der er ikke meget sjov ved at sidde i kommunalbestyrelsen, uanset hvor let eller hvor svært det er at komme i den, hvis kommunalbestyrelsen alligevel ikke har indflydelse på at løse de opgaver, som borgerne forventer bliver løst. Så får vi jo skindemokrati, så får vi symbolpolitik.

Regeringen ønsker med kommunalreformen at skabe et lokalt demokrati med et reelt indhold. Og det gør vi ved at decentralisere flere opgaver til det led, hvor de folkevalgte er tættest på borgerne, til kommunerne, som med denne reform bliver det egentlige omdrejningspunkt for udviklingen af velfærdssamfundet.

For regionerne er det aftalt, at medlemstallet i regionsrådene fastsættes til 41. Til sammenligning er der i amterne mulighed for at fastsætte antallet til mellem 9 og 31. Der er således også på det regionale niveau tale om en forbedring af de mindre partiers mulighed for at opnå repræsentation i regionerne.

De aftalte grænser for antallet af medlemmer, der skal vælges til kommunalbestyrelser og regionsråd, er fastsat ud fra to forhold: på den ene side hensynet til at opnå en bred og fair repræsentation, og på den anden side hensynet til, at de valgte organer kan arbejde effektivt. Det er samlet regeringens opfattelse, at de mindre partiers mulighed for repræsentation i de nye kommunalbestyrelser og regionsråd forbedres.

Kl. 14.05

Endelig rejser SF spørgsmålet om, hvordan regeringen vil sikre udøvelse af forvaltningens faglighed.

Lad mig her slå fast, at det sådan set er et af hovedformålene med kommunalreformen at skabe fagligt bæredygtige miljøer så tæt på borgerne som muligt. Større kommuner er ikke og har aldrig været et mål i sig selv, men er derimod et middel til at kunne løse flere opgaver fagligt forsvarligt tæt på borgerne.

På det sociale område, som SF specifikt nævner, lægger vi i forligskredsen stor vægt på, at den eksisterende sociale faglighed og ekspertise bevares i den nye struktur, og at der skabes rammer, som fremtidssikrer udvikling af den viden og faglighed, som hele tiden skal gøre os bedre og mere kvalificerede til at møde udfordringer i den sociale indsats.

Først og fremmest indebærer reformen større og mere fagligt bæredygtige kommuner, der får et samlet ansvar for borgeren. Det bidrager til en indholdsmæssig opkvalificering af indsatsen. Kommunerne overtager en række opgaver fra amterne, men samtidig med opgaven overtager de jo også den nuværende viden og ekspertise, der er knyttet til opgaverne. Det sikrer den faglige bæredygtighed.

Der er jo også en lang række positive udviklingsmuligheder forbundet med, at hele indsatsen for børn og unge med sociale og adfærdsmæssige problemer nu kommer til at ligge i kommunerne. Det muliggør et tæt og forpligtende samspil mellem de mere specialiserede tilbud og de almindelige skole- og dag- og fritidstilbud, der ligger i kommunen. Det indgåede forlig om en anbringelsesreform lægger netop vægt på dette samspil i den fremtidige indsats over for udsatte børn og unge.

Så vil jeg også gerne fremhæve, at vi med kommunalreformen etablerer en national videns- og specialrådgivningsorganisation, en slags paraply, der slås op over hele Danmark, og som skal sikre, at der indsamles og bearbejdes og formidles viden samt rådgivning til kommuner og borgere i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager. Her centraliserer vi viden og kompetence, styrker den faglige rådgivning i forhold til ikke mindst nogle af de meget små handicapgrupper.

Målet er også at sikre et landsdækkende overblik over den samlede viden og specialrådgivning, et overblik, som ikke eksisterer i dag. Netop dette initiativ skal sikre, at intet af den nuværende faglige ekspertise går tabt. Og det er da også et tiltag, som er blevet modtaget meget positivt af brugerorganisationerne. Hvortil jo kommer, at der nu skal oprettes handicapråd i alle kommuner. Kommunerne får derved en faglig sparringspartner for den sociale indsats.

Samlet set fører det her til, at vi får en social sektor, som er kendetegnet ved at have en mere kompetent faglighed til stede på de relevante niveauer, hvor der kan handles, end det, vi har i dag.

Også på miljøområdet styrkes fagligheden. I stedet for som nu, hvor opgaverne er spredt jævnt ud over tre forvaltningsniveauer, samler vi nu de fleste af opgaverne på to. Samlingen af de borgerrettede natur- og miljøopgaver i kommunerne betyder, at kommunerne fremover vil få fagligt bæredygtige natur- og miljøadministrationer. Samtidig sikrer vi armslængdeprin-

cippet gennem statslige supplerende retningslinjer og en kvalitetsstyringsordning.

De nye, større og stærkere kommuner skal fremover tage sig af de opgaver, hvor nærhed og lokalkendskab er vigtigt. Staten tager til gengæld et større ansvar for de opgaver, hvor der er større nationale interesser, eller hvor der kræves en høj grad af specialviden. Herudover får regionerne ansvaret for enkelte fagligt afgrænsede opgaver. Det drejer sig bl.a. om opgaver vedrørende jordforurening og råstoffer, som vi har vurderet bedst varetages på det regionale niveau.

Alt i alt er det en god og fornuftig arbejdsdeling, som sikrer den bedste anvendelse af miljøressourcerne i et land af Danmarks størrelse.

Jeg vil også gerne understrege, at amternes miljømedarbejdere ikke forsvinder ud i den blå luft. Størstedelen – og det er vel skønsomt sigt omkring 1.200 eller cirka to tredjedele af amternes miljømedarbejdere – vil fremover arbejde med de samme opgaver i kommunerne. Det bidrager i sig selv til en væsentlig styrkelse af de faglige miljøer i kommunerne, faglige miljøer, som jo også styrkes gennem sammenlægninger af de mange små kommunale forvaltninger. To kilder, der fører samme sted hen, stærkere kommunal kompetence, faglig kompetence. Samtidig vil en del af medarbejderne overgå til staten og løsning af de opgaver, hvor kommunerne er for små; de vil blive samlet i nogle få stærke faglige miljøer ude i landet.

KL 14.10

Bekymringen for, at armslængdeprincippet ikke kan fastholdes, bunder tilsyneladende i en forestilling om, at kommunerne skulle prioritere vækst og beskæftigelse på bekostning af natur og miljø. Amterne har imidlertid også tænkt i så vel vækst og beskæftigelse som natur og miljø, så der er ikke noget modsætningsforhold mellem den nuværende arbejdsdeling og den arbejdsdeling, der følger af kommunalreformen.

Så vil jeg gerne helt afslutningsvis sige et par ord om den videre proces for udmøntningen af kommunalreformen.

Den kommunalreform, som vi nu lovgivningsmæssigt skal følge op på i denne folketingssamling, og som kommunerne målrettet arbejder på at indfri forudsætningerne for dag for dag, er en historisk chance for at fremtidssikre og videreudvikle den danske velfærdsstat. Jeg glæder mig over den optimisme og forandringsvillighed, som de mange ønsker om kommune-

sammenlægninger allerede udtrykker. Det lover godt for fremtiden.

Når man ser på danmarkskortet, og når man lytter til den lokale debat i disse dage, ja, så er det jo tydeligt, at kommunerne – politikere på tværs af partiskel i kommunerne – har taget fremtiden til sig. Lige nu ser det ud til, at de 271 kommuner bliver til ca. 100, og dag for dag bliver der færre uafklarede pletter på kortet. Det går så godt, og det går så gnidningsfrit, fordi kommunerne er forventningsfulde med hensyn til at løfte det større ansvar, som regeringen og Dansk Folkeparti er parate til at give dem.

Der er jo et kolossalt folkeligt engagement lokalt. Det er længe siden, det lokale er blevet diskuteret så meget, som det bliver diskuteret netop nu. Der har været masser af lokale folkeafstemninger, masser af borgermøder, debatter og meget mere.

Men hvor fører det mig hen? Jo, det fører mig jo hen til helt afslutningsvis at understrege den forpligtelse, vi har til at følge op med den nødvendige lovgivning, men jo altså også følge op ved at vise den tillid, som kommunerne agerer på. Det er jo det, der sker, man indretter sig i forventning om, at dette Folketing magter at føre aftalen ud i livet, sådan at opgaver decentraliseres, og sådan at der bliver højere til loftet i det kommunale rum.

Derfor håber jeg også, at oppositionen, når forslagene nu er færdige på regeringens indre linjer, har været i høring i december-januar og fremsættes i slutningen af januar, vil tage imod regeringens og Dansk Folkepartis invitation til at indgå i konkrete forhandlinger om hvert af de fremsatte lovforslag.

Formanden:

Tak til indenrigs- og sundhedsministeren.

Så går vi i gang med forhandlingen, og det er først ordføreren for forespørgerne, hr. Aage Frandsen.

Forhandling

Aage Frandsen (SF):

Det er en del af vores parlamentariske tradition, at når ministeren har afleveret sit svar til forespørgeren, giver forespørgeren udtryk for en vis taknemlighed for, at ministeren har gjort sit arbejde, nemlig at besvare det, som lå i forespørgslen. For det kan jo ikke være udtryk for, at man er enig med ministeren, når man giver udtryk

for tilfredshed med, at ministeren har sagt noget.

Det siger jo sig selv, at vi som en del af oppositionen ikke er enige i det, som er regeringens oplæg. Det var vi heller ikke i foråret, og det er vi stadig væk ikke.

Men ministeren gav jo et meget præcist svar på det, som lå i selve forespørgslen. Ministeren havde så nogle overvejelser, måske en anelse polemiske, men det er ministeren velkommen til; det ville også klæde ministeren dårligt, hvis ikke de havde det tilsnit.

Først og fremmest mente ministeren, at der i forespørgslen lå en eller anden tilgang til det: Er der nu tænkt på alt? Altså en vis bekymring. Og jeg skal da gerne afsløre, at det er med en vis bekymring, vi ser på det, der skal ske forude med hensyn til kommunalreformen. Og til det retoriske spørgsmål: Er der nu tænkt på alt? synes jeg, det er imponerende at ministeren vel nærmest svarer, at der er tænkt på alt. Det er jo ganske flot.

Kl. 14.15

Ministeren gav også udtryk for, at der hos SF var en ny bekymring for, om nu økonomien var i orden. Det er ikke nogen ny tilgang; SF er i det hele taget meget bekymret for den nuværende regerings måde at bruge penge på, ikke nødvendigvis med hensyn til, hvad der skal foregå i den offentlige sektor, men hvad vi bruger i dag i privat forbrug, som jo så må betales af nogle senere hen.

Derfor har vi også helt afgjort fortsat en bekymring for økonomien omkring kommunalreformen, for ved enhver større reform, der gennemføres, og i hvert fald når det er så voldsomt som det her, kan det ikke undgå i hvert fald i en overgangsperiode at koste noget. Det er så et spørgsmål, hvad vi kan indhente senere hen. På de spørgsmål, der allerede er stillet i Folketingets Kommunaludvalg, må man sige, at vi ikke har fået svarene; det kan være, at de heller ikke kan gives endnu, men så må vi være klar over, at vi kaster os ud i noget, hvor vi ikke helt ved, hvad det kommer til at koste.

Ministeren havde også nogle betragtninger omkring de folkevalgte, som vi jo er optaget af. Jeg medgiver gerne, at man godt kan nå frem til, at der bestemte steder procentuelt kan komme flere kommunalbestyrelsesmedlemmer eller regionsrådsmedlemmer i forhold til de nuværende henholdsvis kommunalbestyrelsesmedlemmer og amtsrådsmedlemmer, men under alle omstændigheder forsvinder der jo sammenlagt

kommunalbestyrelsesmedlemmer og amtsrådsmedlemmer; der bliver færre folkevalgte. Man kan sige, at det så er en nødvendighed, og man kan sige, som ministeren gør, at det er godt ud fra den betragtning, at de så får mere at lege med – ikke at det var ministerens ord, det er mine ord.

Endelig havde ministeren også nogle bemærkninger om det der med faglighed, og at det lige netop var det, der var sagen for regeringen. Der kan jeg sige, at det også er en væsentlig del af sagen for os. SF ønsker også en kommunalreform, og det ønskede vi også i foråret. Vi har hele tiden sagt, at de mindste kommuner er for små til at løse nogle af de opgaver, de i dag skal løse, og vi mener også, at de nuværende amter er for små til at løse nogle af de opgaver, som i øjeblikket ligger hos amterne med hensyn til sygehusene. Det mener vi.

Så der er ikke tale om, at vi ikke ønsker en kommunalreform, men vi ønsker en anden rækkefølge i det. For at sige det meget enkelt så ønsker vi det, som ministeren og også andre har brugt et lidt nedsættende udtryk om: Vi ønskede en landskabsreform, før vi ønskede en større politisk kommunalreform, forstået på den måde, at man kunne lave en række sammenlægninger ud fra, at de skulle løse nogle opgaver, og derefter kunne man så flytte opgaverne stille og roligt over, hvis man mente, det var rigtigt. Det var det, der skete i 1970, og det var derfor, den reform, vi fik i 1970 og de følgende år, gik så stille og roligt og havde fuld opbakning i Folketinget, da den blev gennemført; den blev gennemført enstemmigt, og man tog den så også efterfølgende til sig. Så det er ikke udtryk for, at vi ikke ønskede en kommunalreform.

Hvis vi skulle angive nogle talstørrelser – selv om det selvfølgelig ikke er det afgørende, men alligevel – så mener vi, at kommuner, der har et indbyggerantal på 20.000, er bæredygtige og det, man skulle arbejde ud fra, og at regionsantallet skulle være syv-otte. Det var vores tænkning omkring det, vi kan kalde landskabsreformen. Og så er der så spørgsmålet om, om man så mente, at man efterhånden skulle flytte yderligere opgaver ud.

Ministeren siger, at man ikke kan lave en udigningsreform på indværende tidspunkt. Jeg kan godt forstå argumentationen, men omvendt er jeg også bange for, at vi nu ser nogle ændringer i kommunestrukturen, som er betingede af, at man ikke rigtig ved, hvad der sker med hensyn til udigningsreformen. Det kan godt være,

at der er nogle kommuner, der tænker: Det er nødvendigt, at vi slår os sammen med nogle andre kommuner, fordi vi ellers risikerer, at vores økonomi ikke er god nok, og vi ved jo ikke, hvad der sker med udigningen senere.

Det er nu engang sådan, at hvis der er to, tre eller fire fattige kommuner, der slår sig sammen, så bliver de sådan set ikke rige, og jeg tror rent faktisk, at der er nogle kommuner i øjeblikket, der tænker i sammenlægningsretninger ud fra, at de måske blev lidt rigere, ved at de blev slået sammen med andre – og måske også sammen med nogle, der var lidt rigere end dem selv.

Kl. 14.20

Gennemførelsen af denne lovgivning er jo noget, som vil tage forholdsvis kort tid her i Folketinget. Set i forhold til, hvornår det skal virke, er der selvfølgelig en overgangsperiode, men når det drejer sig om valg til kommunalbestyrelser og til regionsråd, så er det meget kort tid. Man skal jo, efter at lovgivningen er vedtaget i Folketinget lige op til grundlovsdag efter alt at døme, allerede et halvt år efter vælge nye kommunalbestyrelsesmedlemmer og regionsrådsmedlemmer. Det er ikke særlig tilfredsstillende i forhold til den proces, som jeg tror alle partier er vant til, nemlig at der er længere tids forberedelse.

Vi mener, hvis vi går over til de konkrete ting, at der er miljøopgaver, som vi kender i dag, og som ligger hos amterne, der burde ligge i regionerne. Vi mener også, at de mere specialiserede opgaver inden for social- og undervisningsområdet skulle ligge i regionerne. Vi mener også, at alle ungdomsuddannelser skulle ligge i regionerne. Det vil sige, at her ønsker vi altså en decentralisering fra staten og ikke det, som regeringen i virkeligheden lægger op til: en centralisering.

Vi mener også, at trafikplanlægningen burde ligge i regionerne, og det er ud fra den betragtning, at der så er et samlet sted, hvor man kan placere et politisk ansvar i stedet for det, som ligger i regeringens og Dansk Folkepartis aftale.

Endelig mener vi også, at man omkring erhvervsudviklingen godt kunne give yderligere opgaver til regionerne, selv om der ligger noget i det, som er aftalt.

Når det drejer sig om det sociale område, mener vi, at der er en række kommuner – også næsten uanset størrelse – som har svært ved at magte de mere specialiserede opgaver. Derfor er det heller ikke overraskende, at ganske mange inden for personale- og brugerorganisationerne

er bekymrede for det, der er sket. Man kan så sige: Jamen det er en almindelig professionel bekymring, som altid kommer til udtryk. Jeg tror også, den er meget reel.

Når det drejer sig om natur- og miljøområdet, mener vi, at der vil være tale om et tilbageskridt i forhold til det, vi har, og det gælder også, uanset at man i den seneste aftale fik på plads, at der er enkelte områder, nemlig omkring råstofudvindingen og også jordforureningen, der skulle ligge i regionerne.

Vi har allerede erfaringer med hensyn til at lægge tingene ud i kommunerne, nemlig vedrørende boliger i kystnære områder, og der viser det sig i hvert fald, at der er en anden adfærd, når det drejer sig om amternes måde at gribe tingene an på i forhold til den måde, kommunerne griber det an på.

I den forbindelse vil jeg godt knytte ord til det der med, om kommunerne vil tænke lige så meget på miljøet som amterne. Ministeren nævnte, at i øjeblikket har kommuner og amter jo begge dele at skulle tage hensyn til, men erfaringen er altså, at når det ligger i kommunerne, så er der altså en større opmærksomhed på erhvervsdelen end på miljødelen. Det er derfor, vi frygter, at det her ikke kan undgå at give nogle problemer i forhold til den konflikt.

Det, der er afgørende her, er jo – og det vil jeg godt understrege – at det ikke er noget med, at det alt sammen bare bliver bedre. Det undrer mig meget, at ministeren kan sige, at alt sammen bliver bedre: Fagligheden stiger, det folkelige bliver stærkere, og der er tale om en decentralisering.

Det er klart, at der er tale om en decentralisering, ved at man flytter opgaver fra amter til kommuner, men der er tale om en centralisering, i det omfang der bliver store enheder, og der er også tale om en centralisering, i det omfang man flytter opgaverne til staten, og det gør man jo på nogle områder.

Endelig mener vi også, at der er risiko for, at det folkevalgte element bliver svækket, fordi der er en række opgaver, som hidtil ikke mindst i amterne er blevet varetaget af de folkevalgte. De skal jo i fremtiden, hvis det er i statsligt regi, i højere grad varetages af embedsmænd.

Ud fra alle de her betragtninger mener vi, at den reform, som regeringen vil gennemføre sammen med Dansk Folkeparti, uanset at man inviterer til, at alle partier kan være med, bliver en meget smal reform, og det er trist i forhold til betydningen af denne her reform, for det er, som

ministeren sagde, årtiers største. Det er svært at finde et tidspunkt tilbage i historien, hvor der har været en større reform. Jeg tror ikke, at man inden for de sidste 50 eller måske 75 år har lavet en tilsvarende reform.

Kl. 14.25

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Aage Frandsen sagde i sit indlæg her, at SF jo i virkeligheden ønskede en landskabsreform før en politikflytning, altså før man diskuterede, om der kunne gå flere opgaver til kommunerne.

Med det som baggrund bliver jeg nødt til at spørge hr. Aage Frandsen, om han så ikke er enig i, at hvis man havde valgt den fremgangsmåde, så ville det også have været nødvendigt, at man fra centralt hold havde tegnet et nyt danmarkskort over, præcis hvilke kommuner der så skulle slås sammen, for hele baggrunden for, at kommunerne med stor ildhu er gået ind i det her med hensyn til at lave sammenlægninger, er jo lige præcis en bestemt forventning om – for de ved, at det står i forligsteksten – at de så også samtidig får en masse nye opgaver. Den iver fra kommunal side kunne man jo ikke have forventet, hvis man først kun havde lavet en landskabsreform.

Derfor beder jeg bare hr. Aage Frandsen understrege, at i SF-modellen havde det ønske afstedkommet, at vi herinde fra Christiansborg centralt havde bestemt, hvordan det nye kommunelandskab skulle være.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Uanset om man vælger den model, som regeringen og Dansk Folkeparti har valgt, eller man vælger en anden model som den, jeg beskrev, så vil det kræve, at kommunerne og regionen gik i gang med frivillige sammenlægninger. Hvis man så satte et mål som det, jeg skitserede, at man skulle nå frem til et indbyggerantal på f.eks. 20.000, og man skitserede, at det var fornuftigt, at nogle af de mindste amter blev slået sammen til større regioner, så ville der ligge en ansporing til, at man ville gøre det.

Det, der er tilfældet her, er jo, at man har lagt en hel masse nye opgaver ud, og så er det en ansporing til, at de skal være endnu større. Det, vi jo ser i øjeblikket, er, at nogle steder får vi nogle kommuner, som i geografi og delvis også i befolkningstal kommer til at minde om de gamle amter, som vi havde før 1970.

Det, der sker nogle steder i Vestjylland, omkring Herning, og det, der sker i Randersområdet, er, at man får nogle kæmpestore kommuner, og det er ud fra, at man vurderer: Hvis vi skal få det her til at hænge sammen med de nye opgaver, som Dansk Folkeparti sammen med regeringen har lagt ud, så skal vi være endnu større.

På den måde kan man sige, at det virkelig er lykkedes at få lavet store kommuner, netop fordi man har valgt den model, som Dansk Folkeparti sammen med regeringen har valgt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er sådan set enig med hr. Aage Frandsen i det sidste, hvis der ligger deri, at der er nogle kommuner, der efter Strukturkommissionens anbefalinger og også vores politiske ønske ser ud til at ville vokse sig lige lovlig store. Vi har valgt en frivillighedsmodel, og så har vi *reelt* også valgt en frivillighedsmodel, og så må de selvfølgelig om det.

Det, der bare er ærindet med mit spørgsmål, er at få hr. Aage Frandsen til at anerkende, at der er en stor forskel i tilgangen til det her. Der er stor forskel på, om man siger til kommunerne: I har en interesse i at blive større, for I skal nu løse en masse nye opgaver, eller man siger til kommunerne: I skal nu blive større – punktum – og så et eller andet sted siger: Og så kan det i øvrigt godt være, at nogle kommende Folketing vil give jer nogle flere opgaver.

Det første er jo en utrolig positiv udfordring. Man sidder som lokalpolitiker og siger: Hvis vi bliver 20.000 eller 30.000 indbyggere i nogle forskellige konstellationer, så kan vi få lov til her i vores eget hus pludselig at løse en masse nye opgaver. I den anden model har de ingen som helst garanti for, at de får de nye opgaver, de har kun garanti for, at de bliver større.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det er korrekt, at i den model, jeg skitserer, har man ingen garanti for, at man får en hel masse nye opgaver, for vi mener sådan set, at en række af de opgaver, som Dansk Folkeparti har været med til at placere i kommunerne, fortsat burde ligge på et regionalt niveau. Det gælder på det sociale område med en række specialiserede opgaver, det gælder på miljøområdet, det gælder på trafikområdet, og sådan vil der være en række steder.

Der er ikke tale om, at vi ønskede – og det har vi heller aldrig sagt – at lægge en hel masse nye opgaver ud til kommunerne, men vi siger, at de opgaver, som kommunerne i dag har, kan de ikke løse, medmindre de blev noget større. Der har vi så sat 20.000 indbyggere som mål.

Vi har heller aldrig nogen sinde sagt, at der ikke kunne ske en tvangssammenlægning, og vi har i øvrigt heller ikke – som Dansk Folkeparti på et tidspunkt var inde på – sagt, at man sådan set helst skulle have en folkeafstemning lokalt, for at man kunne få det gennemført, og sådan nogle ting; vi synes, det er fint, hvis der er nogen, der vil have folkeafstemninger, men det vil vi ikke blande os i. Men det der med at sige, at Folketinget ikke på noget tidspunkt ville skride ind, det har vi ikke sagt.

Formanden:

Tak til hr. Aage Frandsen.

Så er det fru Marianne Pedersen som ordfører.

Kl. 14.30

Marianne Pedersen (V):

SF har stillet en række spørgsmål i F 3, som giver mig mulighed for på Venstres vegne at komme med nogle betragtninger med hensyn til vort syn på den kommende kommunalreform.

I Venstre tror vi på det kommunale folkestyre. Vi har tillid til, at opgaverne løses decentralt, at løsningerne findes så tæt på borgerne som muligt. Vi ser en kommunalreform som et redskab til at indrette den offentlige sektor, sådan at rammerne for fremtidens velfærdssamfund sætter borgerne først.

Vi står over for en omfattende ændring af det kommunale landkort, og det vil kræve en stor indsats af alle de berørte parter. Politikerne rundtomkring i landet har allerede vist vilje til forandring. Det ses af den næsten daglige forandring af danmarkskortet.

Men særlig de offentligt ansatte er nøglepersonerne i den kommende proces og den vigtigste ressource i forhold til, hvor godt og smertefrit processen vil skride frem. Det er meget vigtigt for Venstre, at de ansatte får trygge rammer ved omlægningerne. Alle berørte medarbejders ansættelsesvilkår sikres derfor gennem virksomhedsoverdragelsesloven.

På trods af dette har oppositionen alligevel forsøgt at opstille skræmmebilleder, der kan gøre de ansatte utrygge. Derfor vil jeg gerne benytte lejligheden til at slå fast, at der er ansat

14.000 flere i den offentlige sektor under denne regering, og at der frem mod 2010 forudsættes en realvækst i det offentlige forbrug på 0,5 pct. om året.

Samtidig skal vi huske på, at mere end hver tredje ansat i kommuner og amter er ældre end 50 år, og at den offentlige sektor derfor kan se frem til et kæmpe generationsskifte i de kommende år. Udfordringerne i den offentlige sektor vil derfor blive ansættelser og ikke afskedigelser.

I Venstre konstaterer vi, at reformen sikrer, at kvaliteten af den offentlige service videreudvikles, og at ressourcerne anvendes bedst muligt til gavn for borgerne. Men de økonomiske konsekvenser af udmøntningen kan ikke præcist gøres op i kroner og øre i dag.

Grundvilkårene i reformen er, at omlægningen skal være udgiftsneutral. Vi skal ikke have højere skatter eller øgede offentlige udgifter med baggrund i, at opgaverne flyttes fra én myndighed til en anden. Aftalen indebærer, at pengene følger med opgaverne; de myndigheder, der får ansvaret for nye opgaver, kompenseres af de myndigheder, der afgiver opgaverne.

Derudover forhandler staten og kommunerne hvert eneste år om næste års økonomiske præmisser, og her vil det da være muligt at regulere opståede utilsigtede skævheder.

Det er også afgørende, hvordan det nye tilskuds- og udligningssystem vil tage højde for virkninger af reformen. Her har jeg i øvrigt noteret mig, at Socialdemokraternes formand vil sikre en udligningsreform som et af de fem punkter, de vil lave om ved kommunalreformen. Derfor vil jeg gerne slå fast, at det rent faktisk allerede er aftalt, at en udligningsreform skal være en del af kommunalreformen. Så jeg vil opfordre til, at Socialdemokraterne bidrager til dette arbejde i stedet for at sætte sig udenfor.

Der er ikke tvivl om, at opgave- og finansieringsreformen vil forskyde kommunernes byrdefordeling. Derfor vil vi også i folketingsgruppen meget nøje følge med i den udligning, så den bliver så retfærdig for alle parter som muligt, ikke alene for de modtagende parter, men også for de afgivende, der må betale til udligningen.

De fremtidige nye og større kommuner vil få mellem 25 og 31 medlemmer i kommunalbestyrelsen. Alle øvrige kommuner med mere end 20.000 indbyggere skal fra 2010 have mellem 19 og 31 kommunalbestyrelsesmedlemmer. Det giver bedre mulighed for, at mindre partier kan

opnå valg til kommunalbestyrelsen, da den naturlige spærregrænse bliver lavere, jo større en kommune bliver. I dag betyder små kommuners høje naturlige spærregrænse, at specielt yderfløjsvælgerne bliver hjemløse ved kommunalvalg.

Også til regionsrådene vil mindre partier have større mulighed for at opnå repræsentation. Region Sjælland er et rigtig godt eksempel. Her skal vælges 41 medlemmer. I de nuværende tre amter krævedes mellem 3,13 og 4,17 pct. af de afgivne stemmer for at opnå valg sidste gang. Til den nye, store region vil der kræves 2,38 pct., når man går ud fra, at det samlede antal afgivne stemmer er som ved det sidste valg.

Jeg ser med andre ord kommunalreformen som en bedre mulighed, hvor mindre partigrupper kan opnå valg til de nye og større enheder. Altså er der her ingen grund til bekymring.

Kl. 14.35

Fra politisk side er der også rejst tvivl om, hvorvidt den specielle viden på specialinstitutionerne på socialområdet vil kunne opretholdes. Vi taler her om et sårbart område, der ikke fortjener at blive part i en politisk strid om en reform eller ej. Jeg vil derfor gerne præcisere: Hele formålet med kommunalreformen er at skabe fagligt bæredygtige miljøer så tæt på borgerne som muligt, at give nye og større kommuner det samlede ansvar for borgerne. Den eksisterende sociale og faglige ekspertise skal bevares i den nye struktur, og der skal skabes rammer, som skal fremtidssikre udviklingen af den viden og faglighed, som hele tiden skal gøre sektoren bedre og mere kvalificeret til at møde udfordringerne.

Så vil jeg gerne gentage, hvad ministeren sagde, idet jeg synes, det er så vigtigt. Et vigtigt element i aftalen er nemlig, at der etableres en landsdækkende national videns- og specialrådgivningsorganisation. Organisationen skal indsamle, bearbejde og formidle viden samt rådgivning til kommunerne og til borgere, hvor der er nogle meget komplicerede og specialiserede enkeltstager. Det overblik har vi jo ikke i dag, men det vil samle faglig ekspertise. Dette overblik vil vi glæde os over at den nye udvikling vil skabe, og jeg ser det i hvert fald som en videreudvikling og sikring af viden på hele det sociale område.

Med kommunalreformen skal der også oprettes handicapråd i alle kommuner – det lovgiver vi om – og kommunerne får med andre ord en faglig sparringspartner i forhold til den sociale

indsats, og det er et længe udtrykt ønske fra handicaporganisationerne. Det imødekommer vi så her ved kommunalreformen.

Til sidst vil jeg sige lidt om armslængdeprincippet i forhold til miljøområdet. Når kommunerne får ansvaret for hovedparten af de borgerrettede opgaver på natur- og miljøområdet, vil de få flere opgaver, end de har i dag, men vi skal huske på, at jævnfør opgørelse fra Danmarks Statistik ligger allerede 67 pct. af de samlede offentlige udgifter på miljøområdet i kommunerne. Staten tager sig af 25 pct., mens amterne kun står for 8 pct. af udgifterne på området.

De nye, større kommuner vil med den nye struktur opbygge en bæredygtig natur- og miljøadministrationen, og de vil derfor fremover råde over den nødvendige ekspertise til at løse opgaverne.

Miljøministeren har klart tilkendegivet, at der fra statens side vil blive udarbejdet de nødvendige supplerende retningslinjer til administration og samtidig indført et kvalitetsstyringssystem. Begge tiltag vil sikre en bæredygtig, effektiv og ensartet administration.

Så gentager jeg det, ministeren også har sagt – for jeg synes også, det er meget væsentligt – om bekymringen for, at kommunerne vil prioritere vækst og beskæftigelse på bekostning af natur og miljø: Det er jo ikke anderledes, end amternes rolle er i dag. Amterne har også tænkt i vækst og beskæftigelse samtidig med miljø og natur, så jeg deler således ikke den bekymring for fremtiden, som andre har.

I Venstre tror vi på et ansvarligt og decentralt kommunestyre.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Der er et par spørgsmål. Først hr. Aage Frandsen.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

I Venstres ordførers indlæg var der ikke noget om det, som forskellige Venstrefolk var fremme med i foråret, nemlig at en kommunalreform med større kommuner ville give bedre grundlag for, at man kunne få opgaver lagt ud til private virksomheder, som så til gengæld kunne udføre disse funktioner. I hvilket omfang spiller det en rolle for Venstre, at man får større enheder, som så i højere grad kan udlicitere opgaver, sådan at private også kan byde på det og ikke kun den offentlige sektor?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Umiddelbart synes jeg ikke, det er det mest interessante i forhold til denne her meget store kommunalreform. Det er selvfølgelig interessant, når andre uden for det offentlige system også får lov til at byde på de opgaver, der måtte være, men det er ikke det, der er det bærende princip i kommunalreformen.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det er måske ikke det bærende princip, men det er vel noget, som Venstre synes er en god ting følger med, og det var i hvert fald det, som f.eks. Venstres politiske ordfører, hr. Jens Røhde, på et tidspunkt udtalte ville være en logisk konsekvens af det, altså at man i højere grad ville se flere ting udbydes. Så må Venstre vel også have en holdning til det. Er det noget, der er godt, eller er det noget, der er skidt? Er det noget, man betragter som positivt, eller noget, som man mener er neutralt i den her forbindelse?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Det er jo Venstres generelle politik, at vi gerne ser, at også andre end det offentlige løser opgaverne, og det har for så vidt ikke noget med kommunalreformen at gøre. Det har vi jo gerne set, inden kommunalreformen er trådt i kraft, og det ser vi også gerne, når kommunalreformen er trådt i kraft. Så vi synes, det er et gode, og det har vi ikke lagt skjul på.

Kl. 14.40

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ja, det er fuldstændig korrekt. Fru Marianne Pedersen bekræftede også under den forespørgselsdebat, vi havde om strukturreformen i foråret, at det var noget af det, Venstre var glad for ved strukturreformen, at den åbnede for mere privatisering.

I forhold til de offentligt ansatte sagde fru Marianne Pedersen, at de offentligt ansatte er helt afgørende i forhold til at få en god reform. Og det er der vel næppe nogen der kan være uenige i; de ansatte er altid helt afgørende i forhold til fusioner, større omlægninger osv.

Så sagde fru Marianne Pedersen, at oppositionen fremmaner skræmmebilleder, men at de offentligt ansatte slet ikke behøver at være bange, for virksomhedsoverdragelsesloven gælder.

Kan fru Marianne Pedersen bekræfte, at virksomhedsoverdragelsesloven bare garanterer, at de offentligt ansatte er ansat dag et efter, at denne her reform er ført ud i livet og deres opgaver er flyttet, men at den ikke siger noget som helst om, hvorvidt de derefter kan blive fyret, og at den ikke siger noget som helst om, hvad deres fremtidige løn- og ansættelsesvilkår vil være?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg bekræfter, at virksomhedsoverdragelsesloven vil være gældende i forbindelse med denne her kommunalreform.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ja, dermed er det jo ligesom ved de store bankfusioner; da var virksomhedsoverdragelsesloven jo også gældende, og de fleste kan stadig huske prikkerunderne.

Så når nu hverken fru Marianne Pedersen eller nogen minister har villet garantere de offentligt ansatte noget som helst omkring deres fremtidige løn- og ansættelsesvilkår, når statsministeren på trods af, at vi skriftligt har stillet de spørgsmål, som Forbundet af Offentligt Ansatte sendte fra deres kongres, ikke har villet give nogen som helst garanti til de offentligt ansatte om, at der ikke er nogen, der får forringet deres løn- og ansættelsesvilkår, og når vi kan se, at der bliver flyttet meget rundt, og at der vil være folk, der kommer til at gå på samme arbejdsplads med meget store forskelle, og at der ikke er sat nogen som helst penge af til at tage højde for det her problem, har fru Marianne Pedersen så slet ingen forståelse for, at de offentligt ansatte er usikre, når de samtidig oplever, at finansministeren på en konference for en måneds tid siden sagde, at de offentligt ansatte må regne med, at der går år, før de ved, præcis hvor de er ansat og på hvilke vilkår?

Mener fru Marianne Pedersen så stadig, at det er oppositionen, der fremmaner skræmmebilleder, og at de offentligt ansatte bare kan være helt trygge og være ligeglade med, hvor de skal være ansat, på hvilke vilkår og til hvilken løn?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg har fuld forståelse for, at de offentligt ansatte kan virke bekymrede i denne her sammenhæng, men jeg vil gentage, hvad jeg sagde i min ordførertale: En tredjedel af de offentligt ansatte er

over 50 år, og vi står med en afgang pr. år af offentligt ansatte på omkring 20.000 mennesker.

Det vil blive således fremover, at der vil blive rift om offentligt ansatte, og det synes jeg også man skal have med i det her perspektiv.

Inden for erhvervslivet er det kun en femtedel af de ansatte, der er over 50 år, så billedet viser klart, at det er inden for den offentlige sektor, der bliver en større afgang med baggrund i alderssammensætningen, og inden for erhvervslivet vil afgangene blive mindre.

Hvis man siger, at det ser ud, som om der kommer til at blive for mange hænder i det offentlige, vil jeg tværtimod sige, at der kommer til at mangle offentligt ansatte fremover, så dermed er jeg fuld af fortrøstning over, at virksomhedsoverdragelsesloven gælder i fasen her med overgangen.

(Kort bemærkning).

Pia Boisen (EL):

Ordføreren var jo inde på, at det her handler om bedre service og faglighed, og det er der jo ikke nogen der kan være uenig i.

Jeg har to konkrete områder, jeg godt vil stille spørgsmål til. Det ene handler om den vidtgående specialundervisning. Venstres ordfører nævnte, at det er et sårbart område. Og derfor er det jo for mig uforståeligt – og det vil jeg godt have ordførerens kommentar til – hvorfor stærkt specialiserede institutioner for handicappede børn skal være kommunalt ejede, eventuelt ejede af kommuner, som slet ikke har børn på den institution, de pludselig bliver medejer af, alene fordi institutionen nu har en postadresse, der ligger i den pågældende kommune.

Hvordan forestiller ordføreren sig at en kommune skal have stor interesse i en specialiseret institution, som man ikke selv har børn i? Hvordan forestiller ordføreren sig at der skal være en fælles organisation, der giver alle de støttefunktioner, der er behov for: fysioterapi, ergoterapi, kontakt til sundhedsvæsenet osv.?

Så kan jeg tage det andet spørgsmål bagefter.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg føler mig ganske overbevist om, at kommunerne generelt har en stor interesse i, at der er et stort antal arbejdspladser i den enkelte kommune. Derfor tror jeg også, at kommunerne vil være om de institutioner, de nu bliver ejere af fremover.

Med hensyn til den faglige ekspertise: Den vil jo ikke gå tabt, den vil blive i institutionen, som den er i dag. Vi har været inde på, at der vil blive denne videns- og rådgivningsorganisation, som er en paraply, og derfor vil der ikke ske noget skred i forhold til udvikling af ekspertisen her.

Kl. 14.45

Derudover vil jeg også gerne sige, at det er regionerne, der driver disse institutioner, som de har gjort hidtil, og regionerne har fortsat ansvaret for at udvikle tilbud og sørge for, at der er de fornødne pladser.

(Kort bemærkning).

Pia Boisen (EL):

For den vidtgående specialundervisning er det jo en lille håndfuld institutioner, der overgår til regionerne, mens andre bliver i kommunerne. Eksempelvis har man i Københavns Amt to skoler, Kirkebækskolen og Geelsgaardskolen. Den ene bliver en regional opgave, den anden bliver en opgave for Vallensbæk Kommune, som ikke har sendt et barn til den institution, som er højt specialiseret til multihandicappede børn.

Det andet spørgsmål, jeg ville rejse, er omkring den fysiske planlægning i hovedstadsområdet: Hvordan sikrer vi med reformen en sammenhæng mellem nybyggeri og infrastruktur? Hvordan sikrer vi den rigtige rækkefølge i udbygningen af hovedstadsområdet i stedet for en hovedløs konkurrence mellem kommunerne? Ender vi i en situation, hvor Græsted eksempelvis bygger store, nye erhvervsområder, mens andre områder tættere på København forslummer? Hvordan forestiller Venstres ordfører sig, at vi efter strukturreformen får hovedstadsområdets planlægning til at hænge sammen?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg synes, det er spændende, at der er så mange aktører på området, for det gør måske, at der kommer endnu mere skred i udviklingen i de forskellige landsdele. Det er jo stadig væk sådan, at regionerne vil få vækststudvklingsfremme, kan man sige. Det bliver deres opgave at sørge for, at der sker en udvikling, det bliver deres opgave at udpege de områder, hvor udvikling især vil være hensigtsmæssig.

Det er kommunerne, der laver planlægningen for den kommune, de nu råder over, men der vil blive den overordnede sammenhæng via regionerne, og derudover vil der være det nationale

overblik, som ikke vil blive mindre, end det er i dag, og i hvert fald vil være på samme niveau.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Jørn Pedersen, derefter kommer hr. Jakob Jensen, hr. Arne Toft, fru Marianne Jelved og hr. Ole Stavad.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jeg forstod på fru Marianne Pedersen, at den garanti, statsministeren i åbningstalen gav til de offentligt ansatte om, at de var omfattet af virksomhedsoverdragelsesloven, i virkeligheden ikke er nogen garanti. Det var konklusionen på et tidligere svar. Det vil jeg godt have bekræftet.

Nu sagde Venstres ordfører jo, at det her med økonomien kan vi ikke sige noget om i dag. Det synes jeg er fair nok. Men jeg kunne forstå på indenrigs- og sundhedsministeren, at det går efter princippet noget for noget, og det er jo altid klar Venstretale. Altså hvis man får en opgave, skal man have noget, og den skal andre så betale for et andet sted fra, det jo sådan set det, vi ved om det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge, om fru Marianne Pedersen har en fornemmelse af, hvornår vi kan forvente, at der er lidt overblik over økonomien, for mange spørger jo interesseret.

Så vil jeg gerne som det sidste i denne runde spørge: Er det rigtigt opfattet, at det med en udligningsreform er noget, som regeringen har skubbet foran sig igennem flere år?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg vil først sige, at jeg synes, det er manipulation fra hr. Jørn Pedersens side at sige, at jeg har udtalt, at virksomhedsoverdragelsesloven ikke gælder. Det har jeg ikke på noget tidspunkt sagt. Jeg har modsat præciseret, at den er gældende i denne her kommunalreform.

Med hen ...

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ja tak.

Marianne Pedersen (V):

Jeg havde lidt mere.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ja, værsgo.

Marianne Pedersen (V):

Med hensyn til udligningsreformen vil jeg sige, at denne regering skubber ikke nogen udligningsreform foran sig. Vi har jo sagt klart, hvornår vi mener det må være hensigtsmæssigt at lægge den på bordet. Og det vil det være i anden halvdel af 2005, eller man kan også sige i begyndelsen af folketingsåret 2005-06.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jeg vil gerne spørge fru Marianne Pedersen: Er det ikke rigtigt, at virksomhedsoverdragelsesloven kun garanterer frem til næste overenskomst? Er det forkert opfattet? Så det er i virkeligheden ikke nogen stor garanti.

Så vil jeg godt sige eller spørge – vi skal jo spørge her – om udligningsreformen: Er det ikke korrekt opfattet, at der i tidens løb, også i den nuværende regerings tid, har været forskellige datoer for, hvornår den skulle træde i kraft? Kan fru Marianne Pedersen bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Det er da korrekt, men vi har også sagt, at begrundelsen for, at udligningsreformen først skal falde sammen med den nye kommunalreform, er, at det vil være uhensigtsmæssigt at lave en udligningsreform nu, som kommunerne skal agere efter, og når vi så har det nye kommunale danmarkskort, skal man lave en anden udligningsreform, fordi flytningen af opgaverne kan have nogle konsekvenser. Det lægger vi da ikke skjul på. Tingene hænger meget godt sammen.

Med hensyn til jobgarantien og virksomhedsoverdragelsesloven ved jeg, at det er således, at de næste overenskomstforhandlinger skal finde sted i marts 2008, så der er i hvert fald en garanti frem til marts 2008. Men jeg har også flere gange sagt i min ordførertale, også til efterfølgende spørgsmål, at jeg ikke mener, det bliver noget problem inden for det offentlige, at der ikke vil være for mange til at tage sig af de opgaver, der ligger på det administrative niveau. Jeg mener tværtimod, at vi kommer til at mangle offentligt ansatte.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Jakob Jensen (S):

Jeg vil gerne spørge fru Marianne Pedersen, om hun ikke kan forstå, at de offentligt ansatte trods

hendes løfte om virksomhedsoverdragelsesloven er en lille smule bekymrede for fremtiden, når man ser på, hvilken stilling det så er, de kan blive tilbudt i den nye struktur. Jeg tænker f.eks. på en medarbejder fra amtsgården i Ringkøbing, som i dag arbejder på undervisningsområdet, som kunne blive tilbudt et job herovre ved Frederiksholms Kanal, hvilket ifølge mine oplysninger er fuldt muligt inden for virksomhedsoverdragelsesloven.

Jeg vil gerne spørge, om fru Marianne Pedersen kan forstå, at disse medarbejdere kunne være bekymrede. Det samme kunne også gøre sig gældende for den del af rengøringspersonalet på amtsgården i Ringkøbing, som i fremtiden skal overgå til det statslige.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Nu føler jeg mig ganske overbevist om, at man ikke vil tilbyde en ansat på amtsgården i Ringkøbing et job herinde på Slotsholmen. Det ligger ikke rigtig i kortene. Man vil nok finde noget, der er lidt nærmere. Så jeg synes, det er meget polemisk at stille det op på den her måde.

(Kort bemærkning).

Jakob Jensen (S):

Kunne fru Marianne Pedersen måske prøve at skitsere, hvilke overvejelser man gør sig for at sikre dette rent konkret, ud over at det i dag er de modtagende og afgivende myndigheder, der skal beslutte det? Kunne man forestille sig noget mere konkret i lovgivningen eller i bemærkningerne til lovgivningen, som kunne fastsætte det?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Altså jeg ved helt konkret, at finansministeren har været inde i nogle debatter med de ansatte rundtomkring i kommunerne, og at der allerede nu er lavet nogle aftaler om, hvor man kunne samarbejde kommunerne og de eksisterende amter imellem for at starte på en proces, hvorefter man kan fordele personalet, hvor det er mest hensigtsmæssigt.

Jeg forventer også, at personalet vil blive taget med på råd. Vi har jo den tradition her i Danmark, at man ikke bare flytter rundt med folk, men at man tager en dialog om det. Det forventer jeg personligt også at man vil gøre i denne her sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Det er jo rigtigt, som ministeren for kort tid siden sagde i sin tale, at de områder her bliver diskuteret meget i kommunerne, og det er også rigtigt, at borgmestre og byråd gør en stor indsats.

Jeg ved så ikke, om det er helt rigtigt, at alle er lige positive, men de har så gjort op med sig selv og har sagt: Jamen der er nok ikke noget at gøre, det her bliver til noget, og så kan vi lige så godt gå ind i det. Det er jeg enig med dem i.

Jeg bliver tit stillet spørgsmålet: Hvorfor skete det her? Når nu Venstre før valget gik ud og sagde, at der ikke kommer en kommunalreform i den næste periode, og når man året efter valget, hvor man kom til magten, også sagde – det var både indenrigsministeren og statsministeren – at der ikke kommer en kommunalreform i den her periode, hvad var det så, der skete, så man lige pludselig lavede det helt om, så der kommer en? Synes fru Marianne Pedersen, at det er særlig troværdigt?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg har for så vidt ikke problemer med troværdigheden i denne her sammenhæng. Vi lever i et meget kompliceret samfund, hvor tingene udvikler sig utrolig hurtigt. Der har været røster fremme i mange år om, at en kommunalreform ville være meget hensigtsmæssig.

Commissionens rapport viser jo også, at de opgaver, der findes i kommunerne i dag, faktisk ikke løses godt nok. Derfor siger man, at en kommune skal have 20.000 indbyggere, at det er det mest hensigtsmæssige. For at få løftet opgaverne godt fagligt, vil vi gå ind og sige: Nu skal vi have kommunalreformen. Det har jo også vist sig, at politikerne bakker op om den og for øvrigt også mange institutioner i Danmark. Så det er det rigtige.

Men jeg må medgive, at det er korrekt, at det ikke var fremme ved sidste valgkamp, men det var der måske meget andet der heller ikke var fra Socialdemokratiets side.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Vi kender jo nok alle sammen en statsminister, som kom til at sige noget omkring efterlønnen for et valg, og vi husker måske også alle bagefter. Det, der her er sket, er efter min mening ret anderledes.

Jeg vil godt spørge fru Marianne Pedersen om noget, som jeg ofte bliver spurgt om, når man drøfter de her ting i kommunerne, og det er om økonomien. Ministeren har sagt lidt om det, men ministeren har gjort det ganske klart, at regionerne og amterne intet har med hinanden at gøre. Det er nok også sket, fordi man begyndte at røre på sig i EU, for hvis det var noget, der lignede hinanden, havde de også krav på at have lov til at udskrive skat.

Jeg vil godt spørge fru Marianne Pedersen: Hvem overtager i den nye struktur den gæld på i nærheden af 9 mia. kr., som amterne har?

Kl. 14.55

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

På samme måde som amterne har en gæld på x antal milliarder kroner, har de også nogle aktiver. De aktiver og passiver vil blive delt via et delingsråd, dersom der er uenighed om, hvorvidt gælden henhører det ene eller det andet sted. Det er jo således, at institutionerne vil blive placeret i kommunerne, og den gæld, der ligger i de enkelte institutioner, ligger fortsat i institutionen, så der burde ikke blive de helt store problemer.

Med hensyn til hvad statsministeren har udtalt, er jeg ganske overbevist om, at statsministeren kan svare for sig selv.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det er jo klart, at kommunerne er i fuld gang med at lave aftaler om sammenlægningen. De har jo reelt ikke noget valg. Der er kun et parti, der ikke går ind for, at vi skal have større kommuner, så uanset et regeringsskifte ved alle jo, at det er vejen frem.

Når nu Venstre tror så meget på decentrale og ansvarlige kommuner, så forstår jeg ikke, hvorfor man ikke har lagt alle miljøopgaverne ud. Hvorfor har man lavet en ekstra statslig styring af kommunerne i de opgaver, som er lagt ud? Det undrer mig. Hvordan harmonerer det?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jamen jeg er lige ved at være bekymret for, at jeg bliver fru Marianne Jelved svar skyldig, for jeg er ikke rigtig klar over, hvad det er for en ekstra statslig styring, fru Marianne Jelved henviser til i den her sammenhæng. Det kommer jeg til at spørge om.

Marianne Jelved (RV):

Det var ærgerligt, så mister jeg mit andet spørgsmål.

Marianne Pedersen (V):

Beklager.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det drejer sig om det, jeg tror man kalder kvalitetskontrol, som betyder, at staten vil gå ind og lægge nogle rammer for, hvad kommunerne må gøre på de miljøområder, som bliver lagt ud til kommunerne, og vil kontrollere, at kommunerne holder sig inden for det område.

Der sker jo med den her reform, som strukturmæssigt er udmærket set med radikale øjne, en stigende statslig styring af kommunerne. Det synes jeg er interessant sker under Venstres ansvar.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg synes for så vidt, at det er mere interessant, at fru Marianne Jelved spørger. Der bliver jo konstant efterlyst en høj faglighed på miljøområdet, og man er bange for, at kommunerne ikke kan løse opgaverne. Derfor vil man faktisk gerne fra De Radikales side, som jeg har forstået det, have løftet endnu flere opgaver op i statslig regi.

Så har vi for at imødekomme De Radikale og til dels også Socialdemokratiet sagt, at vi laver nogle nye administrative linjer, som kommunerne skal arbejde under i forhold til natur- og miljøområderne. Derudover laver vi dette nye sikringssystem, som gør, at tingene ikke falder igennem, men at der er en høj faglig kvalitet i samtlige sagsbehandlinger inden for natur- og miljøområdet.

Vi har faktisk lyttet til De Radikale og gjort, hvad vi mente var hensigtsmæssigt, og hvad vi helt klart så som et ønske fra De Radikales side.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Da der ikke var mulighed for at stille spørgsmål med korte bemærkninger til ministeren efter hans besvarelse, vil jeg godt spørge fra Marianne Pedersen, om hun kunne uddybe det, som ministeren var inde på, nemlig at der i forbindelse med sammenlægningen bliver lagt en øvre grænse for de kommunale skatter.

Jeg går ud fra, at det ikke er skattestoppet, vi snakker om, for det ville der jo ikke være nogen grund til at pensle yderligere ud her. Kan fru Marianne Pedersen løfte sløret lidt ekstra for, hvordan det konkret vil komme til at foregå i forhold til de enkelte kommuner, og om det er en individuel skatteprocent for de enkelte nye kommuner, som kommunerne kommer til at skulle fastsætte uden mulighed for at træffe selvstændige beslutninger?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Altså et meget nærliggende system vil være, hvis der er tre kommuner, der går sammen med tre forskellige niveauer inden for skatteprocenter og dermed også tre forskellige serviceniveauer, at man kan lave et vægtet gennemsnit af, hvad skatteprocenten så skal være i denne nye kommune.

Kommunen behøver ikke, skal ikke eller kan måske ikke vælge den højeste skatteprocent. På samme måde er der ikke nogen grund til, at den nye kommune skal vælge den laveste skatteprocent. Men et vægtet gennemsnit af disse tre kommuners skatteprocent vil være hensigtsmæssig.

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det, jeg altså spørger om, er: Vil det sige, at det, der er regeringens og Venstres hensigt, er, at i hvert fald i det første år efter at de nye kommuner er skabt og lagt sammen, bliver der lavet en centralt dirigeret fastsættelse af skatteprocenterne i de nye kommuner, sådan at det bliver et vægtet gennemsnit eller en individuel fastsættelse i Indenrigsministeriet af indenrigsministeren eller andre? Er det det, der er forslaget fra Venstres og regeringens side?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Nu er der ikke lagt nogen lovforslag frem endnu. Man sidder stadig væk og arbejder med dem. Men jeg forventer, at der vil kunne laves en eller anden retningsgivende lovgivning i denne her sammenhæng, hvoraf kommunerne så vil kunne se, hvordan det vil være hensigtsmæssigt at agere. Men vi har jo i dag et skattestop, så på samme måde kunne der også laves en anden lovgivning i den her sammenhæng. Men jeg vil ikke lægge mig fast på, om det bliver et diktat,

eller det bliver nogle retningslinjer, der vil blive lagt frem.

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Ministeren var i sin indledende tale inde på, at Venstre jo ikke ønskede symbolpolitik og skindemokrati og fik også fastsat, at det var, når politikere jo ikke havde indflydelse på de områder, som de skulle træffe beslutninger på.

Med de nye regioner danner man jo reelt nogle nye politiske råd, hvor midlerne til de beslutninger, der skal træffes, skal komme fra staten, har jeg forstået, fra en sundhedsskat, som inddrages som en generel skat over hele landet og fra kommunerne, der skal bidrage med 15 pct.

Med den her nye model kunne jeg stille to spørgsmål. For det første: Hvem har anbefalet en sådan model? Indenrigs- og sundhedsministerens egen ekspert Kjeld Møller Pedersen har jo ikke anbefalet en sådan model. For det andet: Hvor går man hen som borger, når man oplever nedskæringer på sundhedsvæsenet i fremtiden? Henvender man sig i regionen, hos staten eller hos kommunen?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Klageadgangen vil fremover være, som den er i dag. Man kan klage gennem de systemer, man klager gennem nu. Med hensyn til økonomien kan jeg ikke se, at der skulle være det helt store problem i forhold til, at man skruer økonomien for regionerne sammen af fire forskellige elementer. Nummer et bliver bloktilskuddet, så bliver der et aktivitetsafhængigt tilskud, som vi for øvrigt kender i dag, det er der ikke noget nyt i, og så vil kommunerne skulle bidrage til sygehøvsæsenet i den region, hvor det ligger. Det er jo meget hensigtsmæssigt, fordi kommunerne får et større ansvar for deres borgere og derfor et incitament til at sørge for at have en sundhedsfremmende politik.

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Ja, der er jo bare lige det element, at de politikere, der skal varetage sundhedsområdet, altså sidder i en region, og hvis man som borger skal beklage sig over, at der ikke kommer nok i bloktilskud, at staten ikke sender nok penge ud til regionen, eller at meraktivitetspuljerne ikke udnyttes godt nok, eller at min lokale kommune

måske ikke betaler den mængde penge, der gør, at jeg kan opretholde mit genoptræningstilbud, så er det jo svært at se, hvor man skal gå hen som borger.

Går man hen i kommunen, vil man formentlig få at vide: Jamen vi deler den her udgift med 30 andre kommuner, så det er altså ikke vores skyld, at nabokommunen ikke betaler det, de skal. Går man til staten, vil man formentlig få at vide: Jamen vi har indkrævet en generel skat. Det er bare ærgerligt, at det ikke svarer til, at jeg kan få mit behandlingstilbud betalt.

Er ordføreren ikke enig i, at det er et generelt problem, hvor demokratiet går hen med de her nye regioner, især i en tid, hvor Amtsrådsforeningen så i øvrigt kan komme med beregninger, der viser, at hele hovedstadsområdet med denne her nye model måske vil miste op mod 1 mia. kr. til finansiering af sundhedsvæsenet?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Nu er regionerne også folkevalgte, så man vil jo kunne henvende sig til sine regioner, hvis man har klager af den slags, som fru Sophie Hæstorp Andersen lægger frem her. Så det er der ikke noget nyt i. Klageadgangen vil være den samme, som den er i dag.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu har vi jo rundtomkring i landet efterhånden fået viden om, hvilke konsekvenser det tilsyneladende har på hele det sociale område. Der er bl.a. to formænd for socialudvalg, der har trukket sig, fordi de ikke mener, at det fagligt set kan lade sig gøre.

Kl. 15.05

Det, det jo kommer til at betyde, er bl.a., at de enkelte specialiserede institutioner skal betales af den kommune, de ligger i. De skal så levere forsyning til hele regionen. Hvis der kommer tomme pladser på en institution for eksempelvis autistiske børn – hver plads koster måske 850.000 kr. – hvem er det så, der skal finansiere den tomme plads? Er det ikke korrekt forstået, at det er beliggenhedskommunen? Hvilke ambitioner har man fra Venstres side for at sikre, at den type af institutioner rent faktisk bevares i deres specialiserede grad? Og hvordan vil man derudover sikre, at vi rent faktisk får de tilbud, som vi har til syge børn i dag?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Kommunerne har myndighedsansvaret, og kommunerne har finansieringsansvaret for deres egne borgere.

Bliver der for mange pladser i en speciel institution, hvad jeg ikke forventer eller forudser bliver ret meget anderledes, end det er i dag, så vil det jo blive reguleret via disse møder, der skal være regionerne og kommunerne imellem. Der bliver oprettet nogle kontaktråd, og i disse kontaktråd skal man drøfte, hvordan udviklingen skal være fremover på antal pladser. Skal der være flere pladser, eller skal der være færre pladser inden for bestemte områder.

Derudover har jeg jo en tyrkeretro på, at kommunerne vil være meget glade for deres ejerskab af disse institutioner, og at kommunerne derfor vil gøre alt, hvad de kan, ikke kun for at bevare dem, men også for at have borgere på institutionerne.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Under forhandlingerne blev der bl.a. nævnt en institution, der ligger i Løgstør Kommune. Den finansieres i dag af Nordjyllands Amt. Den institution har ikke et eneste barn fra Løgstør Kommune. På den institution koster en enkelt plads over 0,5 mio. kr.

Regner fru Marianne Pedersen virkelig med, at Løgstør Kommune vil fastholde en institution af den her størrelse, hvis f.eks. halvdelen af pladserne forsvinder, blot for at bevare nogle arbejdspladser, som kommunen selv skal finansiere? Har fru Marianne Pedersen ikke genovervejet visdommen i det forhold, at man rent faktisk kan risikere, at de specialiserede sociale tilbud, der er til børn og unge i dag, vil forsvinde på sigt?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jamen jeg er sikker på, at Løgstør vil være lige så glad for den institution fremover, som de er i dag. Jeg kan slet ikke se, hvorfor der pludselig skulle være halvdelen af pladserne, der skulle stå tomme. Det har jeg ikke fantasi til at forestille mig. Så hurtigt går tingene heller ikke.

Regionerne vil jo tage disse drøftelser med kommunerne hvert år for at se, hvilke behov der er for pladser, hvor man skal udvide, og hvor man eventuelt skal afvikle. Dermed ser jeg ikke

det problem, som fru Anne Bastrup prøver at rejse i denne her sammenhæng.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Tak til ordføreren. Det blev ti spørgsmål.

Næste ordfører er hr. Ole Stavad.

Ole Stavad (S):

Først en tak til SF for at have rejst denne her, synes jeg, meget vigtige forespørgsel om strukturreformen.

Det, der efter vores opfattelse er det helt store problem med den reform, som regeringen har aftalt, er, at man har valgt at gennemføre sin helt egen reform uden at lytte til sagkyndige og andre med erfaring og indsigt på området.

Vi har gennem de seneste uger kunnet læse i Ugebrevet Mandag Morgen, at de tre uafhængige eksperter, som var med i Strukturkommissionen, nærmest har følt sig misbrugt. Ministeren havde brug for et alibi, men han har ikke haft noget reelt ønske om at bruge udredningen fra Strukturkommissionen som et sagligt forarbejde for en reform. Det samme gælder indspillet fra ministerens eget sagkyndige udvalg inden for sundhedsområdet med sundhedsprofessor Kjeld Møller Pedersen som formand.

Helt uden at overdrive kan man roligt påstå, at aldrig nogen sinde har en regering sat så stor en reform i søen, hvor konsekvenserne har været så dårligt belyst. Dermed har regeringen gjort det næsten uden kendskab til reformens reelle konsekvenser for hele den danske befolkning. Jeg synes, det er udtryk for en magtfuldkommenhed hos regeringen, som andre så skal betale prisen for.

Kl. 15.10

På nuværende tidspunkt ved vi meget lidt om de økonomiske konsekvenser af den reform, der er aftalt. Der flyttes rundt på store milliardbeløb, uden at de kommuner, der får ansvaret, ved, om der er økonomi til at løse opgaverne.

Regeringen vil gennemføre reformen i denne folketingssamling, men vil først tage stilling til de økonomiske konsekvenser og problemer efter et valg, siger man. Man går så vidt i aftalen mellem VKO-partierne på det sociale område, at man vil gennemføre lovgivningen, men åbner samtidig en dør for at afskaffe den igen, inden den træder i kraft, hvis ikke man kan løse de økonomiske problemer.

Vi ved stort set heller ikke noget konkret om de økonomiske konsekvenser på nuværende tidspunkt inden for sundheds- og sygehusområ-

det, hverken konsekvenserne for de nye regioner, som får ansvaret for sygehusene, eller for kommunerne, der skal betale ca. 15 pct. af sygehusudgifterne og bære det fulde ansvar for genoptræning og for socialpsykiatri, så snart patienten er udskrevet. Vi har heller ikke set nogen faglig dokumentation for, at det er den rigtige måde at dele opgaverne op på.

Socialdemokratiet var fra starten positive over for at se på ændringer af strukturen. Vi mener også, at der er et behov for at skabe stærkere enheder med større faglighed og som er mere økonomisk robuste. Vi har været bekymrede for det lokale demokrati med den voldsomme vækst i de mange kommunale samarbejder og fællesskaber, som let bliver meget uigennemsigtige for borgerne.

Derfor var vores indgang til hele diskussionen om den nye struktur, at den skulle styrke demokratiet, øge fagligheden og skabe mere økonomisk robuste kommuner, alt sammen for at sikre borgerne reel medindflydelse og den bedst mulige betjening.

Derudover mener vi, at de nye regioner skal være stærke dynamoer i en regional udvikling af alle dele af landet. Vi frygter, at regeringens ideologiske projekt sammen med Dansk Folkeparti vil få det stik modsatte resultat.

Der findes intet fagligt belæg for, at kommuner på 20.000-30.000 indbyggere kan betjene borgerne med de nye opgaver, man flytter over til kommunerne. Vi risikerer, at nogle af vore mest sårbare medborgere kommer til at betale prisen, alternativt ser vi nye uigennemsigtige samarbejder, som vil undergrave borgernes demokratiske rettigheder på helt centrale velfærdsområder. Regeringen taler meget om nærdemokrati, men på en række områder er der reelt tale om en stærkere centralisering med strukturreformen.

Tilsvarende risikerer vi, at kortsigtede økonomiske interesser kommer til at overtrumfe de langsigtede miljø- og naturmæssige interesser, når opgaverne flyttes over til kommunerne. Det er ikke udtryk for manglende tillid til vore lokalpolitikere, men en ærlig erkendelse af den rollefordeling, der er, hvor vore lokalpolitikere først og fremmest tænker i vækst og udvikling af den kommune, de har ansvaret for.

Der er grund til at rose vore lokalpolitikere for den måde, som de er i gang med at løse deres del af opgaven på med de præmisser, som regeringen har givet dem. Jeg har dog hørt mange lokalpolitikere være bekymrede for, at VKO-flertallet nærmest har fralagt sig ethvert overordnet

ansvar for den geografiske inddeling af de nye kommuner. Her har der ikke været meget hjælp at hente. Regeringen har helt set bort fra, at valgfrihed for én kommune fuldstændig kan fjerne valgmulighederne for andre nabokommuner.

Selv om jeg generelt godt vil rose vore lokalpolitikere, må jeg også erkende, at der har været store forskelle i måden, man har grebet tingene an på. Nogle steder har man set en god dialog mellem folkevalgte og borgere, andre steder har man nærmest signaleret, at det er en alt for vigtig sag at spørge borgerne om. Her skal vi huske på, at hverken den nuværende regering eller Folketinget eller lokale folkevalgte har fået noget som helst folkeligt mandat til at skabe en ny struktur. Indenrigsministeren og hans parti ikke så meget som antydede forud for sidste valg, at man ville gennemføre vor generations største reform, som ministeren siger.

Det var også på den baggrund, at en samlet opposition opfordrede statsministeren til under åbningsdebatten at udskrive folketingsvalg, inden reformen vedtages i Folketinget. Det blev desværre kun mødt af en hånlig latter fra regeringsbænken. Igen et tegn på den magtfuldkommenhed, der har bredt sig i regeringen. Det signalerer både manglende respekt for et ordentligt demokrati og for andres synspunkter og holdninger.

Kl. 15.15

Efter et valg, når vi forhåbentlig har et andet flertal med en ny regering, vil der blive mulighed for at ændre i reformen. De helt uafklarede økonomiske spørgsmål skaber en selvstændig usikkerhed om behovet for ændringer. Det gælder i særlig grad på det sociale område og i forhold til hele den nye konstruktion på sundheds- og sygehusområdet. Her kan de præcise svar først gives, når vi kender de økonomiske vilkår.

Som tiden går, må vi acceptere, at de geografiske grænser, som de nu er ved at blive lagt fast ude i landet, kommer til at ligge fast. Alt andet vil skabe helt kaotiske tilstande, som intet ansvarligt parti kan tage ansvaret for at være med til. Vi er dog stærkt fortørnede over, at regeringen end ikke har sikret en rimelig balance mellem de fem regioner. Heller ikke her har regeringen lyttet til de sagkyndiges råd om antallet af sundhedsregioner.

Under alle omstændigheder vil en ny regering efter et valg gennemføre ændringer på miljøområdet for at sikre, at miljøet ikke skal tilsi-desættes af kortsigtede økonomiske interesser. Tilsvarende hensyn gælder på hele planlæg-

ningsområdet. Vi vil fastholde en national beskæftigelsespolitik med et utvetydigt nationalt økonomisk ansvar. Vi vil sikre, at der er de rigtige faglige tilbud til handicappede og øvrige socialt udsatte grupper ved at fastholde ansvaret for specialiserede institutioner i de nye regioner, og det gælder, uanset om det handler om voksne eller børn og unge. Vi vil fastholde inddrivelsesopgaven for personer i kommunerne, hvis ikke regeringen allerede har gennemført en ændring inden valget. Vi vil fastholde de folkevalgte i regionerne på deres ansvar for det samlede budget. Derfor skal de også have et direkte ansvar både for udgifter og for indtægter.

De nye regioner skal langt stærkere bære ansvaret for en regionalpolitisk udvikling. Det betyder, at opgaven ikke bliver at begrænse de nye regioners muligheder, men tværtimod bliver at skabe råderum for et stærkt samarbejde lokalt, regionalt, mellem regioner, kommuner, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv, lønmodtagerorganisationer og alle øvrige lokale og regionale aktører.

Sidst, men ikke mindst, er der et stort behov for at skabe tryghed hos de mange medarbejdere, der berøres af reformen. Den kan kun lykkes, hvis det sker i et tæt samspil med de ansatte på alle niveauer. Jeg skal beklage, at regeringen i sin selvtillstrækkelighed har valgt at gennemføre en så stor reform i konfrontation med en samlet opposition. Jeg mindes tidligere statsminister Poul Schlüter, der sagde: Ideologi er noget bras. Det er jeg egentlig ikke enig med Poul Schlüter i, men når ideologien bruges så enøjet for at nå regeringens politiske mål: at undergrave en vel fungerende offentlig sektor for i stedet at skabe markedsgørelse med udlicitering og privatisering, ja, så må jeg være enig med Poul Schlüter; så bliver ideologi noget bras.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først skal jeg takke hr. Ole Stavad for at have bragt Dansk Folkeparti i regering. Han sagde, at den samlede opposition havde været modstander af det her. Nå, spøg til side.

Det, jeg skal spørge hr. Ole Stavad om, er, om der i virkeligheden ikke var noget afgørende nyt i hans tale sammenholdt med f.eks. hr. Frank Jensens ordførerindlæg under åbningsdebatten. Det, jeg hørte hr. Ole Stavad sige, og jeg skyndte mig at skrive det ned, så jeg tror, jeg fik nogenlunde fat på det, var, at Socialdemokratiets præcise svar på de nødvendige ændringer i forhold

til det, der er lavet, må afvente, og så kom hr. Ole Stavad med en række ting. Og der var jo en helt afgørende forskel på det og så det, hr. Frank Jensen sagde under åbningsdebatten, for der gjorde hr. Frank Jensen meget ud af at fortælle os – jeg spurgte meget kontant om det hen omkring midnatstid, tror jeg, det var – at Socialdemokratiet lige præcis vidste, hvad det var, man ville lave om.

Hr. Ole Stavad åbner nu en ladeport for mulige ændringer, og jeg skal bare bede hr. Ole Stavad bekræfte, at der er den her helt afgørende forskel på det, vi tidligere har hørt, og så det, hr. Ole Stavad er bannerfører for på Socialdemokratiets vegne her i dag.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg skal beklage, at hr. Thulesen Dahl hørte sætningen, at der var ting, der ikke kunne svares på nu, fordi vi ikke kender indholdet i reformen, og at hr. Thulesen Dahl så åbenbart stod af der. Når hr. Thulesen Dahl læser, hvad det er, jeg har sagt, så havde jeg en række meget præcise angivelser af, hvor det skal laves om. Men der, hvor vi ikke kender konsekvenserne af regeringens reform, der, hvor vi ikke kender reformen, er det meget svært. Det er meget svært at stille præcise krav til ændringer af noget, man ikke ved hvad er.

Kl. 15.20

Jeg tror også, hr. Kristian Thulesen Dahl må have været med i nogle af de udvalg, hvor man har prøvet at udfritte forskellige ministre om, hvad indholdet af reformen bliver. Jeg var selv i Miljøudvalget i sidste uge til et længere samråd med miljøministeren, og det eneste, der var klart dér, var, at miljøministeren stort set har tabt kampen i regeringen. Regeringen synes, det var pænt at få en klog, nydelig minister ind på ministerbilledet, men de holdninger, hun har, er der blevet kørt hen over af resten af regeringen.

Så der er ikke forskel på det, hr. Frank Jensen har sagt, og det, jeg siger, men vi kan selvfølgelig ikke være præcise, så længe vi ikke ved, hvad Dansk Folkeparti sammen med regeringen vil komme med.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det afgørende for mig er sådan set heller ikke, om hr. Ole Stavad og hr. Frank Jensen er enige eller ej. Det afgørende for mig er bare bevidstheden om, at hr. Ole Stavad her altså tegner Social-

demokratiet, og hr. Frank Jensen gør det også. Og jeg må have misforstået hr. Frank Jensen i åbningsdebatten. Det er en ærlig ting, det kan jo ske.

Det, der så står tilbage, er altså, at vi nu i modsætning til det, jeg troede før denne her debat, ikke kan få den præcise angivelse af, hvad Socialdemokratiet vil lave om. Det henstår fuldstændig i det uvisse, og de, der nu knokler løs ude over det ganske land med at få fuldført denne her reform, herunder en masse gode socialdemokrater, må leve i vished om, at de laver ting om, men hvis Socialdemokratiet kommer til magten, aner man ikke, hvad der vil ske.

Det bygger hr. Ole Stavad så på en logik om, at der er nogle ting, hr. Ole Stavad ikke ved i dag. Det er jo sådan set ærligt nok, men det betyder også bare, at der ikke er nogen i dag, der kan få svar på, hvad Socialdemokratiet vil ændre. Det henstår nu i det totalt uvisse.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det er jo meget specielt, at man skal bruge tiden her i Folketinget på at gentage det, der er sagt for nogle ganske få minutter siden. Der var præcise angivelser med hensyn til socialområdet, miljøområdet, planlægningsområdet, beskæftigelsesområdet af, at der også skal være ansvar for indtægterne i regionerne. Det er meget præcist. Men det er meget svært at være meget præcis med ændringer af noget, vi ikke ved hvad er.

Derfor er det på dele som eksempelvis konsekvenserne på sundhedsområdet, eksempelvis konsekvenserne på socialområdet jo umuligt at sige præcis, hvilke ændringer der skal komme til nogle forslag, som hr. Thulesen Dahl ikke har villet fortælle os om, som regeringen og ministrene ikke har villet fortælle os om. Lige så snart vi ved, hvad indholdet er i det, hr. Thulesen Dahl har aftalt med regeringen, så ved vi også lige nøjagtig, hvad vores svar er.

På de områder, hvor klarheden er rimelig tydelig, er der også her i dag i min tale givet meget præcise besvarelser på, hvor en ny regering med Socialdemokratiet i spidsen vil lave om.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Bortset fra at hr. Ole Stavad citerede en meget klog politiker, så var det jo en umådelig trist tale, hr. Ole Stavad holdt. Han optræder som mørkemand, og det synes jeg ikke klæder hr. Ole Stavad. Der var én meget voldsom anklage mod

regeringen og regeringspartierne og forligspartierne, nemlig at man ikke havde gjort regionerne præcis lige store. En meget voldsom anklage.

Det fører mig frem til mit helt konkrete spørgsmål: Betyder det, at hvis Socialdemokratiet får magt som agt efter næste folketingsvalg – det sker ikke, men altså hvis, det er et helt hypotetisk spørgsmål – vil Socialdemokratiet så ændre den regionsafgrænsning, der ligger i den aftale, der er indgået?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg må desværre sige til hr. Knud Erik Kirkegaard, at jeg mere tror, min tale var præget af betydelig realisme, og så må hr. Knud Erik Kirkegaard selv tolke, om han mener, det er mørket, der breder sig.

Med hensyn til regionerne synes jeg, det er utroligt, at man ikke har påtaget sig noget overordnet ansvar fra forligspartierne, fra regeringen for at sikre, at de, når vi nu får fem – det er regeringens valg, man har valgt fem regioner – så ikke får chancen for, at de alle på et ligeværdigt grundlag er bæredygtige, og at det ikke engang har noget at gøre med, som nogle har forsøgt at sige, at man ville lade frivilligheden råde.

Eksempelvis var der i Vejle en folkeafstemning, som ville flytte Vejle mod nord. Regeringen valgte sammen med Dansk Folkeparti at trække strengen et andet sted. Hvad angår hovedstadsregionen, var der en enig henvendelse fra kommuneforeningen i Roskilde Amt om, at de gerne ville høre til hovedstadsregionen. Men man havde valgt at trække strengen et andet sted. Det har vi sådan set ikke været ude at kritisere regeringen en hel masse for, fordi vi mener, at hvis der skal være balance, er man også nødt til at påtage sig et overordnet ansvar.

Kl. 15.25

Med hensyn til om der på det område kommer ændringer, når der kommer en ny regering, vil jeg sige, at hvis det var sådan, at statsministeren havde udskrevet valget i forbindelse med åbningen, kunne vi sige, at så havde vi været der, hvor der havde været gode muligheder for det, inden det hele var lagt fast. Jeg vil heller ikke afvise, at der kan komme ændringer, hvis valget kommer hurtigt.

Men jeg er nødt til at sige, at vi jo selvfølgelig også må respektere, at efterhånden som tingene sker, og tingene lægges fast, så begrænses mulighederne, hvis det er sådan, at det ikke skal skabe de meget store problemer i forbindelse

med det, der er forudsætningen for alt det, der sker ude i landet i øjeblikket. Det respekterer vi selvfølgelig også.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg kunne så forstå, at hr. Ole Stavad i modsætning til tidligere udsagn fra Socialdemokratiet ikke vil afvise, at der kan komme ændringer i regionsafgrænsningerne. Hermed sender hr. Ole Stavad jo en bølge af mistrøstighed gennem hele systemet, for nu ved man så ikke, hvor man er henne, hvad angår Socialdemokratiet, så det er godt, at der ikke kommer et regeringsskifte efter det næste valg.

Mit spørgsmål er så, at når der er så stor utilfredshed med, at en region efter hr. Ole Stavads opfattelse er blevet for lille, og jeg forstår udmærket godt, at man gerne ville have været større, det er ikke det, så vil jeg godt bede hr. Ole Stavad om konkret at sige, hvad det er for nogle af de tillagte opgaver til regionerne, som den mindste region ikke er bæredygtig til at løse?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Der er jo ingen tvivl om, at hvis vi tager den mindste region, som bliver på under 600.000 indbyggere, hvor de tre største bliver på væsentligt over 1 million, og så har vi den næstmindste, der er et stykke over 800.000, så sker der jo en ændring, når det er sådan, at vi får en stor midtjysk region, fordi en lang række sygehusopgaver faktisk er blevet løst i Nordjyllands Amt for dele af den region, som kommer ind under den midtjyske. Derfor er der hos alle fagfolk en stærk bekymring for, om vi ikke risikerer at undergrave et tilstrækkeligt stærkt sygehusvæsen med de specialer, vi skal have, som vi – tror jeg – er enige om skal være af den højeste faglige kvalitet.

Derfor har jeg egentlig været meget forundret over, at vi på trods af andre uenigheder ikke har haft en meget, meget stærk enighed om, at vi, hvad enten det var regering eller Folketing, centralt havde et fælles ansvar for at sikre, at sådan blev det. Så jeg forstår ikke, at hr. Knud Erik Kirkegaard, som jeg normalt kender som en saglig og faglig med- og modspiller, kan se fuldstændig bort fra den virkelighed og de advarsler, der er fra alle, som er sagkyndige på området.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg vil gerne gå lidt videre ad de spor, vi lige har diskuteret her. Jeg vil meget gerne spørge hr. Ole Stavad: Hvilken afgrænsning konkret forestiller Socialdemokratiet sig i det nordjyske? Vi bliver ved med at høre om, at den nordjyske region er for lille. Helt konkret: Hvor vil man gerne trække strengen?

Dernæst forstod jeg på hr. Ole Stavad, at Socialdemokratiet ser, at det giver nogle begrænsninger i muligheden for at ændre noget, såfremt der går for lang tid, inden Socialdemokratiet får regeringsmagten, så jeg vil gerne spørge: Hvor lang tid er »lang tid«?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Vi kan sige, at når vi taler om den lille nordjyske region, så er der forholdsvis begrænsede muligheder, når vi kigger mod øst, og når vi kigger mod vest, og når vi kigger mod syd, for der er der vand på alle sider (*Tilråb fra salen: Mod nord!*) – undskyld, nord. Tak for hjælpen. Geografien bør være korrekt.

Derfor er der jo kun én mulighed, og det er at se mod syd. Det, der var vores opfattelse, da vi sad ved forhandlingsbordet, og det tror jeg såmænd gerne at ministeren og andre vil bekræfte, var, at det ville være meget naturligt, hvis væsentlige dele af eller hele Viborg Amt eksempelvis blev en del af en nordjysk region. Det så vi som noget naturligt, når vi skulle have sådan et landkort til at hænge sammen.

KI. 15.30

Der er vi jo helt vidende om, at der er kommuner i Viborg Amt, som ikke er begejstrede for det på samme måde, som en folkeafstemning i Vejle har besluttet, at de hellere ville have været i den midtjyske region, på samme måde som kommunerne i Roskilde Amt hellere ville have været i hovedstadsregionen. Der er det, jeg ikke forstår, hvad der har gjort, at man fuldstændig har set bort fra, at man havde det overordnede ansvar, også når man kiggede på den nordlige del af det jyske område.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jamen jeg fik ikke svar på, hvor lang tid »lang tid« er i Socialdemokratiets terminologi. Hvor længe skal der gå, før man siger, at nu kender man landkortet, nu er reformen tæt på at blive vedtaget, så man laver ikke noget om?

Nu har man brugt mange kræfter på at fortælle, at man ville lave om, men hr. Ole Stavad lukker her op for en mulighed for, at man alligevel ikke vil lave noget om, dersom der går for lang tid fra nu af og til Socialdemokratiet får regeringsmagten.

Jeg spørger så, hvor lang tid er »lang tid«?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det, som fru Marianne Pedersen og andre har forsøgt at fremstille som en meget stor nyhed, kan jeg i hvert fald sige er en nyhed, som har været ude tidligere. Jeg deltog for nylig i et møde, hvor både hr. Frank Jensen og fru Marianne Jelved også deltog, og hvor det, jeg har sagt her, var helt tilsvarende det, som både den radikale leder og den socialdemokratiske ordfører sagde på det pågældende møde.

Hvis vi skal sige, hvor lang tid der er en rimelig mulighed uden at træffe meget indgribende beslutninger i en udvikling, der sker, hvor ting bliver lagt fast geografisk, vil jeg nok sige det på den måde, hvis jeg skal prøve at være rimelig præcis, at i det øjeblik, hvor vi kan sige, at geografidiskussionen er på plads, og det skal den være til nytår, så tror jeg, man må erkende, at så kan man have nogle forskellige opfattelser, men så bliver det formentlig ikke i denne omgang, at man kan begynde at rykke meget rundt på landkortet, hvis ikke der skal opstå nogle store problemer.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Hr. Ole Stavad talte om de der meget klare meldinger om, hvad Socialdemokratiet vil lave om, hvis det kom i regering; vi er jo mange, der håber på, det aldrig sker, men o.k.

Det er jo ikke kun på landkortet, at der skal være flere nordjyder – det må de jo selv klare i Nordjylland – men det er også til de der opgavefordelinger. Miljøområdet siger de, at de også vil lave om på.

Hvad er det helt konkret, at man vil? I dag er det jo sådan, at langt over 60 pct. af opgaverne på miljøområdet, både løsningsmæssigt og økonomisk, løses i kommunen. En meget lille del løses i amtet. Hvad er det, man vil flytte væk? Hvad er det, man vil lave om på i forhold til kommunerne? Vil man tage opgaver fra kommunen og flytte til regionen? Det er jo i hvert fald ikke det, Socialdemokraternes borgmestre ønsker. Er det sådan helt klart? Er det kun sådan

et politisk spil af Socialdemokratiet i Folketinget, eller er der vitterlig noget, man vil flytte væk fra kommunerne?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Vi er altid åbne for at se, om der kan ske justeringer i opgavefordelingen, og det er også klart, når vi ser sådan på det rent faglige, at når vi får nogle større kommuner, er der opgaver, der kan løses i kommunerne, som måske løses andre steder i dag. Det gælder helt generelt.

Med hensyn til miljøområdet vil jeg også godt holde en dør åben for at tage en konkret diskussion, men vores udgangspunkt er, at de opgaver, der løses i de nuværende amter med, vi kan sige et lidt overordnet ansvar for området, er opgaver, som vi mener ligger bedst i en armslængde, så der ikke bliver en konkurrence mellem, om man på kort sigt skal tage et økonomisk hensyn eller et miljømæssigt hensyn.

Det andet, jeg godt vil sige til hr. Thor Gunnar Kofoed, er, at hvis han husker tilbage, så var det stort set en enig opposition, der stemte imod, da man i denne regerings tid flyttede naturområdet over til kommunerne. Det har givet en række problemer. Vi vil godt se på, om det var en rigtig beslutning.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Det er om at få lys i lampen, før der sker noget.

Det er rigtigt, men når vi tager miljøområdet og andre områder, så er det jo sådan, at selv socialdemokratiske borgmestre er klart overbevist om, at man kan løse de miljømæssige opgaver, og at man kan løse planopgaverne i kommunerne.

Kl. 15.35

Hvad er det så Socialdemokratiet i Folketinget ønsker, at der skal tages væk fra kommunerne, når nu dets borgmestre meget klart mener, at de kan løse opgaverne og sådan set glæder sig til at overtage de her opgaver i de nye kommuner?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Socialdemokratiet lytter meget til vore lokalpolitikere, derunder også vore borgmestre, men vi er ikke et borgmesterparti.

Jeg kan sige, at det, der nærmest har overbevist mig om, at vi skal være forsigtige her, er, at jeg så i mit fjernsyn, at nogle af de socialdemo-

kratiske borgmestre, som jeg sætter allerallerstørst pris på, og som jeg i øvrigt føler jeg i det hele taget er på linje med, har været parat til at sælge deres mest rekreative områder, hvis de kunne tiltrække tilstrækkelig rige mennesker til deres kommune. Det har været borgmestre, som har følt sig økonomisk, vækstmæssigt meget, meget klemt, og derfor har jeg forståelse for det.

Jeg tror, det er vigtigt, at vi erkender, at der er et armslængdeprincip her, som det er vigtigt vi holder fast i, hvis ikke det er kortsigtede økonomiske interesser, men de mere langsigtede miljømæssige interesser, der skal være bærende for, hvad det er for et land, også et åbent land, vi gerne vil have.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg synes jo, det er interessant, at hr. Ole Stavad afkræver regeringen klare meldinger.

Når man så vil have klare meldinger fra Socialdemokratiet, hvad er der så, man hører? Først en masse snak om, at man godt kunne rykke rundt på geografien, og lige pludselig hedder det sig så, at hvis det blev afklaret til nytår, så kan det nok ikke gøres i denne omgang. I denne omgang? Hvornår kommer en anden omgang?

Der blev nævnt, at Roskilde Amt gerne vil til hovedstadsregionen, og jeg vil da gerne sige som borgmester i Lejre, at vi ville da gerne have været med i hovedstadsregionen. Ville det så i givet fald sige, at hvis Socialdemokratiet fik magten, indflydelsen på det, så ville de f.eks. sige, at så skulle Roskilde Amt ind i hovedstadsregionen?

Kunne man dog ikke få nogle klare meldinger fra hr. Ole Stavad?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Nu skal jeg ikke sige, hvor meget hr. Hald Madsen har lyttet til debatten, men hvis han havde været her og havde hørt efter, så ville han have hørt de klare meldinger.

Derfor sagde jeg eksempelvis også til det præcise spørgsmål, som hr. Hald Madsen stiller, at vi i Folketinget faktisk ikke har kritiseret regeringen for at påtage sig et overordnet ansvar for, at der i de to regioner på den her side af Storebælt bliver en vis balance. Det er muligt, at man kan finde en socialdemokrat et eller andet sted, der har kritiseret det, men i hvert fald ikke os, der taler på partiets vegne

Problemet er jo, at selv om man kan finde mange, mange gode argumenter for, at Roskilde ville høre naturligt sammen med hovedstaden, så ville det efterlade en Sjællandsregion, eller hvad man nu vil kalde den, som ville blive meget, meget svag.

Regeringen har påtaget sig ansvaret for det. Vi har sådan set bare appelleret til regeringen og Dansk Folkeparti om, at man påtog sig et tilsvarende ansvar i andre dele af landet.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Nu kan man jo godt høre talerne uden fysisk at være til stede i salen. Det kan teknisk lade sig gøre.

Det, der er interessant, er at påtage sig ansvar, for det, der sker, er jo, at Socialdemokratiet inklusive hr. Ole Stavad sår tvivl om den fremtidige struktur, der skal være for kommunerne.

Der bliver sået tvivl om det, når man siger, at det er en dårlig løsning at gøre det på den måde. Så må man jo forvente, at hvis Socialdemokratiet fik magt og indflydelse, ville det lave det om.

Derfor mangler vi de klare meldinger. Vil man lave om på Roskilde Amts status i forhold til hovedstadsregionen? Vil man lave om i Nordjylland? Det er da meget simpelt at gå ud at sige klart og tydeligt, at det laver vi om på. Men det kan hr. Ole Stavad ikke, for hr. Ole Stavad vil prøve både at sige, at det er for dårligt, at man vil lave om på det, og alligevel sige, at det nok ikke kan ske i denne her omgang, hvis det bliver efter nytår.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg er helt enig med hr. Hald Madsen i, at man kan være mange steder i det her hus og lytte til debatten, selv om man ikke sidder i salen.

Men hr. Hald Madsens begrundelse for spørgsmålet indicerede, at hr. Hald Madsen nok ikke havde lyttet. Det var baggrunden og ikke hans manglende tilstedeværelse.

Kl. 15.40

Jeg var faktisk meget præcis netop for at fjerne usikkerheden. Hvis jeg må gentage det, jeg sagde: Som tiden går, må vi acceptere, at de geografiske grænser, som de nu er ved at blive aftalt ud over landet, kommer til at ligge fast. Alt andet vil skabe helt kaotiske tilstande, som intet ansvarligt parti kan tage ansvaret for.

Jeg mener faktisk, det er meget, meget, meget klar tale til de kommuner, som i øjeblikket sid-

der og forhandler om, hvordan den nye kommunestruktur skal se ud. Allerede i juni måned skrev jeg i bladet Danske Kommuner, at man roligt kunne gå i gang og fortsætte med at skabe de nye kommuner, for det ville den nye regering ikke lave om. Vi har faktisk gjort alt for at være hjælpsomme, så den del ikke var præget af usikkerhed, men af sikkerhed.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Må jeg takke ordføreren.

Næste ordfører er hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er jo meget ved denne her historie om en strukturreform, der er en ren succeshistorie. Det kan man jo ikke lade være med at måtte indlede med til mange af dem, der indtil nu har været oppe på talerstolen eller har taget ordet og kun kan se problemer.

Vi i Dansk Folkeparti gik jo til valg sidste gang bl.a. på synspunktet om, at amterne skulle væk. Nu er der jo nogle, der har problematiseret det her med, om man nu har diskuteret det tilstrækkeligt i forbindelse med en valgkamp. Vi er da noget stolte af, at vi har et program, der siger, at amterne skal væk, og vi så her i valgperioden, inden vi skal møde vælgerne igen, kan dokumentere, at amterne nu kommer væk.

Vi får et forvaltningsled i stedet for et amt, og der er jo en væsentlig forskel. Det forvaltningsniveau, som regionen bliver, er jo baseret på en positivliste, som Folketinget har besluttet regionen må tage sig af, er ikke baseret på kommunalfuldmagten og kan altså ikke af egen drift sige, at vi vil også lige brede os ud over en masse andre områder. Så der er noget helt afgørende nyt her, et led uden skatteudskrivningsret, og det er altså også ret vigtigt for os. Dermed er det jo i virkeligheden en succeshistorie, når det drejer sig om, at vi går til valg på et synspunkt, og vi leverer varen her i forbindelse med strukturreformen.

Når vi nu lige er ved det med amterne, var jeg til et ret interessant foredrag i aftes af en mangeårig kommunalforsker Roger Buch, som henviser til en gallupundersøgelse, der var lavet for et par år siden om det her med amterne i forhold til vores bevidsthed som borgere. Altså når vi nu tænker på, at der er så mange, som lige pludselig er amternes forsvarere, så er det måske værd lige at erindre sig, hvordan amterne egentlig har stået i forhold til det, som SF har sat på dagsordenen i dag, nemlig demokrati og engagement,

altså folks muligheder og politikeres lyst til rigtig at engagere sig. Man spurgte nemlig om tilhørsforhold, og man tænker uvilkårligt på kommune, amt, nationen, Norden, Europa, verden som muligheder. Svarene var klare: På førstepladsen lå Danmark, på andenpladsen lå landsbyen, altså den egn, man bor i. På tredjepladsen kom kommunen. Hvis man kigger på den anden ende, altså hvis man f.eks. ser, hvad der lå på næstsidstepladsen, så lå verden. Hvorfor? Jo, fordi verden havde fortrængt amterne til sidstepladsen.

Altså vi, der bare husker lige et par år tilbage, kan huske den situation, at vi alle var klar over, at der, hvor man netop ikke havde det folkeligt engagement, der, hvor det enkelte menneske ikke rigtig forholdt sig til, hvad der foregik, var i amtet. Derfor er der jo noget med, når vi nu skal svare på en forespørgsel stillet af SF, der handler om engagement, folks medleven, demokrati og sådan nogle vigtige størrelser i forbindelse med det her, at det at flytte opgaver til kommunerne, også lidt større kommuner, end vi kender i dag, er et led i i højere grad at engagere folk i det, der sker, altså flytte væsentlige politiske beslutninger derhen, hvor folk gider engagere sig.

I virkeligheden kan man vel også sige, at de mennesker, der engagerer sig lokalpolitisk i Kommunedanmark, i højere grad er de – og det er positivt ment – uprofessionelle, end det er dem nogle led højere oppe. Det er positivt ment, for det er bestemt godt, at der er mennesker, der engagerer sig, der er vant til at leve mere i virkelighedens verden end dem, der i højere grad bliver det, vi kan kalde professionelle politikere.

Kl. 15.45

Det er også et element, der taler for, at det er en fordel, at det er et gode for vores demokrati og folkestyre, at vi søger at placere nogle væsentlige politiske opgaver så lokalt som overhovedet muligt for den enkelte borger.

SF har så det synspunkt, at det skal gøres på en måde, så vi også sikrer noget faglighed i beslutningerne, for der er jo, alt efter hvilke politikområder vi taler om, bestemt behov for at sikre, at der også er nogle kompetente mennesker i forvaltningerne, der så træffer beslutningerne. Det er jo derfor, vi har bøjet os for det synspunkt, da vi forhandlede i foråret, som var meget stærkt både for regeringen og andre partier, at kommunerne skulle være større. Strukturkommissionen sagde jo også klart, at allerede i dag var det nødvendigt med større kommuner.

Vi har så arbejdet en model ind i aftalen, der jo gør, at kommunerne kan være mindre, også mindre end 20.000, i det nye landskab, hvis de vælger at være det på en række betingelser, som nærmere er skitseret, og som alle her i debatten kender.

Man er så blevet overrasket, nogle i forligskredsen sikkert positivt, vi er nu ikke helt så overraskede, over, at der er kommuner, som allerede i dag ligger på den gode side af det, Strukturkommissionen jo mener er anbefalelsesværdigt i forhold til, hvordan man driver en kommune optimalt. Man mener, at de alligevel bør være meget større, fordi der kommer andre hensyn ind end det at drive en kommune så optimalt som muligt.

Vi har vedtaget, at det her bør bygge på frivillighed, det bør komme nedefra, og derfor er vi modstandere af, at vi af den grund lægger maksimums størrelser ind. Vi kan også se nogle steder, hvor det vil være praktisk urimeligt for en lille kommune, der ikke kan få lov til at være sammen med en større kommune, hvis den lille kommune rent faktisk ønsker det, at vi havde lagt sådan en grænse ind.

Det er en politisk tilkendegivelse, vi ønsker at komme med og også bruge debatten i dag til at komme med.

Så vil jeg lige nævne et par politiske områder, som jo bestemmer sig i fokus og også bør være det i forbindelse med strukturreformen og debatten her, og som måske også rækker lidt ud over det, som SF så direkte har sat til debat – men alligevel.

Et af de vigtigste elementer i at lave en strukturreform er altså, at borgerne får en bedre service. Det at ændre strukturen er jo ikke et mål i sig selv, det er jo et middel til at sikre, at på alle de områder, hvor vi politikere har ansvaret for at levere offentlig service til befolkningen, gør vi det så godt som overhovedet muligt.

Strukturen kan aldrig være et mål i sit selv. Det kan man somme tider få fornemmelsen af, når man hører debatten om en strukturreform, og det tager vi afstand fra. Det er alene et middel.

Et af de områder, hvor det jo er meget, meget væsentligt, at vi leverer en optimal service, er på sundhedsområdet. Det er jo helt, helt afgørende, at vi får et system, hvor vi i langt højere grad gennemtænker forebyggelse, behandling og genoptræning, altså hvor vi skaber en incitamentsstruktur, der gør, at når man har en borger,

der kommer i klemme, så handler man, og de myndigheder, som har ansvaret for at der handles, har en umiddelbar interesse, også fordi de kunne blive ramt på pengepungen, i at gøre den optimale indsats. Det er jo derfor, vi har været stærke tilhængere af et system, hvor kommunerne også får et større medansvar, altså en direkte betaling, der gør, at kommunen kan se en større interesse i at iværksætte forebyggelse, men også, når patienten kommer tilbage fra f.eks. et sygehusophold, i at iværksætte en ordentlig genoptræning, en genoptræning, der starter fra dag et.

Hvis kommunen ikke leverer den, og personen her må tilbage på sygehuset, så er det jo altså også kommunekassen, der kommer til at blive bonet for det. Det er vores målsætning med det her at få et system i vores offentlige velfærd, der i langt højere grad tager hånd om den enkelte og sætter den enkelte i centrum for behandlingen.

Et andet område, der jo ligger lige for, er det sociale område, hvor vi har fundet en model, der gør, at kommunen skal se en langt større helhed i forhold til den her person, der nu altså har et behov for hjælp, ved at tænke familien ind som en ressource, tænke netværket ind som en ressource, men hvor kommunen, fordi sådan vil det jo være, på nogle områder selvfølgelig er for lille til at have den faglige ekspertise, der er tilstrækkelig.

Derfor skal der opbygges et landsdækkende videntcenter, en videntcenterorganisation, der gør, at den enkelte kommune kan gå et sted hen og få den faglige ekspertise til den her person, der har hjælp behov. Det skal også være sådan, at de pårørende eller den enkelte selv har mulighed for at komme et sted hen og finde ud af, om kommunen nu gør det godt nok.

Ofte vil den institution, den enkelte har behov for at blive hjulpet på, jo ikke ligge i kommunen. Man er ligesom fokuseret på de institutioner, som beliggenhedskommunen så overtager, men ofte vil det jo ikke være den institution, der er den rigtige for den her borger. Der drejer det sig selvfølgelig om at sikre, at kommunen har en interesse i, at borgeren kommer det rigtige sted hen og får den rigtige hjælp, at der er et andet sted, man kan gå hen dels at klage sin nød, dels få hjælp til at blive udredt, så man ved, om man får det rigtige tilbud. Målet er jo, at de her udsatte grupper skal have en bedre behandling end den, vi tilbyder i dag. Det er vores absolutte målsætning.

Igen: Strukturen er ikke et mål i sig selv, det er, at den enkelte får en bedre behandling end den, vi giver i dag.

Kl. 15.50

Tiden løber desværre, men jeg vil lige sige om det, som jo også har været til debat fra flere sider, nemlig de offentligt ansatte:

Det er altså et faktum, at der er kommet 14.000 flere ansatte siden 2001 efter regerings-skiftet, hvor Dansk Folkeparti blev parlamenta-risk grundlag osv. osv. Det kender vi. Noget an-det er, at virksomhedsoverdragelsesloven gæl-der med det resultat, at den ansatte flytter med opgaven.

Det er utroligt, som den her diskussion fuld-stændig er kommet ud af det, som ellers normalt har været det, Folketinget har debatteret i spørgsmålet om den offentlige sektor, nemlig at den offentlige sektor får et problem med at til-trække tilstrækkelig arbejdskraft med den fagli-ge ekspertise.

Det har været det, vi normalt har hørt i debat-terne herinde, og jeg kan bare konstatere, at det nu er vendt fuldstændig rundt. Nu handler det om de dygtige offentligt ansatte, som måtte komme i klemme, fordi de ikke lige præcis har det samme job, tror nogle, som de måtte have i dag. De har det i hvert fald ikke det samme sted. Hvilke problemer giver det så?

Måske skulle man lige gå et par folketings-debatter tilbage, før strukturdebatten for alvor holdt sit indtog, og se på de debatter, der var om arbejdskraft til den offentlige sektor. Da var det med et noget andet udgangspunkt end det, man har nu.

Vi tror sådan set ikke, at vi får den situation, at vi ikke har et stort behov for dygtige offentligt ansatte, tværtimod får vi måske i stigende grad behov for dygtige offentligt ansatte. Der skal vi sikre, at vi her har nogle miljøer, har nogle gode arbejdspladser, som også gør, at der er folk, der vil søge hen til den offentlige sektor, så vi får dygtige mennesker til fortsat at engagere sig i den offentlige sektor i stedet for at søge væk fra den offentlige sektor.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Man skal selvfølgelig ikke skose eller bebrejde et parti, at det får gennemført sin politik, så når der er nogle, der siger, at det ikke var inddraget i valgkampen, så går det jo ikke på Dansk Folke-parti, det går heller ikke på Det Konservative

Folkeparti, og så er det kun ét parti, det kan gå på.

Hr. Kristian Thulesen Dahl siger, at nu har man fået afskaffet amterne, men de er jo ikke helt afskaffet. De er i hvert fald opstået igen i form af regioner. Der vil jeg så godt spørge, om Hr. Kristian Thulesen Dahl tror, at de kommen-de regioner vil være bedre til at sikre noget af det, som Dansk Folkeparti har været meget op-taget af, nemlig de små sygehuse.

Tror man f.eks., at man i det område, hvor hr. Kristian Thulesen Dahl både bor og også er valgt, som bliver det samme regionsområde, i højere grad vil sikre de små sygehuse, der ligger forskellige steder på Fyn, Sydfyn eller dele af det vestlige Jylland? Tror man, man bliver bedre til det i fremtiden?

Vil det sige, at hvis nu der bliver nedlagt nog-le sygehuse i de regioner, så vil Dansk Folkeparti ikke skælde ud, som man tidligere gjorde, når amterne nedlagde sygehuse? Eller hvad vil man gøre i fremtiden?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Kampen om, hvordan sygehusstrukturen skal være, er fuldstændig uafhængig af, om man har amterne i dag eller regionerne fremover. Der vil fortsat være en politisk diskussion, hvor de poli-tiske partier har forskellige synspunkter på, om det er rigtigt at placere en sygehusstruktur på mange små enheder eller på nogle ganske få sto-re, og jeg er ikke spor i tvivl om, at også forligs-partierne har meget forskellige indgangsvinkler til det. Vi har en større forkærlighed for de små sygehuse og deres funktion, end jeg tror de øvri-ge forligspartier har.

Når kommunerne skal have et større ansvar på sygehusområdet og altså skal betale, så har de en langt større interesse i at iværksætte både forebyggelse og genoptræning. Vi har så fået skrevet ind i aftalen, at det i meget høj grad sker via sundhedscentre, som kan blive et drej-ningspunkt for lokalt at tilbyde nogle af de grundfunktioner, som man taber ved nedlæg-gelsen af et lille lokalt sygehus.

Derfor vil vi også presse på både i finanslov-forhandlingerne og på anden vis, også i den samling, vi er inde i, for at få oprettet nogle sundhedscentre som et forsøg, hvor staten enga-gerer sig for lige præcis at vise, at der kan vokse noget frem herved, som kan blive flot, og til-byde nogle patientgrupper det, de mister ved, at

det lokale sygehus desværre i nogle situationer bliver nedlagt.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Skal jeg forstå svaret sådan, at Dansk Folkeparti forventer, fordi man har taget alle de der forbedhold nu, at antallet af sygehuse, der bliver nedlagt i fremtiden, vil blive større, når vi har regionerne, end da vi havde amterne?

Det vil sige, at de sydfynske sygehuse, som ligger i hr. Thulesen Dahls eget valgområde, i højere grad vil være udsat for at skulle nedlægges, tilsvarende også nogle af de sydjyske, fordi der så i højere grad bliver centre i Odense, i Vejle, i Kolding og vel i Aabenraa.

Kl. 15.55

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo sådan set bare et forsøg på at være ærlig.

Jeg tror, at den politiske diskussion, vi har, hvor vi er uenige om vigtigheden af også at bevare små sygehuse, vil fortsætte. Den er fuldstændig uafhængig af det her, og det betyder, hvis vi kigger historisk på det, at der er blevet nedlagt små sygehuse, og at vi stadig væk bliver nødt til at kæmpe imod nedlæggelsen af små sygehuse.

Vores håb er så, at når der viser sig politisk flertal rundtomkring for at nedlægge et lille sygehus, så vil nogle af de funktioner, som man kommer til at mangle lokalt, fordi det lille sygehus er blevet nedlagt, kunne etableres i form af sundhedscentre, som vi håber kan myldre frem over Kommunedanmark og dermed give en større lokal trykthed i forhold til de basisfunktioner, som er blevet nedlagt med det lille sygehus.

Vi forestiller os jo et sundhedscenter, hvor man kan kombinere mange forskelligartede ydelser af dem, man tilbyder en patient, og hvor lægeekspertise, praktiserende læger, fysioterapeuter, kiropraktorer kan have til huse. Der kan være mange forskellige faggrupper i sådan et sundhedscenter, der vil kunne komme ind og yde hjælp til mennesker, der har hjælp behov, og det vil kunne etableres meget lokalt.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Vi har i dag hørt af hr. Kristian Thulesen Dahl, vi har også hørt det tidligere, vi har hørt det fra Dansk Folkeparti gennem hele debatten, at man

har lagt vægt på frivillighed. Det bør bygge på frivillighed. Det bliver gentaget og gentaget og gentaget.

Hvor meget frivillighed har der været i, at man har sagt til kommunerne i Roskilde Amt, at de skal den anden vej altså i regionen mod Vestsjælland og mod Lolland-Falster?

Hvor meget frivillighed har der været for Morsø Kommune, når man har sagt, at den skal til Nordjylland? Morsø Kommune var meget langt om en sammenslutning med Sallingsund, men sammenslutningen gik sig en tur, da Sallingsund ikke ønskede at komme til Nordjylland. Men de må selv vælge.

Hvor meget frivillighed er der i det? Bør Dansk Folkeparti ikke sige, at de vil have frivillighed, når det er en mulighed, og ellers diktat?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Den frivillighed, vi har kæmpet for, skal være reel, og det er med hensyn til sammenlægninger af kommuner.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Der er jo ikke noget sammenhæng i det, for man kan jo ikke lægge to kommuner sammen, når den ene skal ligge i Nordjylland og den anden ligge i midtregionen. Det kan ikke lade sig gøre. Så det er noget pjat.

Jeg vil også godt stille hr. Kristian Thulesen Dahl et andet spørgsmål: Der bliver talt meget om fagligt bæredygtige miljøer. Det er også tidligere i dag blevet sagt flere gange, at når institutioner bliver flyttet fra amtsligt regi til kommunalt regi, så bevarer man jo den faglige ekspertise, der er i institutionerne.

Jeg deltog for en lille uge siden i et møde i Nordjyllands Amt med forældre til de allersvageste, de multihandicappede, de handicappede, der ikke selv kan gå, der ikke selv har et sprog. En del af den faglige bæredygtighed ligger på amtsgården, hos nogle ganske få personer, som altså ikke kan følge med ud i den enkelte kommune. Det er mit og deres problem. Er det ikke også noget, hr. Thulesen Dahl tænker over?

Der er en udligning til hovedstaden på 90 pct., til amterne på 80 pct. og til kommunerne på 50 pct. Giver det ikke et problem, at kommunerne skal overtage udgifterne, men kun har en udligning på 50 pct.? Der bliver efter min mening meget, meget stor forskel på, hvad den enkelte kommune kan.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Lige til det første: Hvis to kommuner vil slå sig sammen, og de ligger i hver sin region, så skal der selvfølgelig tages stilling til, i hvilken region den nye kommune skal placeres. Det skal baseres på frivillighed, om de to kommuner vælger at slå sig sammen.

Hvad angår det andet spørgsmål om faglighed for de mest udsatte grupper i vores samfund, er det mig fuldstændig magtpåliggende at slå fast over for hr. Arne Toft, at vi laver det, vi gør, med henblik på at give de grupper i vores samfund bedre vilkår, end de har i dag. Bedre vilkår! Derfor er det jo noget af det allerallervigtigste også i forbindelse med den udmøntning, vi laver på området.

Kl. 16.00

Jeg har før sagt, at størstedelen af det arbejde, vi her har med at gøre, jo ligger foran os. Det er jo det praktiske håndværk, det er det praktiske arbejde med at få det her lavet.

Det ville være fuldstændig absurd, hvis man troede, at nogen i Folketinget i virkeligheden kunne slippe af sted med overhovedet at have ønske om at ville lave forholdene ringere for de her grupper. Vi laver sådan set det, vi gør, for at lave det bedre, og det er det, vi er optaget af.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg vil også godt spørge lidt til frivilligheden. For det er vel en sandhed, at Dansk Folkeparti har været dem, der har været stærkest i troen på, at det her skulle ske, specielt når vi taler om kommunerne, på frivilligt grundlag, og de var vel da i en tidligere fase inde på, at det kun var ved folkeafstemninger, man kunne lægge kommuner sammen.

Det vil jeg så godt teste på en hel konkret sag, vi har i øjeblikket, og som fylder meget i dele af landet, med Mariager Kommune, hvor der er et flertal på 8 mod 7, der har valgt at gå med Randers, og hvor de 7 vil lave en fjordkommune omkring Mariager Fjord. Og der har man så taget privat eller frivilligt initiativ til at lave en folkeafstemning, hvor op imod halvdelen, mellem 40 og 50 pct., af borgerne faktisk stemte. Og et massivt flertal nåede frem til en anden anbefaling end det, det snævre flertal i Mariager byråd ønskede.

Gælder frivilligheden set gennem Dansk Folkepartis optik, nu efter at man har indgået aftalen, også de byrådsmedlemmer, som ikke har

ønsket dialogen med borgerne – hvilket man glædeligvis har de fleste steder?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, vores holdning er jo krystalklar. Det er en anbefaling af, at man gennemfører reelle folkeafstemninger i kommunerne. Vi har jo anerkendt frivillighedsprincippet på den måde, at det også er i kommunalbestyrelsen, man vedtager, om man i givet fald afholder sådan en folkeafstemning.

Vi ser da også meget gerne, at man i sådan en folkeafstemning får afdækket de forskellige synspunkter, der kan være inden for en kommunegrænse, så man får taget højde for det, som hr. Ole Stavad jo netop rejser, og som også gør sig gældende i en række andre kommuner. Hvis man gør det og følger den anbefaling, kan det jo sagtens afstedkomme, at man så også når frem til, at kommunalbestyrelsen i nogle situationer anbefaler en deling af kommunen.

I og med at vi tænker på, at der her skal laves en struktur, der jo gerne skulle holde i rigtig mange år, så er det da med at sikre en struktur, der i så høj grad som muligt i det kommunale landskab bygger på folks følelser af tilhørsforhold og ikke på, hvad man med et snævert flertal kan køre igennem.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Når jeg spørger hr. Thulesen Dahl på et så konkret grundlag, så er det jo for at prøve at få en oplevelse af, om det er noget, der spiller ind, når ministeren, og jeg går ud fra, at det bliver med hr. Thulesen Dahls tilslutning, endeligt skal godkende kortet.

Hvis der er eksempler, hvor der er truffet beslutninger med meget snævert flertal, som vi har set i Mariager – og der findes mig bekendt ikke andre eksempler ud over landet, hvor man har arrangeret en frivillig folkeafstemning med en så massiv opbakning, der er kommet med så præcise og meget klare signaler – kunne hr. Thulesen Dahl måske alligevel bidrage til en løsning af den konflikt, hvis det var sådan, at han i dag ville signalere, at det er noget, der spiller ind på afgørelsen af, om man bare uden videre skal blástemple den indstilling, der kommer fra det snævre flertal. Det er jo egentlig det, der er spørgsmålet.

Uanset hvor snævert flertallet er, uanset hvad det er for en proces, der har været forud, skal de

kommuner, der kommer med indstillinger, så påregne, at Dansk Folkeparti sætter stempel på og siger at det er i orden, så er det ligegyldigt, om folk har ...

Første næstformand (Svend Auken):

Ja! Så er det ordføreren.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvis hr. Ole Stavad var kommet til et berømt møde der i juni måned, kunne det jo være, at hr. Ole Stavad også havde siddet med i forbindelse med udmøntningen og også havde haft indflydelse på, hvordan man skulle tackle den slags sager.

Når jeg i mit første svar til hr. Ole Stavad baserede mit svar på, hvilke principper jeg lægger til grund for min vurdering i sådan en sag og andre sager – og jeg mener nu, at der godt kan findes nogle eksempler af den karakter – så er det jo, fordi jeg gerne vil give udtryk for, hvad min politiske holdning sådan generelt er til sådan noget. Men jeg vil ikke forholde mig specifikt til den enkelte kommune, for det synes jeg simpelt hen er forkert.

Altså i forhold til, at der pågår en lokal diskussion – og der er nogle kommuner, hvor den er ret hed, og hvor man stadig væk søger indflydelse på de politikere, man jo har valgt til at varetage kommunens interesser – så synes jeg simpelt hen, det er et forkert tidspunkt at blokere sådan en debat på. Den skal have lov til at køre. Så skal de komme med deres vurdering, og så skal vi tage stilling, hvis der er en opgave at tage stilling til. Vi skal ikke af egen drift sige, at nu vil vi vælge, hvad vi vil beslutte i en kommune, som i dag har en debat om tingene.

Kl. 16.05

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Spørgsmålet om Mariager Kommune og folks ret til folkeafstemning kommer hr. Kristian Thulesen Dahl jo snart til at skulle tage stilling til, da både SF og vi har fremsat beslutningsforslag om, at borgerne skal have ret til en folkeafstemning, når der er et tilstrækkeligt stort antal, der kræver det, netop for at man ikke skal kunne trække beslutninger ned over hovedet på folk. Så hr. Thulesen Dahl bliver nødt til på et tidspunkt at forholde sig til det principielle spørgsmål.

Hr. Kristian Thulesen Dahl sagde flere gange, at det, som Dansk Folkeparti ønsker med strukturreformen, er at give borgerne en bedre service og en bedre sammenhæng. For en uge siden var jeg sammen med en række andre kolleger herindefra, også fra Dansk Folkeparti, til møde i Hedensted, hvor den ene borger efter den anden fortalte om, hvor dårligt de bliver behandlet i sociale sager. Det, mange af dem sagde, var, at de simpelt hen ikke kunne forstå, hvorfor man med strukturreformen ønsker at lægge endnu mere af socialområdet ud til kommunerne, når de i forvejen mange steder ikke er i stand til at varetage det.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vedrørende det første, at der er et forslag på vej i Folketinget om, at man på vælgerinitiativ skal kunne begære folkeafstemning: Vi behøver ikke at vente med at tage stilling, det har vi taget stilling til for lang tid siden, det står i vores program, det er vi tilhængere af. Vi er meget stærke tilhængere af, at vælgerne på eget initiativ over for politikerne kan begære en folkeafstemning, så det behøver fru Line Barfod ikke at vente på svaret på. Det vil vi være tilhængere af, og det har vi været i årevis – jeg tror såmænd, jeg selv har været med til at stille forslag om det her i Folketingssalen flere gange, så der er ikke noget hokusfokus omkring det.

Hvad angår det andet, er det fuldstændig rigtigt, at der jo er kommuner, som ikke gør tingene godt nok. På mødet i Hedensted diskuterede man jo bl.a. lægekonsulentens rolle i de sociale sager, hvor eksperter har været inde at vurdere et bestemt menneskes behov, og hvor man så ved hjælp af en lægekonsulent i kommunen begynder at vurdere anderledes, og der er man jo i strid med lovgivningen.

Der er da helt klart et behov for, at kommunerne får oppet sig i forhold til at følge lovgivningen, så det igen bliver den enkelte bruger, den enkelte patient, den enkelte klient, der er i højsædet, og ikke et eller andet tagselvbord fra kommunernes side, hvor man i virkeligheden vælger at definere reglerne, som man selv ønsker dem, og som de passer i ens kram.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

For at tage folkeafstemningen først: Hvis Dansk Folkeparti er tilhængere af, at vælgerne skal kunne kræve folkeafstemning, så må det vel

også betyde, at hr. Thulesen Dahl og Dansk Folkeparti er indstillet på, at de beslutningsforslag skal behandles så hurtigt, at det kan træde i kraft, så borgerne i Mariager og eventuelt andre steder kan nå at få den folkeafstemning, der gør, at de ikke får trukket en kommunesammenlægning ned over hovedet. Det håber jeg at hr. Thulesen Dahl vil give tilsagn om. Det var det ene.

Det andet er så spørgsmålet om borgerne i forhold til kommunen: Når nu mange kommuner ikke er i stand til at behandle borgerne ordentligt, når mange kommuner ikke ser på det samlede forløb, ikke går ind med forebyggende foranstaltninger, selv om det økonomisk bedst kunne betale sig, hvad er det så, der får Dansk Folkeparti til at tro, at det, man gennemfører på socialområdet og på sundhedsområdet, pludselig skulle medføre, at kommunerne opfører sig anderledes, end de har gjort i de sidste mange år, og pludselig skulle begynde at tænke helt anderledes, end de har gjort i de sidste mange år? Hvor er det belæg, de analyser eller noget som helst andet overhovedet, som gør, at Dansk Folkeparti kan sige, at her har man pludselig et mirakelmiddel til, at kommunerne vil opføre sig helt anderledes?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vedrørende hastigheden af at behandle et beslutningsforslag, som vi selv, er jeg ret sikker på, har stillet som forslag: Der er sådan set ikke modvilje fra vores side. Når vi har stillet det før, har vi faktisk haft et ønske om, at det var lov i dag, så det skal da bare behandles og træde i kraft så hurtigt, det kan lade sig gøre, hvis det er et godt beslutningsforslag.

Jeg har ikke læst det konkrete beslutningsforslag, men jeg kan lynhurtigt, når jeg får det efter debatten, sammenholde det med vores eget forslag, og hvis der ikke er nogen divergenser dér, så er sagen jo klar. Vi har jo altid haft det sådan, at vi er ret ligeglade med, hvem der stiller forslagene; vi kigger på indholdet af dem i modsætning til i hvert fald nogle andre.

I forhold til det andet er jeg nu ikke sikker på, at det for kommunen kan betale sig. Jeg synes da, at der er et klart behov for at kigge på kommunernes incitamentsstruktur, som man jo så ofte flot siger det, for der er jo en tendens til, at kommunerne begynder at oppe sig, når de kan se, at en person har været på dagpenge i op til 52 uger. Så begynder der lige pludselig at ske noget. Og der er risikoen jo – hvis det er folk, der

faktisk har behov for, at man tager særlig hånd om dem, at man behandler dem inden for så kort en tidsramme som muligt – at man i kommunen bare sender dem af sted ud på arbejdsmarkedet eller i arbejdsprøvning, uden man har sikkerhed for, at det er det rigtige for den person. Der skal kommunerne langt tidligere gå seriøst ind og kigge på det enkelte menneskes behov og muligheder for at komme tilbage på arbejdsmarkedet, så man kan give det rigtige tilbud.

Kl. 16.10

(Kort bemærkning).

Pia Boisen (EL):

Det bliver lidt i forlængelse af spørgsmålet om incitamentsstruktur. Nu er det jo sådan, at det ikke er alting, som giver overskud. Det er jo ikke enhver behandling eller ethvert tilbud, man giver til borgeren, som kan lønne sig. Så jeg synes da, der ligger en problematik i at sige, at det er incitamentsstrukturer, som skal styre det.

Vi kan bruge eksemplet med erhvervet hjerneskade. Det er jo ikke alle behandlingstilbud, man giver, som vil betyde, at folk ikke skal have en førtidspension, eller at folk ikke skal på plejehjem. Men det kunne være, at de kunne kommunikere med deres nærmeste. Det er der ikke så meget overskud i, men det er der jo noget livskvalitet i.

Et andet redskab, som ordføreren har været inde på kan afhjælpe det, at det regionale niveau på en lang række områder forsvinder, er videncentre. Men sådan som jeg forstår videncentre, giver de jo ikke konkret behandling. Det bliver en meget overordnet viden, man får på området.

Hvis man tager et område som erhvervet hjerneskade – folk der får en hjerneblødning eller er ude for en trafikulykke – så er det jo i dag sådan, at de starter på et sygehus, og så bliver de overført til en sproglig genoptræning i amtsligt regi. Fremover vil de folk jo i stedet for at skulle på sygehuset sendes tilbage til deres hjemkommune og derfra visiteres til et eller andet tilbud – privat, selvejende, i en anden kommune. Er det serviceforbedringer?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det sidste behøver de da overhovedet ikke. Man behøver da ikke at have sådan et slip. Hvis man fra en sygehusindlæggelse ved, at det her menneske har behov for at komme på en bestemt institution eller få en bestemt hjælp et bestemt

sted, bør det da være sådan, at den offentlige sektor er i stand til at kunne håndtere det og sørge for, at patienten kommer det rigtige sted hen med det samme, i stedet for at man regner med, at så er der lige 14 dage derhjemme først osv.

Med hensyn til det første, som spørgeren er inde på, nemlig hvad der kan give overskud, så er det slet ikke det, jeg er inde på. For nogle år siden havde vi det problem – det har man forsoget at løse, ved at kommunerne skal betale – at mange ældre efter endt behandling stadig væk lå på sygehuset. Det kunne ikke betale sig for kommunen at tage dem hjem, for så skulle de lige pludselig selv f.eks. finde en plejehjemsplads til de pågældende.

Så er der endda nogle, der har forestillet sig, hvis nu kommunen, når behandlingen er endt, har en forpligtelse til at betale en udgift på sygehuset, at det så kunne medføre, at kommunen i højere grad tænker på, hvad denne her enkelte ældre har som behov, og tilbyder det, frem for at tænke i økonomisk kassestørrelse – altså hvor det i højere grad handler om den enkelte ældre, frem for at det handler om, at kommunen i givet fald kunne spare nogle penge ved at spytte regningen videre til amtet, som drev og endnu driver sygehuse.

Det er i forbindelse med sådan nogle størrelser, vi skal sikre, at vi i langt højere grad i den offentlige sektor får sat den enkelte patient eller bruger i højsædet.

(Kort bemærkning).

Pia Boisen (EL):

Hvis vi igen tager hjerneskeadeområdet, så er den ekspertise, der er i dag, jo ikke engang nok til, man kan have en uddannet person til hver kommune. Man kommer jo til at skulle samle denne her ekspertise nogle steder. Man kommer til at have en konkret økonomisk vurdering i den enkelte kommune af, om det kan betale sig at give folk den genoptræning, som kan give folk livskvalitet.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der vil være en lang række kommuner også i det nye system, som vil stå med borgere, som de ikke inden for den kommunale forvaltning har ekspertisen til at fortælle præcist: Det er denne her behandling, du skal have. Derfor er det jo også så vigtigt, at der bliver opbygget en landscenterfunktion, der gør, at kommunen ved, at det er dér, man går hen og får en faglig eksperti-

se, der jo så i forhold til i dag på en lang række områder vil være mere specialiseret, mere dyrket lige direkte med henblik på denne her brugers vilkår, end det, vi kender i dag, hvor det er i amterne.

Den institution eller det andet tilbud, der så skal gives til den enkelte, kan jo i mange situationer også være et tilbud, der ikke er inden for kommunens rammer. Så skal kommunen selvfølgelig gå derhen, hvor det er borgerens behov, der bliver tilgodeset. For at sikre det her skal der jo også være nogle andre: Der skal være et klagesystem, der kan kigge kommunerne over skulderen, og der skal selvfølgelig være en mulighed for, at pårørende eller andre, der har interesse i den pågældende person, kan råbe vagt i gevær. Det er jo lige præcis også derfor, det i aftalen er formuleret, at det ikke kun er kommunen, der skal kunne gå til sådan et videntcenter, men at det også er pårørende eller brugere af systemet.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, at Dansk Folkeparti har gjort sig meget positivt bemærket på det sociale område. Men jeg vil gerne have udbygget det svar, som ordføreren gav på, om man kunne forestille sig, at nogen her kunne slippe af sted med at gøre det ringere for brugere af nogle af vores socialinstitutioner. Derfor er det også mærkeligt, at det slet ikke gør indtryk, at der er så markante indsigelser mod strukturreformens løsninger på det sociale område. Det er en meget, meget vidtstrakt bekymring, der er blandt brugere, blandt pårørende for, om institutionerne fagligt vil udvikle sig, om de vil blive ved med at kunne have en identitet, der retter sig mod den enkelte gruppe, og om der i det hele taget vil være en volumen, som svarer til det, der faktisk er efterspørgsel efter med kommunaliseringen.

Kl. 16.15

Optager det ikke Dansk Folkeparti, at miljøerne rundtomkring er levende optaget af at forsøge at ændre den konstruktion, som man har indgået aftale om?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er helt afgørende vigtigt for os at slå fast, at vi skal lave et bedre system for de brugere, vi har – altså for de svært udsatte grupper – end det, vi kender i dag. Det er også derfor, vi er utrolig optaget af de synspunkter, der kommer. Selvfølgelig er vi da det.

Vi er også glade for strukturen, som den blev tilrettelagt i juni. Der var der jo adskillige, også inden for området, der sagde, at hvis vi reelt fik udmøntet det, der nu stod, i den ånd, det var skrevet, så ville man kunne få et bedre system end det, vi har.

Det kræver selvfølgelig slid, og det kræver opmærksomhed hele vejen igennem, og det er jo også derfor, jeg siger, måske endda specielt møntet på dette område, at det store arbejde jo ligger foran os – det er ikke det, vi har lavet – og vi skal være utrolig bevidste om vores ansvar specielt på det område, fordi vi har at gøre med nogle af de allermost udsatte mennesker i vores samfund.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Betyder det så, at Dansk Folkeparti i lovgivningsfasen vil have en åben tilgang til, om man skal fastholde den struktur, der nu er aftalt, eller man skal lave en anden struktur, eller vil man gennemføre et storskalaeksperiment med de sociale grupper og deres institutioner, mens man overvåger, hvordan eksperimentet forløber? Det er det man godt kan fornemme at der er en risiko for, at fordi man har lavet en aftale med regeringen, så kører vi den vej. Vi skal nok se på, hvor det går galt, og så må vi vel samle op et eller andet sted.

Eller er det et tilsagn om, at vi kan få en reel lovbehandling, hvor Dansk Folkeparti med udgangspunkt i de holdninger og de grundholdninger til området, som jeg er helt enig i, mener, at vi faktisk skal se på, at vi får en organisering, som kan betrygge alle, så det ikke bliver til en tilfældig eksperimenteren med folks liv og livskvalitet?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi laver ikke en struktur for sjov, og vi laver ikke en aftale, hvis ikke vi har nogenlunde tryghed hos os selv for, at denne her aftale vil kunne bibringe os et bedre system end det, vi kender i dag. Jeg tror, at man sammenligner æbler med pærer hos mange af dem, der ytrer sig netop nu. Det er jo sådan set ikke mærkeligt, og jeg synes egentlig også, det er godt, de gør det, for det skærper opmærksomheden hos os alle sammen for at gøre det her så godt som overhovedet muligt. For man sammenligner et eksisterende system med noget, man ikke ved hvordan bliver, og der er det selvfølgelig så vores opgave i ud-

møntningen af det her at vise, at vi faktisk mener det, når vi siger, at vi laver et bedre system end det, vi kender i dag.

Mange af de institutioner, der henvises til i debatten, er jo institutioner, der fremover vil blive drevet af regionerne, men som mange af dem, man taler med, tror vil blive drevet af kommunen. Så der ligger altså også misforståelser omkring de her ting, hvor vi selvfølgelig skal være bedre til at forklare, hvad det reelt er, vi har aftalt, og hvordan vi tror, det vil komme til at virke, og så har vi et stort ansvar med også at få det til at virke på den måde.

(Kort bemærkning).

Jakob Jensen (S):

Jeg vil gerne som det første høre, om vi kunne få et klart svar på det principielle spørgsmål, om Dansk Folkeparti pr. automatik vil godkende den indstilling omkring kommunesammenlægningen, der kommer fra det enkelte byråd, helt uden at skele til, hvilken proces der har været lokalt. Det var det ene.

Det andet spørgsmål: Hr. Kristian Thulesen Dahl beskrev i sin ordførertale, hvordan man nu får samlet stærkere faglige miljøer på en lang række områder i forbindelse med de nye større kommuner, og det samme på sundhedsområdet i forbindelse med regionerne. Det støtter vi jo også. Men jeg vil gerne høre, om hr. Kristian Thulesen Dahl kunne forklare logikken i, at man, samtidig med at man som hovedprincip på andre områder samler, f.eks. på miljøområdet, så vælger at sprede de faglige miljøer fra de 16 enheder, de i dag er fordelt på, til omkring 101 enheder i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvad angår det første, så »gør vi jo ikke bare noget«. Det, vi skal forholde os til, forholder vi os til. I udgangspunktet må det være sådan, at lokaldemokratiet ytrer sig igennem en kommunalbestyrelse. Så kan der være nogle ekstreme tilfælde, hvor borgergrupper henvender sig til os, og hvor vi vurderer, at man bliver man nødt til at tage en holdning til det også, og så gør vi selvfølgelig det. Det er klart.

Jeg siger bare med hensyn til nogle bestemte kommuners diskussioner, at der har jeg så den holdning, at vi som landspolitikere skal passe på, om vi blokerer en lokal debat. Hvis den netop kører for fulde omdrejninger, kan der også, uanset hvilken holdning man har til, hvordan

det skal ende, være en fare i at gå ind og engagere sig i en enkelt kommunes debat på et, mener jeg, forkert tidspunkt.

Kl. 16.20

Hvad miljøområdet angår, er det jo ikke sådan, at det spredes i atomer. Vi har lavet en aftale, som jeg synes er fantastisk god, og som sørger for, at kommunen er omdrejningspunktet i forhold til det, der er myndighedsopgave- og borgerrelateret, som så styrker det nationale niveau i forhold til natur- og miljøinteresser, som forudsætter en specialviden. Så jeg mener, at vi har lavet en deling, der faktisk tilgodeser miljøet.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

I den aftale, der ligger mellem Dansk Folkeparti og regeringen, sker der noget principielt nyt på socialområdet. I dag er det jo sådan, at vi organiserer på baggrund af, hvilket specialiseringsbehov den enkelte person har. I aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti sker det for de voksne, men ikke for børnene. Det har undret mig såre, hvorfor vi nu begynder at organisere på baggrund af alder frem for på baggrund af, hvilket behov den enkelte har. Derfor vil jeg godt bede hr. Kristian Thulesen Dahl forklare mig baggrunden for, at Dansk Folkeparti nu synes, børnene skal stilles ringere end de voksne.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi mener under ingen omstændigheder, som fru Sandy Brinck tilkendegiver, at vi leverer ringere vilkår. Fru Sandy Brinck har jo sådan en eller anden automatpilot, der slås til, og som siger, at når man lægger noget et sted i den offentlige sektor, så er det en ringere behandling man får, end hvis det ligger et andet sted.

Vi har ikke den samme tilgang og den samme mistro til en stor del af de offentligt ansatte, der engagerer sig, som fru Sandy Brinck og i øvrigt store dele af Socialdemokratiet har.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

I det mindste har jeg en pilot. Jeg har altså meget svært ved at forstå, hvorfor Dansk Folkeparti er gået med til, at der er én organiseringsstype, altså én struktur, man vælger for de voksne og en helt anden for børnene. Det virker på mig, som om man slet ikke har nogen pilot.

Hvis man nu lavede en sammenligning til sundhedssystemet, så svarer det jo til, at man siger, at børn ikke må komme på hospitalet. Næ, de skal sørge for at blive behandlet af deres praktiserende læge i deres nærområde. Det er der jo ikke nogen der finder på at sige. Men ikke desto mindre er det det, man gør på socialområdet, hvor man fastholder, at regionerne har en rolle at spille for de voksne, men ikke for børnene. Jeg spørger bare, om hr. Kristian Thulesen Dahl vil forklare mig ræsonnementet, der ligger bag den aldersforskel, hvor vi tidligere har haft en forskel på baggrund af specialiseringsniveauet.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er bare, som om når fru Sandy Brinck ikke får det svar, hun vil have, så bliver det sådan noget, der udarter til en åbenbart så træls forestilling, at man skal have en sang fra de varme lande. Sagen er bare, at vi har en forskellig indgang til, om den ene del af den offentlige sektor kan levere en kompetent ydelse. At man derfor placerer en opgave f.eks. hos kommunerne er ikke i sig selv et udtryk fra vores side for, at man så gør det ringere for en gruppe.

Så kan man altid diskutere, om den ene opgave skal ligge det ene sted eller det andet, men det er en fuldstændig fundamental forskellig indgangsvinkel til den her debat, vi har. Vi tror faktisk, at hvis offentligt ansatte, der også er i den kommunale forvaltning, præcis ved, hvad det er for nogle opgaver, de har og skal løse, og de får nogle redskaber, nogle ressourcer til det, så vil de være fuldt kompetente til det. De vil også kende deres egen begrænsning og gå hen og søge ekspertise, hvis der er behov for det, når de ikke selv magter det. Det er også derfor, vi laver en videnstruktur, som kommunerne skal kunne trække på.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren, og vi bereder nu vejen for den næste ordfører i vores række. Det er hr. Knud Erik Kirkegaard.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Det er muligt, at hr. Aage Frandsen ikke tror, jeg er ærlig, når jeg nu takker hr. Aage Frandsen og SF for at have rejst forespørgselsdebatten. Sagen er nemlig den, at jeg med stor fornøjelse når som helst og hvor som helst taler om og diskuterer og debatterer kommunalreformen.

Det har jeg en meget god grund til, for jeg skal overhovedet ikke lægge skjul på, at vi Konservative er kisteglade for den kommunalreform, der er aftalt mellem regeringspartierne og Dansk Folkeparti. Vi har arbejdet med den sag gennem mange år. Vi har til tider stået næsten alene, og derfor kan det jo ikke undre, at vi er vældig glade for, at det nu er lykkedes at få et flertal i Folketinget til at gå ind på den tankegang, som vi og måske også et enkelt andet parti har fremført gennem en årrække. Det er vi glade for.

Kl. 16.25

Hvad var det, vi ville med kommunalreformen? Vi ville sikre, at den kommunale struktur i Danmark var fremtidssikret. Vi var klar over, der var behov for en ny reform, efter at vi nu havde haft den gamle fra 1970 i 34 år. Man var ikke fulgt med udviklingen, der var behov for noget nyt, og det er så det, vi skaber nu.

Den er fremtidssikret. Den sikrer, at der bliver mulighed for også fremover at give borgerne den optimale service, hvad borgerne naturligvis også har krav på.

Vi ville sørge for, at man også gjorde det med ressourcebevidsthed, for så mange penge har vi heller ikke at gøre godt med, at vi er i stand til sådan at slå ud med armene og bruge penge både her og der. Vi skal prioritere. Vi skal være ressourcebevidste.

En sådan struktur ønskede vi, og så ønskede vi også, at så mange beslutninger som overhovedet muligt skulle flyttes fra det regionale niveau til det kommunale niveau for at være så tæt på borgerne som overhovedet muligt. Vi er klippefaste i vores tro på, at jo tættere vi er på borgerne, når vi træffer beslutninger, jo bedre beslutninger får vi. Og så ville vi meget gerne have et system, der gjorde, at vi havde én indgangsdør til den offentlige sektor i Danmark, nemlig i kommunerne.

Det var det, vi ville, og det var det, vi fik. Og derfor er vi naturligvis meget, meget tilfredse med den aftale, som er indgået. Vi får nu en kommunalstruktur, som er fremtidssikret, og hvor vi nu skal i gang med at implementere aftalen, og det er lagt fuldstændig på skinner.

Alt går efter planen. Der vil komme lovgivning helt efter planen i Folketinget. Man arbejder på det regionale niveau i amterne allerede nu med at planlægge overførsel af opgaver. Vi kan se, hvordan man i kommunerne med kæmpe engagement gør sig de overvejelser, som man er blevet bedt om at gøre med hensyn til de

kommuner, der er bæredygtige i forhold til de nye opgaver, som de nu skal løse. Det går helt som planlagt.

Jeg vil sige, at der kun er én skygge, der hviler over projektet og over processen, og det er skuffelsen over, at flertallet ikke blev bredere, end der rent faktisk var tale om. Jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg er dybt skuffet over, at Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre stod af på et meget sent tidspunkt i processen. Og når jeg er skuffet, så er det, fordi jeg har meget stor tillid til folkestyret i Danmark. Jeg har meget stor tillid til ansvarsbevidstheden hos de politiske partier i Danmark. Jeg har gennem mange år været med til at lave adskillige brede forslag her i Folketinget. Det har jeg som regeringspolitiker, og det har jeg som oppositionspolitiker, for i Danmark har vi tradition for, at når det er store, vigtige samfundsopgaver, der skal løses, så er vi også i stand til at kunne finde sammen.

Jeg havde en tyrkertro til det sidste på, at det ville lykkes. Også hin nat ovre i Økonomi- og Erhvervsministeriet efter de røde pølser, og hvad der ellers blev serveret, troede jeg stadig væk på, at den var i hus, for vi var så tæt på hinanden – og skuffelsen var selvfølgelig derfor endnu større, da vi den næste morgen fik den kedelige besked, at man stod af.

Hvorfor? Er det, fordi Socialdemokratiet og De Radikale ikke længere er ansvarsbevidste? Næppe. Det tror jeg ikke. Men det har formentlig været ud fra en taktisk overvejelse om, at når man var så tæt ved et folketingsvalg, så var det smartest ikke at gå ind i en stor aftale om en meget kompliceret affære. Jeg kan ikke lade være med at give udtryk for den skuffelse, for den er virkelig dybtfølt.

Så sætter SF fokus på nogle konkrete områder med hensyn til økonomien, hvor ministeren har svaret klart og fyldestgørende: Pengene følger opgaven. Når man flytter opgaven fra et forvaltningsniveau til et andet, så følger pengene med. Der er symmetri i tingene, og det er naturligvis, som det skal være. Jeg siger ikke, det ikke er kompliceret, men princippet er klart.

Kl. 16.30

Så er der selvfølgelig nogle specielle områder, der fortjener overvejelse. Der er nogle engangsgudgifter og nogle synergi- og rationaliseringsgevinster på nogle områder, og her er det ikke fuldstændig sikkert, at der er symmetri. Dels kan man ikke være helt sikker på, at engangsgudgiften og rationaliseringsgevinsten er den samme for alle områder, dels kan der være tale om

en tidsforskydning, og det skal man naturligvis håndtere i de forhandlinger, der snart starter imellem regeringen og de kommunale organisationer, og det er jeg også sikker på at man finder en god løsning på.

Man har også været nervøs for nærdemokratiet, de folkevalgtes indflydelse. Det er helt ubegrundet. Her giver man med den reform virkelig nærdemokratiet en chance ved at flytte nye, store, væsentlige opgaver – det sociale område, specialundervisningen, opgaver på miljøområdet osv. – så tæt på borgerne som muligt, for så får vi de bedste beslutninger, og så får man også bedst inddraget borgerne i beslutningen.

Så vil jeg sige, at demokratiet jo så i øvrigt ikke skal slutte hverken på borgmesterkontoret eller i byrådssalen. Jeg tror; at vi vil se en masse initiativer, som inddrager borgerne, dels i brugerbestyrelserne, dels i lokale råd rundt omkring, og jeg er helt overbevist om, at man vil arbejde konstruktivt med på den tanke – sådan som det er formuleret – at en kommune ikke bare er et fællesskab, det er fællesskabernes fællesskab. Her er der brug for kreativitet, og den skal nok også vise sig.

Man er også bekymret for den faglige ekspertise, om den nu bliver spredt eksempelvis på det sociale område. Her må jeg sige, at det, at vi skaber større og mere bæredygtige kommuner, naturligvis også gør, at kommunerne bliver fagligt bedre funderede til at løse de opgaver, som de skal løse.

Men i øvrigt ligger der jo en meget, meget udførlig aftale på det sociale område, som er præcist gennemtænkt sammen med fru Margrethe Vestager, sammen med hr. Ole Stavad og andre kyndige folk; vi sad time efter time og strikkede det der sammen. Nu skal jeg naturligvis ikke røbe noget fra de interne forhandlinger, men jeg kan sige, at det papir i min mappe har et flueben oppe i hjørnet, og det plejer sædvanligvis at betyde, at den sag er færdigforhandlet. Så det skal nok gå.

Endelig har man nogle synspunkter på miljøområdet. Man er bekymret for, at når beslutningerne nu kommer tættere på borgerne, vil man nok ikke være så ansvarlig.

Man har sådan en forestilling om en ansvarlighedspyramide i det politiske system. Øverst i pyramiden har man folketingsmedlemmerne. De er sådan særligt ansvarlige. Der er jo næsten ikke en selvdød krage, der falder ned på Jens Hansens pløjemark, uden at et rystet folketingsmedlem kræver ministeren i samråd: Hvorfor

har ministeren ikke sørget for, at det ikke fandt sted? Her er man virkelig ansvarlig.

Hvis man går nedad i pyramiden til det amtslige niveau, så er man tættere på borgerne, og så er man så lidt mindre ansvarlig. Og helt galt går det ude i kommunerne, for der er man så tæt på borgerne, at der vil man umuligt kunne træffe ansvarlige beslutninger.

Vend dog den ansvarspyramide på hovedet. Det er jo derude, hvor det foregår, at man ikke alene skal løse opgaven, men også skal leve med konsekvenserne af de beslutninger, man tager, eksempelvis godkendelse af en svineproduktion. Hvis det er nede på Lolland-Falster og jeg sidder her i Folketinget, kan jeg da være ret ligeglad med, om der kommer nogle lugtgener dernede. Men det kan naboerne jo ikke. Derfor er jeg overbevist om, at de bedste, de klogeste, de mest ansvarlige beslutninger bliver truffet tæt på borgerne, og derfor tror jeg, at kommunerne er bedst egnede til at løse en lang række af de der borgervendte beslutninger.

Vi skal naturligvis have et overvågningssystem, så der ikke er en kommune, der falder igennem. Det etablerer vi, så den sag er fuldstændig på plads.

Det er en aftale, vi har indgået, som er fagligt stærkt funderet, vi er glade for aftalen, og vi forsvare den med meget, meget stor glæde og fornøjelse.

Første næstformand (Svend Auken):

Der er foreløbig seks, der har meldt sig. Nu nævner jeg de seks, og hvis der er nogen, der ikke har meldt sig, så får de lejlighed til at melde sig.

Det er først fru Elsebeth Gerner Nielsen, derefter fru Pia Boisen, så fru Sandy Brinck, fru Margrethe Vestager, hr. Aage Frandsen og hr. Jakob Jensen.

Den første, der får lejlighed til at komme med et indlæg efter hr. Knud Erik Kirkegaard, er fru Elsebeth Gerner Nielsen, værsgo.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg er slet ikke så overbevist som hr. Knud Erik Kirkegaard om, at miljø- og naturopgaverne bedst løses ude i kommunerne.

Jeg vil gerne give et eksempel. I Bov Kommune findes en landmand, som har fået afslag fra Naturklagenævnet på at udvide sin svinebedrift fra ca. 120 dyreenheder til omkring 240 dyreenheder. Det er noget, der virkelig vil genere miljø-

et, og det er noget, der virkelig vil genere naboerne. Naturklagenævnet har sagt nej, men Bov Kommune gør ikke noget som helst for at håndhæve den her afgørelse.

Er det ikke et meget godt eksempel på, at det er rigtig tosset at overlade mere miljøansvar til kommunerne?

Kl. 16.35

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nu er kommunalreformen jo ikke trådt i kraft endnu, og den der forfærdelige omstændighed omkring en svinefarm nede i Bov er jo altså under de eksisterende vilkår, som fru Elsebeth Gerner Nielsen er så glad for, så det er vel egentlig et dårligt eksempel at trække frem her.

Jeg kender ikke sagen, jeg kender ikke baggrunden for den og kan naturligvis ikke kommentere den, men jeg tror stadig væk på, at man får ansvarlige beslutninger, når de træffes blandt de borgere, der skal leve med konsekvenserne.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Netop det, at vi har prøvet det af, altså at vi har overladt noget miljøansvar til kommunerne, som så viser sig ikke burde være overladt til kommunerne, burde ordføreren kunne tage som et eksempel på, at man i alt fald ikke bør overgive mere ansvar.

Jeg kan også give et andet eksempel: Den nuværende regering har overladt landzonekompetencen til kommunerne. Det betyder for Fyns Amts vedkommende, at hvor der tidligere er blevet givet afslag på ca. 36 pct. af alle ansøgninger om byggeri i det åbne land, er det kun 5 pct. på nuværende tidspunkt; det er kun i 5 pct. af tilfældene, at kommunerne siger nej til byggeri i det åbne land.

Er det ikke bekymrende? Er det netop ikke den udvikling, vi vil få mere af, når nu natur- og miljøansvaret overgår til kommunerne?

Jeg har altid opfattet Det Konservative Folkeparti som et parti, der ønskede at passe på naturen, at være konservativ i forhold til vore naturværdier.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Og det har fru Elsebeth Gerner Nielsen fuldstændig ret i. Vi er meget optaget af miljøet, vi er meget optaget af, at det, vi modtager fra vores forgængere, kan vi aflevere til vores efterkom-

mere i mindst lige så god stand og helst i bedre stand, end vi modtager det. Der er ingen vaklen i geledderne.

Diskussionen går på, hvad der så er den rigtige metode, når vi skal sikre, at dette finder sted. Og med hensyn til landdistrikterne føler jeg, at det største problem er affolkningen, og derfor er jeg ikke så bekymret for, om der på Fyn bliver lidt større aktivitet i landdistrikterne, end der ville være blevet, hvis landzonekompetencen fortsat var blevet i Fyns Amt.

Jeg kender selvfølgelig ikke de enkelte sager; der kan selvfølgelig være steder, hvor man har taget fejl. Det kan der såmænd også være, selv om det er et amt, der afgør sagen. Der kan være enkeltssager, der måske ikke er særlig hensigtsmæssige, sådan er det jo her i livet, men generelt er jeg ikke bekymret for at se en lidt større aktivitet i landdistrikterne, det er der faktisk behov for.

(Kort bemærkning).

Pia Boisen (EL):

Mit spørgsmål tager for så vidt også udgangspunkt i fysisk planlægning, selv om det er i byområdet.

Jeg vil godt stille ordføreren et spørgsmål om den fremtidige fysiske planlægning i hovedstadsområdet. Hvordan får vi sikret sammenhængen mellem nybyggeri, infrastruktur, erhverv og boliger i hovedstadsområdet? Hvordan får vi lavet en rækkefølge i udbygningen? Hvordan får vi forhindret en hovedløs konkurrence mellem kommunerne? Har ordføreren nogen bud på det?

Jeg vil også spørge ordføreren, om han er enig med Venstres ordfører, hvis replik jo var, at det kun er spændende med mange aktører. Er det også Det Konservative Folkepartis opfattelse?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Ja, det er spændende, når der er mange aktører, det er spændende, når der er engagement, det er spændende, når der er kreativitet, mange initiativer, men selvfølgelig skal der også være planlægning i hovedstadsområdet, og det ligger der jo også i den aftale, der er indgået, om de regionale udviklingsplaner, som drager omsorg for, at der er styr på tingene. Så jeg er helt rolig over, at det nok skal komme til at køre, som det skal, med de ansvarlige mennesker, der vil komme til at sidde i regionerne, og som skal styre regionsudviklingsplanerne, som efterfølgende skal føl-

ges op af kommuneplanerne. Det er der styr på med den aftale, der er indgået.

(Kort bemærkning).

Pia Boisen (EL):

Forventer ordføreren, at de regionale udviklingsplaner bliver lige så bindende som de nuværende regionsplaner, f.eks. sådan, at man lægger fast, hvordan arealerne skal bruges?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nej, det håber jeg sandelig ikke, for regionsplanerne har været et alt for stift system at køre med. Der vil være betydelig mere fleksibilitet i de regionale udviklingsplaner, men dog på en sådan måde, at der er tale om en egentlig planlægning, så der ikke bliver bygget og startet aktiviteter, som ikke passer ind i den overordnede plan, som der bliver lagt i de regionale udviklingsplaner.

Kl. 16.40

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Hr. Knud Erik Kirkegaard sagde i sin ordførertale, at det sociale område var præcist gennemtænkt. Derfor vil jeg godt spørge til børn og unge-området i socialpolitikken. Vi opnåede jo under forhandlingen en fælles erkendelse af, at der er nogle borgere, som har så specielle behov, at det kræver et meget stort fagligt grundlag at kunne løse den opgave tilfredsstillende. Men den erkendelse er altså ikke nået til børneområdet, det er kun voksenområdet, og derfor vil jeg godt spørge ordføreren, hvilken begrundelse der ligger til grund.

Det handler netop ikke om pyramider af politikere – det vil jeg i øvrigt godt have mig frabedt at blive lagt i munden – men derimod om, at der ikke er nogen logik i, at der skal være et specialiseret niveau for voksne, men ikke for børn.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Det er jo sådan efter aftalen, at på det sociale område for børn og voksne, på specialundervisningsrådet for børn og for voksne, er myndighedsansvaret og finansieringsansvaret lagt det samme sted, nemlig i kommunen.

Så er det rigtigt, at der er lidt forskellige modeller for, hvordan driftsopgaven skal løses, hvor man på det sociale område typisk placerer det som en driftsopgave i regionerne, mens man

med hensyn til f.eks. adfærdsvanskelige børn og unge forventer, at det bliver en institution, som bliver drevet i kommunalt regi.

Men der vil dog stadig væk også være en mulighed for, hvis det ligger i naturlig forlængelse af en opgave, som man løser i regionerne, at kommunerne kan bede regionerne om at løse opgaven for sig, altså ud fra en entreprenørmodel.

Så næsten uanset hvad man kan forestille sig af komplekse problemstillinger rundtomkring, er aftalen skruet sådan sammen, at de vil kunne løses på fuldt forsvarlig vis.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Men hr. Knud Erik Kirkegaard medgiver i sit svar, at der er fremlagt forskellige organiseringsprincipper for henholdsvis voksne og for børn. Der synes jeg ikke, jeg endnu har fået noget svar på hvorfor.

Vi kan diskutere organiseringsprincipperne, men med hensyn til spørgsmålet om, hvorfor der skulle være forskel på at have et specialiseret behov, når man er 15 år, og når man er 19 år, synes jeg, jeg mangler et svar på, hvorfor man har valgt at lægge to forskellige modeller frem.

Jeg spørger sådan set mest af alt, fordi der er utrolig mange forældre ude i det ganske land, som er dybt bekymrede for, om det faglige niveau, deres børn har behov for, rent faktisk kan opretholdes, og det er derfor, jeg synes, at der er behov for at få at vide helt klart, hvorfor man i aftalen har gjort den forskel på voksne og børn.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jamen jeg er fuldstændig klar over, at der kan være bekymring i forældrekredse, og det kan jeg da godt forstå, når man lytter til indlæg som det, vi lige har hørt fra fru Sandy Brinck. Fru Sandy Brinck opfatter det åbenbart som hendes rolle at jage den største skræk i livet på folk, som måske i forvejen har det svært.

Jeg vil godt sige til fru Sandy Brinck: Vi vil ikke med det her nøjes med en ambition om at undgå forringelser på det sociale område, hverken for børn eller voksne, uanset hvordan vi organiserer det. Vores ambition er at skabe nogle rammer, der muliggør forbedringer. Det er vores klare ambition, og vi har til hensigt at følge den ambition til døren, og derfor behøver man ikke at have den frygt. Vi skal nok drage omsorg for, at der bliver taget hånd om alle handicapgrup-

per, og hvem der ellers har behov for den hjælp, som vi yder i det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg vil komme med den prognose, at med ordførerens intensitet, kan det i hvert fald være, han får overbevist sig selv, inden ordførerskabet er overstået. Jeg synes, at den meget sådan kontante betoning godt kunne give den idé hos tilhørerne, at det dækker over tvivl. Og der synes jeg egentlig, det ville være rart, at det kunne komme for en dag, så vi kunne få en *diskussion* af strukturreformen. For vi nærmer os end ikke en *diskussion* af strukturreformen.

Jeg nød meget ordførerens kærlighedserklæring til det lokale demokrati, det var som at høre Venstre i gamle dage. Det var skønt, det var en reminiscens, det var en særhed, og jeg nød det meget, men jeg blev alligevel lidt forvirret, når det så alligevel er så afgørende at få et overvågningssystem af kommunernes beslutninger på miljøområdet. Hvis det er så godt, hvis man kan have en sådan tillid, som Venstre havde i gamle dage, hvorfor er det så nødvendigt med et overvågningssystem?

Kl. 16.45

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Ja, nu er jeg lidt i tvivl, om sammenligningen med, hvordan Venstre udtalte sig i gamle dage, var en kompliment, eller det var et forsøg på sarkasme. Det står mig ikke helt klart, men jeg kan sige, at vi har stor tillid til, at der bliver truffet gode og rigtige beslutninger i det nære demokrati.

Men det er jo sådan på miljøområdet, at der er nogle nationale interesser, der skal varetages. Der kan også være nogle grænseoverskridende eksempler imellem kommunerne, hvor det kan være nyttigt at have et organ, der ligger geografisk på et andet niveau end den enkelte kommune.

Og det er naturligvis baggrunden for, at der på enkelte områder er lagt opgaver til regionerne og også en overvågningsopgave til staten, sådan at uanset hvad der måtte være af bekymringer rundtomkring, så har vi en sikkerhed for, at der er en statslig overvågning, så der ikke sker ødelæggelser i vores natur, hvad der naturligvis ville være helt uacceptabelt.

Det tror jeg fru Margrethe Vestager er enig med mig i.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det var en kompliment. Det var en fuldstændig fuldtone kompliment, og det dækker over en stor sorg hos os Radikale over, at Venstre tilsyneladende har forladt en række af sine grundlæggende synspunkter om, hvad man faktisk godt kan uden statslig indblanding.

Så tag det endelig for fuldstændig gode varer. Men forvirringen breder sig bare hos os om, hvordan den her overvågning af miljøet skal fungere, for så længe kommunerne har så megen kompetence, som de nu vil blive tillagt, hvornår skal overvågningen så ind? Når Bilka er bygget? Når klokkefrøen er død? Hvornår er det, at den overvågning vil kunne sørge for, at de processer, som jo ikke kan gøres om igen, faktisk bliver til virkelighed?

Hvornår er det, at den overvågning skal være der, hvis man virkelig kan have sådan en tillid til, at kommunerne har en armslængde mellem klokkefrøen og beskæftigelseshensynet?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nu er jeg opdraget til, at når man får en kompliment, så skal man sige tak, og det siger jeg hermed. Men jeg må sige, at forvirringen er helt på fru Margrethe Vestagers side. Efter jeg har hørt fru Margrethe Vestager her i dag, så er jeg fuldstændig i tvivl om, hvad det egentlig er, De Radikale mener. På den ene side har de en klippefast tillid til, at alt, hvad kommunerne gør, bliver godt, og derfor er det nærmest en uskik, at vi har lavet disse statslige, regionale niveauer. Men ved andre lejligheder synes jeg da, jeg har hørt synspunkter fra De Radikale, der gik fuldstændig i den modsatte retning.

Jeg tror, at vi har lyttet så meget til signalerne, også fra Det Radikale Venstre, at vi faktisk har fået lavet et system, som nok skal vise sig at være ganske hensigtsmæssigt. Så overvågningen er der, når der er brug for den, og muligheden for at kombinere tingene er også til stede, når der er behov for det. Jeg tror faktisk, det er en ganske god model, vi får lavet der.

(Kort bemærkning).

Age Frandsen (SF):

Hr. Knud Erik Kirkegaard gav en beskrivelse af en eller anden ansvarspyramide. Der var nogle politikere, der mente, at folketingsmedlemmer var særlig ansvarlige, så var det lidt ringere, når

det drejede sig om amterne, og kommunerne var så helt uansvarlige.

Jeg ved ikke, hvilke politikere det drejer sig om. Jeg har hørt oppositionen tale meget imod, at man skal lægge opgaver i staten i forhold til, om de skulle ligge regionalt, så det er da vist Det Konservative Folkeparti, der har den opfattelse, at staten er særlig klog, og at statens repræsentanter er særlig kloge. Jeg har ikke hørt det fra oppositionen.

Og så vil jeg godt have, at hr. Knud Erik Kirkegaard forholder sig til problemstillingen om »det borgernære« og »så tæt på borgerne« i forhold til »det virksomhedsnære« og »tæt på virksomhederne«. I stedet for at fremstille det, som om kommunerne kun skal føre kontrol eller tilsyn eller varetage interessen for borgerne, så drejer det sig også om virksomhederne.

Jeg har hørt også den konservative ordførers partifælle trafikministeren tale om borgernære veje. Vejene kommer tættere på borgerne, når de kommer over til kommunerne. Kommunevejene er i forvejen ret tæt på borgerne, man bruger dem jo sådan set, og når man kører på amtsveje, så er de sådan set også ret tæt på en.

Så jeg forstod aldrig rigtig den sammenligning, men det der med hele tiden at bruge »så tæt på borgerne«, »så tæt på det nære«: Hvad så med virksomhederne? Det er jo det, der er problemstillingen.

Kl. 16.50

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Først omkring det med pyramiden: Når jeg har fået en opfattelse af, at der er nogen her i Folketinget, der mener, at pyramiden vender på den måde, som jeg beskrev, sådan at man ikke kan overlade ansvar til primærkommunerne, så er det ved at lytte til SF'ere, socialdemokrater og indimellem også radikale, som mener, det går fuldstændig rabundus, hvis vi lægger ansvaret over på primærkommunerne. Og det må jo bero på en manglende tillid til ansvarligheden hos kommunalpolitikkerne.

Så det er ikke noget, jeg har grebet ud af den blå luft. Det er noget, jeg har opfanget ved at lytte til bl.a. hr. Aage Frandsen her i Folketinget. Jeg beklager, at jeg har fået den opfattelse. Den er velbegrundet, opfattelsen. Og så er det, jeg siger: Skulle vi ikke tage og vende den pyramide på hovedet?

Så er det naturligvis rigtigt, at kommunerne ikke kun er tættere på borgerne, men også på

virksomhederne. Jeg skal da ikke lægge skjul på, at det kan være en vanskelig afvejning. Jeg har siddet i en kommunalbestyrelse og også i et teknisk udvalg og har skullet føre tilsyn med virksomheder, hvor naboerne klagede over f.eks. forurening fra skorstenen. Jo, man bliver da ikke populær hos virksomhedsejeren, når man siger: Det der bliver du altså nødt til at gøre noget ved.

Men jeg ville da ikke have ballade med mine vælgere, som brokkede sig over skorstensrøgen, uanset om virksomheden betalte, jeg ved ikke hvor meget, i skat. Jeg har i øvrigt også været med til at lukke en virksomhed i min tid som medlem af teknisk udvalg i en lillebitte kommune på 6.000 indbyggere. Det er svære beslutninger. Men de bliver truffet på fuldt ansvarlig vis.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil da gerne give en kompliment for denne tilståelse. Endelig var der en fra regeringspartierne side, der sagde, at det også er svære afgørelser. Det er ikke så enkelt. Det kunne jeg forstå. Det glæder mig da, at man kan konstatere, at det ikke er så enkelt. Det vil altså sige, at når man skal træffe en afgørelse i en kommunalbestyrelse, så står man jo netop med den afvejning mellem, for at bruge det udtryk, klokkefrøen og svi-nefarmen. Det vil sige, at det, der er det borgernære, også er det virksomhedsnære. Og vi har jo set, at eksisterende kommuner også tænker på det virksomhedsnære og ikke kun på det borgernære.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jamen jeg håber sandelig da også, at man her i Folketinget opfatter modstridende hensyn til miljøet og til virksomhederne som ting, der gør afgørelser svære. Det tror jeg i hvert fald at de allerfleste folketingsmedlemmer vil føle. Hvis man ikke føler det som en svær afgørelse, som en afgørelse, der kan have konsekvenser for beskæftigelse osv. i lokalområderne, så mener jeg ikke, vi som folketingsmedlemmer lever op til vores ansvar.

Vi må, når vi skal træffe beslutninger, have alle synspunkter og overvejelser med. Det skal vi, når vi sidder i kommunen. Det skal vi, når vi sidder i Folketinget. Hvis vi ikke gør det i Folketinget, så er jeg lige ved at sige, at så bør beslutningen i hvert fald ikke ligge her.

Første næstformand (Svend Auken):

Nej. Vi siger tak til hr. Aage Frandsen og går videre. Den næste er hr. Jakob Jensen.

(Kort bemærkning).

Jakob Jensen (S):

Jeg vil gerne bore lidt videre i de forrige spørgeres emne, nemlig det omkring det borgernære, for jeg sad jo også og blev helt rørt, da jeg hørte hr. Knud Erik Kirkegaard tale om, hvor tæt vi nu kom på borgeren.

Når jeg så sidder og kigger den her dejlige blå publikation igennem, »Aftale om struktureform«, så må jeg jo bare konstatere, at der på en lang række områder, ikke bare på miljøområdet, ikke kun skal være et statsligt kvalitetsovervågningsinstitut, der skal også flyttes reelle opgaver bl.a. på uddannelsesområdet og delvis på socialområdet til staten. Vi har tidligere hørt regeringspartierne ordførere tale varmt om den her nye statslige rådgivningsfunktion på socialområdet. På sundhedsområdet skal Sundhedsstyrelsen såmænd også have en større rolle at spille.

Derfor vil jeg såmænd bare gerne spørge hr. Knud Erik Kirkegaard, om han ikke kunne finde på at tage det stygge ord centralisme i sin mund og erkende, at det her ikke kun handler om at rykke tingene tæt på borgerne, det handler også om at centralisere i staten. Og kunne vi dermed ikke få tilpasset retorikken en lille smule til virkeligheden, så vi ikke ender med at skulle have ministeren for familie- og forbrugeranliggender over til en sag om falske varedeklarationer?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg siger tak til hr. Jakob Jensen for at stille netop det spørgsmål, for det giver så mig mulighed for helt præcist at sige, hvad der er den konservative opfattelse.

I princippet ønsker vi at starte vores overvejelser på den måde, at vi lægger alle afgørelser over til kommunerne. Alle. Domstole, forsvaret, politiet, det hele. Det er vores første principielle overvejelse. Ud til kommunerne med det hele.

Derefter går vi områderne igennem en for en og spørger, om der måske alligevel ikke var områder, hvor det var mere hensigtsmæssigt at placere det på et regionalt niveau eller på et statsligt niveau. Det er den overvejelse, vi har været igennem, og derfor har vi f.eks. placeret skatteområdet i statsligt regi ud fra nogle logiske overvejelser om, at det er det mest hensigtsmæssige.

Kl. 16.55

Jeg mener også som konservativ, at det er hensigtsmæssigt, at vi har et meget stærkt nationalt islæt i vores uddannelsessystem. Det er derfor, vi har flyttet gymnasierne fra amterne til staten og ikke til kommunerne.

Tilsvarende på det sociale område mener jeg også, at vi der har et ansvar for de meget stærkt specialiserede opgaver, som ikke hensigtsmæssigt kan løses i hverken kommuner eller regioner.

(Kort bemærkning).

Jakob Jensen (S):

Tak for den gennemgang. Jeg vil så bare spørge hr. Knud Erik Kirkegaard, om han ikke også kan være enig med mig i den opfattelse, at man ville have fået løst nogle opgaver tættere på borgerne, hvis man havde valgt at placere nogle af de opgaver, bl.a. på miljøområdet og uddannelsesområdet, som hr. Knud Erik Kirkegaard har valgt at placere i staten, på regionalt niveau.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg går ud fra, at hr. Jakob Jensen hørte hele mit første indlæg. En af hensigterne med kommunalreformen her er jo at lave en fremtidssikker inddeling af den offentlige sektor, en mere enkel inddeling, og derfor har vi om ikke helt fjernet det regionale niveau så slanket det regionale niveau meget, meget kraftigt, og det gør vi bl.a. ud fra et forenklingssyn. Og derfor har vi ikke noget ønske om at placere flere opgaver end højst nødvendigt hos regionerne.

Nogle opgaver kan det være hensigtsmæssigt at placere på det regionale niveau og ikke flytte til det statslige, men der er også opgaver, hvor man med sindsro og ud fra et hensigtsmæssighedssynspunkt kan placere opgaven hos staten, naturligvis. Hvem forestiller sig, at vi eksempelvis har kommunale domstole?

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Hr. Knud Erik Kirkegaard nævnte den liste, som Det Konservative Folkeparti så kiggede nedad og så, hvad der nu sådan helt overordnet skulle flyttes tilbage til enten regionalt eller statsligt niveau med udgangspunkt i kommunerne. Så vil jeg sige, at så har man ikke læst langt nok ned.

Når man eksempelvis ser Strukturkommissionens betænkning – det er jo kloge folk, der har siddet med det her – så er det deres helt kla-

re indstilling på miljøområdet, for at tage et eksempel, at det skal være regionalt baseret.

Med hvilken argumentation har man fra Det Konservative Folkeparti valgt at se væk fra Strukturkommissionens betænkning på det her område? Jeg har ikke hørt nogen argumentation. Man har bare valgt at se væk fra det. Der er rent faktisk nogle, der seriøst mener, at de grænseoverskridende ting skal ligge regionalt.

Så har man dog puttet noget ind. Man har eksempelvis taget jordforvaltnings- og råstofområdet. Det har man gjort med argumentation i den endelige udmøntningsaftale, og jeg citerer:

Et krav om betydelig faglig ekspertise og ensartet praksis berettiger en regional forvaltning af jord- og råstofområdet.

Det er vi da enige i. Men berettiger kravet om faglig ekspertise og ensartet praksis ikke også en regional forankring af sikring af vores fælles drikkevand, grundvand, havområder og alle mulige andre ting? Hvorfor er det kun lige råstof og jord?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg er fuldstændig enig i, at der ligger mange kloge overvejelser i den tykke betænkning fra Strukturkommissionen.

Men, som det er hr. Torben Hansen bekendt, så skulle de politiske overvejelser jo komme efterfølgende. Og ud fra disse politiske overvejelser har vi altså ønsket at gå dristigere til værks, end man egentlig anbefalede fra Strukturkommissionens side på miljøområdet. Det har vi overvejet meget, meget grundigt, og vi er overbevist om, at de mere borgerrettede opgaver, som nu bliver placeret i kommunerne, vil kunne løses fuldt forsvareligt og tæt på borgerne dér.

Så mener vi i øvrigt også, at vi har lagt de sikkerhedsventiler ind i systemet, som er nødvendige med hensyn til kvalitetsstyring, med hensyn til national overvågning. Så det er efter min bedste overbevisning helt, som det skal være.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Kvalitetsstyringsinstrumentet, som hr. Knud Erik Kirkegaard selv henviser til, er et kapitel for sig selv. Det er med i udmøntningsaftalen. Man ved endeligt, hvad det er, engang i 2005-06. Det står i aftalen, der skal det lægges på Folketingets bord. Inden da skal man vedtage alle ændringerne i alle landets miljølove, uden at man ved,

hvordan det instrument virker. Det er da et særkende.

Kl. 17.00

Kan hr. Knud Erik Kirkegaard ikke bare på et eneste punkt pege på, hvem der klart har anbefalet den fordeling af miljøopgaverne, som regeringen har lavet med denne her aftale? Strukturkommissionen peger ikke på det. Alle andre spillere inden for området siger: Det her er vi stærkt imod, det vil medføre en markant forringet beskyttelse af dansk natur og miljø. Kan hr. Knud Erik Kirkegaard ikke bare pege på én eller to, der har sagt: Wauw, det her er ganske fantastisk, at man vil placere det hele ude i kommunerne? Og så skal hr. Knud Erik Kirkegaard ikke henvise til de kommunale miljøchefer, men prøve at se på, hvem der ellers er af spillere inden for det her område, som synes, at det er godt.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nu er jeg temmelig sikker på, at hr. Torben Hansen før den tidsplan, som han skitserede, om kvalitetsstyringen, vil få et præcist kendskab til, hvad der er hensigten med hensyn til, hvordan dette instrument skal anvendes.

Jeg kan så sige, at jeg har hørt adskillige kloge mennesker med indsigt og erfaring i miljøproblemer give udtryk for, at kommunerne, de større, de mere bæredygtige kommuner, sagtens kunne løfte en større del af opgaven med miljøet i kongeriget Danmark, end det er tilfældet i øjeblikket. Det er jeg temmelig overbevist om er rigtigt, og vi har ud fra en politisk vurdering og ud fra et ønske om at få de bedst mulige miljøer i Danmark anset det for den rigtige løsning, det, som vi nu foreslår, og det, som vi nu agter at gennemføre.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre til hr. Ole Stavad som den sidste spørger:

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Hr. Knud Erik Kirkegaard brugte ret meget af sin taletid til at fortælle om den skuffelse, han havde over, at det ikke lykkedes at opnå en bred aftale. Det tror jeg faktisk var ærligt ment, og jeg deler den i øvrigt.

Men jeg synes, at med den tale, hr. Knud Erik Kirkegaard holdt, ville jeg være glad for, om hr. Knud Erik Kirkegaard ville bekræfte, at Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet den 10. juni,

inden vi gik ind i forhandlingslokalet igen, efter at vi nærmest følte, at vi var blevet smidt ud i første omgang, afleverede et flere sider langt papir til indenrigsministeren som det afgørende grundlag for, at der var mening i, at vi satte os sammen igen, for vi var enige om, at satte vi os sammen igen, så skulle vi have en stærk tro, jeg tror endda, vi udtrykte det som halvfems procents tro på, at det ville lykkes at nå en aftale.

Det, jeg godt vil have hr. Knud Erik Kirkegaard til at bekræfte, er, at efterfølgende måtte vi jo desværre erkende, at en række af de punkter, vi troede var afklarede, ønskede regeringen alligevel ikke at leve op til, og det, der medførte det endelige brud, var, at regeringen meddelte, at den ikke ville leve op til følgende tekst:

»Sammen med at der skabes klarhed over de økonomiske konsekvenser af de forskellige finansieringsmodeller, som regeringen har foreslået på de konkrete områder, skal hovedelementerne i en udligningsreform indgå i en samlet aftale. En udligningsreform skal styrke de sociale og økonomisk svage områder. Der skal anvendes dækning for etableringsomkostninger for en reform, så det ikke medfører nedskæringer i velfærdssamfundet.«

Regeringen meddelte, at det ville den end ikke sætte sig ned og forhandle før på den anden side af et folketingsvalg.

Kan hr. Knud Erik Kirkegaard bekræfte dette forløb?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg kan bekræfte, at der var en rig udveksling af diverse papirer forhandlingsparterne imellem i den der afgørende fase, og jeg kan også bekræfte, at der var elementer, som ikke nåede at blive egentlig substansdrøftet, fordi forhandlingerne på hr. Ole Stavads initiativ blev afbrudt hin formiddag.

Med hensyn til beregninger over de økonomiske konsekvenser er man jo nødt til at forholde sig til virkeligheden, den virkelighed, der siger, at selvfølgelig kan man ikke meningsfyldt lave økonomiske konsekvensberegninger på et fædreland, man ikke kender. Så længe man ikke kender den præcise kommunale inddeling, er det selvfølgelig heller ikke muligt at lave seriøse økonomiske beregninger på, hvordan denne ordning på det sociale område præcis vil falde ud kommune for kommune. Men vi kunne give et tilsagn om, at hvis der opstod skævheder, var vi parate til at rette skævhederne op i forbindel-

se med udligningsreformen og det tal, som blev givet.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Selv om hr. Knud Erik Kirkegaard pakkede det ind i en hel del ord, så er jeg glad for, at hr. Knud Erik Kirkegaard bekræftede det, jeg sagde.

Kl. 17.05

Nu var det ikke sådan, at der cirkulerede mange papirer i den fase, vil jeg gerne sige til hr. Knud Erik Kirkegaard. Der blev afleveret – i øvrigt på regeringens opfordring – ét stykke papir på 5 sider eller ét notat, om man vil, med de krav, som var afgørende for, at Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet ville bevæge sig ind i forhandlingslokalet igen, at der blev en meget konkret drøftelse.

Regeringen havde nogle forbehold på konkrete områder; det her var et af de områder, hvor regeringen ingen forbehold havde. Derudover var der en række punkter, som regeringen heller ikke havde forbehold på, men som det viste sig efterfølgende at regeringen ikke ville leve op til, selv om vi var igennem forhandlingerne.

Jeg synes, det ville klæde hr. Knud Erik Kirkegaard med den tillid, vi normalt har til hans saglighed, at bekræfte, at det var det faktuelle forløb, som førte frem til et sammenbrud.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg skal gerne bekræfte, at den nat – jeg tror, det var ved 4-tiden – hvor vi forlod hinanden, var det ikke alle elementer, der var færdigtalet; der var hængepartier. Det, jeg så forventede, var naturligtvis, at man næste formiddag ville forhandle videre for at få løst de sidste hængepartier.

I kraft af hr. Ole Stavads afbrydelse af forhandlingerne fik jeg og andre ikke en chance for at få det på plads i den sidste ombæring. Det er Socialdemokratiets ansvar, og jeg er fuldstændig overbevist om, at det var ud fra en rent kynisk, politisk taktisk vurdering, og så fandt man nogle ting, som man brugte som undskyldning. Det var ikke særlig klædeligt.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Nu kender vi alle sammen den konservative ordfører, hr. Knud Erik Kirkegaard, som en person, der i hvert fald momentvis kan være optaget af regionalpolitiske spørgsmål.

Derfor vil jeg godt bringe et spørgsmål om vores øsamfund på bane, for jeg har haft svært ved at forstå, at de nye regioner overhovedet ikke må have lov at beskæftige sig med, hvordan man kommer til vores øsamfund. Det er jo en livsnerve for bl.a. Læsø, Ærø og Samsø.

Hvorfor er det lige, at de nye regioner ikke må have lov at tage sig af færgedrift?

Den måde, man har konstrueret det på, er jo, at man har sagt: I får 4 år med de tilskud, som vi kender; derefter svæver I fuldstændig frit. Hvad er årsagen til det?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nu er det jo som bekendt sådan, at økonomien følger opgaven, og jeg kan sige, at jeg ikke har den tyrkertro på, at en regional myndighed, nu amterne, skulle være langt bedre til at løfte den opgave end primærkommunerne. Jeg tror faktisk, det er primærkommunerne, der har den største interesse for, at færgeforbindelsen er, som den skal være.

Jeg kan i hvert fald sige, at omkring Limfjordsområdet var jeg i stand til at iagttage et forløb, hvor det var amterne, der stod af, da opgaven skulle løses, så kommunerne stod alene tilbage og derfor var nødt til at skære i færgerens drift. Det var egentlig en lidt sørgelig oplevelse. Og det var ikke kommunerne, det var amterne, der stod af. Derfor har jeg tiltro til, at det ligger bedre hos kommunerne, end det ville ligge hos regionerne.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Læsø Kommune er den mindste kommune, og det vil den også fortsat være, for alle har givet tilsagn om, at de 2.200 øboere på Læsø kan få lov at være selvstændige.

Hvad er det lige for en opgave, de skal løse? For i dag deltager jo i et miks staten, Nordjyllands Amt og Læsø Kommune i at drive færgefarten.

Jeg kender udmærket regeringens politik, det er udlicitering, men hvilken garanti har hr. Knud Erik Kirkegaard for, at det kan lade sig gøre at få den livsnerve, som færgeren til Læsø er, til fortsat at fungere, når Nordjyllands Amt/den nye regionskommune må trække sig ud af det her samarbejde, fordi hr. Knud Erik Kirkegaards parti og regeringen har bestemt, at det er en opgave, som man ikke må deltage i fremover? Hvem skal så betale regningen?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Hr. Bjarne Laustsen bad mig om at give en garanti. Nu var det vist kun en, der ikke engang er medlem af Folketinget mere, der havde for vane at afgive garantier – det var i forbindelse med folketingsvalget i 1998 – og det belærte os om, at vi ikke sådan skal afgive politiske garantier; det gav smæk efterfølgende på valgdagen. Men jeg er tæt på godt at turde give en garanti for, at der fortsat vil være færgedrift til Læsø.

Kl. 17.10

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er en kommentar eller et spørgsmål i forbindelse med det, hr. Ole Stavad rejste tidligere, altså forsøget på at omskrive historien. Det er jo velkendt; det er der mange politikere, der har forsøgt i tidens løb. Men det er jo nok af interesse for mange, at det nu bliver skrevet så præcist, som det var.

Sandheden er jo, at Socialdemokratiet og vel også Det Radikale Venstre på et tidspunkt insisterede på at forhandle uden om den forhandlerkreds, der jo ellers var indbudt til møderne. Det vil sige, at Dansk Folkeparti ikke kunne komme med til de møder, og derfor kan der jo være sket en masse mellem regeringen og Socialdemokratiet, som vi ikke har nogen indsigt i.

Det, jeg bare kan konstatere og vil bede hr. Knud Erik Kirkegaard forholde sig til her, er, at noget af den usikkerhed, hr. Ole Stavad forsøger at rejse i forhold til det økonomiske, jo faktisk er noget, der er taget højde for i aftalen, som hr. Ole Stavad jo kunne have været en del af, hvis han var kommet til det møde, som jeg også den samme dag kunne forstå at hr. Ole Stavad pludselig meldte afbud til og dermed stoppede forhandlingerne både omkring de byrdemæssige forskydninger, hvor man siger, at det ikke må være værre end det, der skete ved den sidste store reform, man lavede i 1996, og jo også specifikt i forhold til socialområdet, hvor man siger, at man kan falde tilbage på et grundtakstsystem, hvis det bliver nødvendigt.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg kan fuldt ud bekræfte, at det kom ind i aftalen efterfølgende, og det kunne selvfølgelig også være kommet ind i aftalen, hvis hr. Ole Stavad og fru Marianne Jelved havde været til stede under den sidste del af forløbet.

Formanden:

Så er der ikke flere korte bemærkninger til hr. Knud Erik Kirkegaard.

Line Barfod (EL):

Jeg vil også gerne takke SF for at have stillet forespørgslen. Jo mere vi får debatteret, hvad det er for en kæmpe omvæltning af samfundet, man er i gang med at foretage, jo bedre.

Det allerbedste ville jo være, hvis vælgerne også fik mulighed for at tage stilling til, om det virkelig er dette, man ønsker, hvis der altså blev udskrevet en folkeafstemning om, hvorvidt man ønsker at ændre samfundet så grundlæggende, som regeringen og Dansk Folkeparti lægger op til. På samme måde som vi har en tradition for, at de store EU-spørgsmål bliver sendt til folkeafstemning, mener vi også, at borgerne burde have mulighed for at tage stilling til, hvad det egentlig er for et samfund, man ønsker.

Flere har forsøgt at sige, at hvis man er imod den strukturreform, der ligger fra regeringen og Dansk Folkeparti, så er det, fordi man ønsker at bevare status quo.

Derfor vil jeg gerne i mit ordførerindlæg her gøre en del ud af at pege på alle de områder, hvor vi mener der er behov for reformer, for en af vores store bekymringer omkring strukturreformen er, at når man bruger så mange ressourcer de kommende år på at gå i den retning, regeringen og Dansk Folkeparti ønsker, så blokerer man for, at vi kunne lave de reformer, som vi mener der er behov for af hensyn til borgerne og et samfund, der bygger på nogle helt andre værdier end dem, som regeringen og Dansk Folkeparti ønsker at fremme.

Et område er socialområdet, hvor vi mener, der er behov for en reform, så vi kommer væk fra kassetænkningen, kommer væk fra, at folk kommer i klemme i systemet, væk fra, at der er et system i dag, hvor der er mere fokus på kontrol end på hjælp, og får en reform, så folk får nogle tovholdere, der kan hjælpe dem hele vejen igennem systemet, i stedet for at de selv skal bruge ressourcerne på at kæmpe mod systemet, en reform, der gør, at man begynder at tænke mere i hele mennesker og i hele familier.

Regeringen og Dansk Folkeparti går den modsatte vej: Man fremmer kassetænkningen, man fremmer, at der skal laves meget mere centralt fastsatte regler helt ned til, hvordan den enkelte sagsbehandling skal udføres, og at der skal laves en række skemaer osv., bl.a. fordi det er forudsætningen for, at man kan få private aktø-

rer ind på området, at det hele skal beskrives meget minutiøst. Så det går i den helt forkerte retning.

Tilsvarende er der også på sundhedsområdet et stort behov for at komme væk fra kassetænkningen. Der er behov for at tænke i hele patientforløb, at man får nogle muligheder for tværfagligt samarbejde og at tænke langsigtet i stedet for kun kortsigtet. Men regeringen og Dansk Folkeparti går den modsatte vej: Man fremmer kassetænkningen, man kommer med mere Løkkepose, man kommer med flere incitament, der fremmer det kortsigtede, og at man kun ser på økonomien her og nu.

Lad mig tage et konkret eksempel: Fødselsområdet, hvor der er behov for, at man tænker langsigtet og i at tage hensyn til det hele menneske og ser på: Hvordan får vi en bedre fødselsforberedelse? Hvordan sikrer vi, at man kan være sikker på at have en jordemoder til stede under hele fødslen? Det, som regeringen i stedet fremmer, er flere kejsersnit.

Et tredje område, hvor vi mener, der er behov for reformer, er hele ældreplejen. Vi mener, der er behov for at komme væk fra minuttyranniet, væk fra de strekkoder, som der nu igen er på tale at indføre i nogle kommuner, og over til, at det, der er fokus på, er omsorg og muligheden for, at ældre og ansatte sammen kan aftale, hvad det egentlig er, den enkelte ældre har behov for.

Kl. 17.15

Det kommer vi til at diskutere igen på fredag, for vi har fremsat et forslag om, at ældre skal have ret til selv at bestemme, hvornår de vil sove, selv skal have ret til at bestemme, hvilken mad de vil spise, selv skal have ret til at bestemme, hvad de vil have på af tøj.

Vi mener, det er den vej, man burde se på reformer: Hvordan indretter vi ældreplejen, så det enkelte menneske får mulighed for selv at bestemme nogle ting i sit liv? Regeringen går den stik modsatte vej og fremmer i stedet privatisering og dermed mere minuttyranni, mindre mulighed for, at den ældre og den ansatte har indflydelse på deres eget arbejde.

Hvis vi ser på de offentligt ansatte, er det jo meget tydeligt, at der er store problemer mange steder i det offentlige. Der er en alt for stor nedslidning, der er et elendigt arbejdsmiljø; der er mange offentligt ansatte, der har stor usikkerhed/utryghed i deres ansættelse, og mange, der har det dårligt med ikke at kunne udføre deres arbejde tilfredsstillende.

Det, der er behov for, er, at vi ser på, at vi kan ansætte flere til at aflaste dem, der er i arbejde, at vi kan sikre, at man har en tryghed i forhold til sin ansættelse, at man får mulighed for at få indflydelse på sit eget arbejde og kan udføre det tilfredsstillende, at man har mulighed for sammen med brugerne at tilrettelægge, hvad det er for noget arbejde, der skal udføres, og hvordan det skal gennemføres, så man tager udgangspunkt i den enkelte ældre, det enkelte barn, den enkelte syge i stedet for i nogle stive skemaer.

Regeringen og Dansk Folkeparti går med strukturreformen den stik modsatte vej: Man skaber en langt større utryghed og usikkerhed hos alle de offentligt ansatte. Finansministeren har klart givet signalet om, at der vil gå år, før den enkelte offentligt ansatte ved, hvor de skal være ansat fremover, og hvordan deres fremtidige løn- og ansættelsesvilkår bliver.

Dertil kommer så hele usikkerheden om, hvor mange der skal flyttes over til private firmaer, hvad enten det er ved hjælp af det, regeringen kalder frit valg, private aktører eller andet, men som jo alt sammen handler om, at man ønsker, at private firmaer skal ind og tjene penge på det, der i dag er offentlige opgaver. Det fører også til, at der bliver færre ressourcer, mere minuttyranni over for de offentligt ansatte og dermed dårligere arbejdsmiljø.

Vi har hørt flere gange i debatten i dag, at ordførerne fra regeringspartierne og Dansk Folkeparti taler om: Jamen det er jo ikke noget problem, de offentligt ansatte skal ikke være bange, for der er en tredjedel af de offentligt ansatte, der er over 50 år. Jeg håber ikke, at det betyder, at man lægger op til, at alle de offentligt ansatte over 50 år godt kan begynde at se sig om efter noget andet at beskæftige sig med i løbet af få år. Det synes jeg ville være meget dumt; de fleste over 50 år har stadig 10-15 gode år tilbage på arbejdsmarkedet, hvor de kan bidrage med al den erfaring, de har.

Det hjælper jo heller ikke den enkelte ansatte. Hvordan skal det hjælpe den enkelte ansatte i et plejehjemskøkken at få at vide, at der er mange ældre i den offentlige sektor, når de ikke ved, om de efter kommunesammenlægningerne fortsat vil have arbejde, og ikke ved, hvad det er for løn- og ansættelsesvilkår, de vil få? Hvordan hjælper det de enkelte ansatte i amtets socialforvaltning, som ikke ved, hvilken kommune i den nye region de bliver flyttet ud til, og som ikke ved, om de skal gå ned i løn, fordi der måske er andre, der har lavere løn på den arbejdsplads,

de kommer hen til? Der er masser af usikkerhed, og den usikkerhed blandt alle de mange hundrede tusinde offentligt ansatte betyder jo også, at de ikke kan udføre deres arbejde lige så godt, som de ellers kunne.

Hvis man ønsker at lave store reformer i det offentlige, så er de ansatte helt afgørende, og derfor burde det være helt naturligt for regeringen og Dansk Folkeparti at give garanti til de offentligt ansatte og sikre, at de hurtigst muligt får klarhed over deres fremtidige løn- og ansættelsesvilkår.

Et andet område er miljøet, hvor der er behov for, at vi yderligere opprioriterer hensynet til miljøet frem for kortsigtede økonomiske interesser. Men i stedet går regeringen den anden vej og flytter endnu flere miljøbeslutninger ud til kommunerne, der har en presset økonomi og derfor ofte vil se mere på deres økonomiske interesser her og nu og kun se på deres eget begrænsede geografiske område, og som ikke har mulighed for at have den faglige ekspertise, som man i dag har samlet i amterne.

Tilsvarende omkring planlægningen, hvor vi mener, at der er et stort behov for, at vi kan få en sammenhæng mellem arbejde, bolig, uddannelse og trafik, at vi kan sikre, at man kan bo og arbejde overalt i landet, og at man kan udvikle lokale arbejdspladser overalt i landet. Det taler for at styrke regionerne, sikre, at der er nogle, der sikrer en planlægning, så man ikke skal pendle i flere timer for at komme på arbejde, men at man faktisk har mulighed for at bo i nærheden af sit arbejde, og at der er en god kollektiv trafik, så man kan komme frem og tilbage.

Men regeringen og Dansk Folkeparti går den modsatte vej: Man atomiserer planlægningen, så der ikke bliver noget ansvar for sammenhængen, man forstærker den igangværende udvikling, hvor alting skal samles i store byer og folk skal pendle i flere timer, og man forstærker den udvikling, hvor vi har ghettoer med rige ét sted og med socialt udsatte et andet sted. Man øger uligheden i samfundet med den strukturreform, man lægger op til.

Kl. 17.20

Der er tilsvarende, som det også er fremgået af debatten både i dag og andre gange, hele spørgsmålet omkring uddannelse, om hele specialområdet på socialområdet, både med specialundervisning, med børne- og ungdomsinstitutioner og meget andet, hvor regeringen går ind og markedsgør store dele af den offentlige

sektor og går ind og gør os til forbrugere i stedet for borgere.

I det hele taget er de samfundsværdier, man bygger denne strukturreform på, at alt skal være en vare og man skal se på, hvordan private firmaer kan tjene penge på, at nogle er arbejdsløse, tjene penge på, at nogle er syge, tjene penge på, at ældre skal have hjælp. Falck, ISS og andre private firmaer jubler, fordi de kommer til at kunne tjene penge. Men de penge, som de firmaer kommer til at tjene, kunne vi jo ellers have brugt på mere omsorg, hvis det, vi i stedet havde lagt vægt på, var samfundsværdier, der handler om at sætte mennesket først, værdier som omsorg og tid, og at man skal have nogle ordentlige vilkår for ansatte og brugere for at kunne tilrettelægge, hvordan arbejdet skal udføres.

Derfor mener vi, det er nødvendigt med en folkeafstemning om: Hvad vej er det, man ønsker at gå? Hvad er det for nogle værdier, man ønsker at det her samfund skal bygge på? Ønsker vi at være forbrugere, og at alt skal være en vare, eller ønsker vi at være borgere, der på demokratisk vis diskuterer, hvordan vi sikrer den bedste omsorg?

Formanden:

Tak til fru Line Barfod.

Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

En succeshistorie – sådan har vi tidligere i dag fået beskrevet strukturreformen. Det svarer sådan lidt til, at ministertaburetten allerede er betrukket med skindet fra bjørnen, der ikke er skudt. Vi er altså dårlig nok begyndt!

Den første del af reformen, den geografiske reform, har regeringen kun begrænset indflydelse på.

Med hensyn til den anden del af reformen, den opgavemæssige reform, har vi i virkeligheden kun begrænsede oplysninger at gisne ud fra med hensyn til, hvordan virkeligheden vil blive. Her har regeringen det fulde ansvar, og alligevel hersker der kaos. Vi kan ikke få svar.

Jeg vil gerne som et eksempel på dette læse op fra undervisningsministerens talepapir, der er oversendt som officielt bilag. På et spørgsmål om, hvorvidt ministeren vil redegøre for strukturreformens udformning, udmøntning og konsekvenser på uddannelsesområdet, herunder især for de foretagne ændringer i den oprindel-

ge aftale, begynder ministeren sin besvarelse med at sige:

»Indledningsvist vil jeg sige, at jeg ikke i dette samråd nærmere vil gå i detaljer med regeringens og Dansk Folkepartis aftale om strukturreformen fra juni 2004 eller med forligspartiernes Udmøntningsplan fra september 2004. Dette vil der blive rig mulighed for at gøre under den kommende behandling i Folketinget af lovforslagene.«

Ministeren vil altså ikke svare på, hvad der står i aftalen om strukturreformen. Ministeren vil ikke svare på, hvad det er for nogle principielle afvejninger, som parterne i aftalen har været, og som nu skal udmøntes konkret i lovforslag.

Den tredje del af reformen, den finansielle del, er endnu fuldstændig ubelyst. Vi kan få at vide, at pengene følger opgaverne, og at enhver må tage det roligt, men hvad det betyder for de forskellige konkrete områder, hvad det betyder for så vel nye som gamle kommuner, hvad det betyder for planerne om en egentlig udligningsreform, om dette hersker der kaos.

Med hensyn til den geografiske reform må man jo sige, at i dette velfungerende land tager kommunerne selvfølgelig ansvaret på sig. De må og skal overveje, om kommunen skal være større eller forblive, som den er. Det er ikke regeringens gerning; det er kommunernes gerning, og vi bør takke for, at vi har så godt et land.

Med hensyn til opgavereformen har man ikke brug for diskussion, for flertallet er på plads. Vi har lige fået at vide af den konservative ordfører, at det er lagt på skinner – og det tror jeg! Man kunne ikke undslå sig fra det indtryk, når man hørte hr. Kristian Thulesen Dahls svar på spørgsmålet om, hvorvidt han ville gå ind i lovgivningsprocessen med åbent sind, med åbent sind i forhold til ændringer i aftalen, hvis det skulle vise sig at være en u hensigtsmæssig aftale. Nej – svaret fra Dansk Folkeparti var nej. Og man måtte forstå på hr. Kristian Thulesen Dahl, at kritikken af opgavereformen ikke rigtig er relevant, fordi den bygger på en sammenligning mellem det kendte og det ukendte.

Kl. 17.25

Kritikken reduceres til et spørgsmål om kommunikation; vi skal kommunikere bedre.

Det er helt, helt besynderligt, at de mennesker, der er brugere eller pårørende til brugere, ikke har relevante betragtninger om fremtiden for sociale institutioner eller for specialundervisningen for børn og voksne. Det varsler altså ikke

særlig godt for statsministerens invitation til at deltage i reformarbejdet. Det er som rævens invitation til storken: Uanset velviljen kunne storken ikke spise, når der blev serveret suppe på en flad tallerken. Så meget for den åbenhed i invitationen. Det tegner heller ikke godt for en meningsfuld høringsfase, og det tegner ikke godt for et konstruktivt udvalgsarbejde, for det er et spørgsmål om kommunikation.

Til det skal så siges, at vi savner noget helt andet end kommunikation, vi savner svar fra regeringen og fra regeringspartierne, ikke blot modspørgsmål under overskriften: Hvad synes I selv?

Når det burde være afgørende for regeringen, er det jo, fordi dens model ikke har været gjort til genstand for kommissionsarbejdet og ikke var en del af den første høringsproces, hvor landet jo faktisk var dybt optaget af at diskutere de otte modeller, som Velfærdskommissionen havde lagt på bordet, dybt optaget. Der var en ansvarlighed, en opfylden af de demokratiske forpligtelser, man har som borger, som jeg ikke kan mindes. Det viste sig at være fuldstændig til grin.

Regeringens overskrift for opgavereformen har vi fået bekræftet af samtlige ordførere fra regeringspartierne og Dansk Folkeparti i dag, og den er: Det skal blive bedre, og det tror vi på.

Vi nøjes ikke helt med at tro, vi, der sådan er udsat for offentlige møder og mailkampagner og skriftlig post, og hvad ved jeg. Vi har vurderet de enkelte dele, og vi har talt med mange mennesker, der har faglig indsigt og er brugere på de forskellige områder, og der er ikke noget, der taler for, at splintringen af miljøområdet giver bedre miljø, tværtimod; der er ikke noget, der taler for, at specialundervisningen, især ikke for voksne, bliver bedre, tværtimod; og der er ikke noget, der taler for, at specialinstitutionerne, især for de mellemstore brugergrupper, vil udvikle sig fagligt og til et stadig bedre tilbud, tværtimod.

Vi har fra hr. Knud Erik Kirkegaard hørt en forundring over, at vi gik fra forhandlingerne og en formodning om, at vi gjorde det af taktiske grunde. Men spørgsmålet om en strukturreform er så stort, at det er fuldstændig hævet over klassisk eller almindelig sædvanlig politisk positionering.

Derfor finder jeg det helt absurd at påstå, at det ikke er indholdet, der er noget galt med.

Det virker, som om man selv med hævet stemmeføring og fasthed i stemmen ønsker at

dække over, at der var gode grunde til at gå, gode grunde, som lå i løsninger, der faktisk ikke opfylder det, som må være meningen med en strukturreform: en bedre opgaveløsning, ikke kun tæt på, men i lige så høj grad kvalificeret.

Og den er gal med økonomien. Der er ikke nogen, der har overblikket. Og det er altså ikke noget, vi har gået og fundet på. Det kræver ikke den store eksamen i hovedregning at se, at man altså ikke i den virkelige verden på samme tid kan få opfyldt regeringens postulat om tre ting: for det første at det hele bliver meget bedre, for det andet at det ikke koster noget, og for det tredje at alle beholder deres job.

Det Radikale Venstre vil fortsætte bestræbelserne på at få en reel diskussion på hvert enkelt område, som strukturreformen vedrører, og vi vil ikke lade os henvise til enten den ene løsning eller den anden løsning, for det er jo klart, at i nogle spørgsmål kan man fuldt ud tiltro kommunerne at håndtere opgaven, og i andre spørgsmål må det være en statslig opgave, ligesom det for os er åbenbart, at der er opgaver i vores land, som må løses kvalificeret og under demokratisk kontrol på et regionalt niveau. Derfor kan man ikke bare sige, at fordi man har tillid til, at de demokratisk valgte på lokalt niveau gør deres arbejde godt, bør de gøre alt arbejdet.

Kl. 17.30

Ikke nok med, at vi vil arbejde på at få en reel diskussion, vi vil også arbejde for, at høringsfasen ikke bliver en illusion og en narresut sådan til det demokratiske udhængsskab. Sådan som vi har hørt debatten i dag, vil der være en række partier, som trods det, at vi er et mindretal for indeværende, vil insistere på, at det bliver åbenbart for enhver, hvad det er for nogle konsekvenser af reformen, vi vil se foran os, ikke mindst for så vidt angår specialundervisningen, specialinstitutionerne, miljøet og hele den finansiering og organisering af den offentlige sektor, som står foran en kolossal og grundlæggende forandring.

Formanden:

Der er en kort bemærkning til ordføreren fra hr. Kristian Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er, fordi jeg simpelt hen har søgt et tidspunkt at kunne få lidt hold på, hvad det egentlig er, De Radikale sådan går rundt og siger omkring den her strukturreform, og det er, fordi jeg

et eller andet sted jo kan huske, at der i sommerens løb var en avis – jeg tror, det var Holbæk Amts Venstreblad – som citerede fru Margrethe Vestagers partiformand for at sige, at grunden til, at Det Radikale Venstre ikke var endt i en strukturreform med os andre, var en misforståelse mellem indenrigs- og sundhedsministeren og hr. Ole Stavad. Jeg tror, det kom på baggrund af en debat, hvor der var en borgmester det pågældende sted, som syntes, at det var helt forkert, at Det Radikale Venstre ikke var med i denne her aftale.

Jeg kunne godt tænke mig fru Margrethe Vestagers, som en, der har meget tilknytning til sin partiformand, kommentar: Var det noget, der var fuldstændig hen i vejret citatmæssigt, eller var det i virkeligheden udtryk for, at Det Radikale Venstre egentlig godt kunne have levet med en aftale, men af hensyn til samarbejdspartneren, Socialdemokratiet, valgte man at forlade forhandlingerne i fællesskab?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Da jeg hverken har læst citatet eller deltaget i den seance, hvorfra citatet er fostret, kan jeg ikke kommentere dets sammenhæng.

Jeg kan sige, at hvis man ser på det materiale, som vores kompetente forsamlinger, vores hovedbestyrelse og vores landsmøde, har udarbejdet om, hvad vi finder skal forandres i kommunalreformen, vil man finde, at der er indholdsmæssige grunde, som er langt, langt hævet over taktik i forhold til, hvad vi ville eller ikke ville i forhold til Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu har jeg jo ofte oplevet, at Det Radikale Venstre vedtager noget på landsmødet, og at den radikale folketingsgruppe højt og flot efterfølgende siger, at det agter man ikke at efterleve, for det synes man ikke er særlig fornuftigt. Sådan er der jo det der med de kompetente forsamlinger.

Kan fru Margrethe Vestager ikke et eller andet sted, når vi nu står her nogle måneder efter og kigger tilbage, have svært ved sådan indefra at forklare med engagement, at det er fuldstændig håbløst, hvis vi har den vurdering, at når Det Radikale Venstre valgte at forlade forhandlingerne, var det måske egentlig ikke, fordi Det Radikale Venstre sådan normalt på det tidspunkt, hvor det skete, ville sige, at man simpelt hen ikke ville komme til en forhandling, der el-

lers var aftalt, som jeg forstod det, men at det måske skyldtes, at der var et andet parti, som ikke ville komme til forhandlingerne, og det betød så, at så kunne Det Radikale Venstre selvfølgelig heller ikke komme til den pågældende forhandling?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu er det sådan, at også den radikale folketingsgruppe har udarbejdet sit standpunkt om strukturreform, og hvis man tager det standpunkt og lægger det ved siden af det, som landsmødet har vedtaget, vil man se, at der er meget, meget stor overensstemmelse.

Derfor kan jeg her berolige hr. Kristian Thulesen Dahl i hans omsorg for forholdet mellem folketingsgruppe og landsforbund, for der er fuld overensstemmelse mellem det, vi gerne vil. Det hindrer ikke, som der er gode eksempler på, at der er enkeltmedlemmer, der har en anden opfattelse, sådan må det godt være hos os, og også er medlemmer, der giver udtryk for den i pressen og andre steder.

Men med hensyn til at komme og gå må man sige, at for at det politiske arbejde bliver rigtig fornøjeligt, skal der være grunde til, at man gør det, og at de grunde er indholdsmæssige. Man kan ikke leve i det politiske arbejde, det tror jeg ikke nogen af os kan, hvis der ikke er indholdsmæssige grunde til det.

Vi ville meget gerne have været med til at lave strukturreformen. Vi synes, det er meget kedeligt, at det er et snævert, herskende flertal, der skal stå for den, endda et flertal, der tilsyneladende hverken tager høring eller indsigelser særlig alvorligt. Vi ville meget gerne have været med, men når vi må indse, at vi ikke kan få svar på åbenbare spørgsmål, og når man ikke vil nogen af de ting, vi gerne vil, så er det klart, at vi må sige: Jamen så er det jeres valg, vi træffer et andet.

Kl. 17.35

Formanden:

Tak til fru Margrethe Vestager.

Så er det fru Tove Videbæk som ordfører.

Tove Videbæk (KD):

Da Kristendemokraternes ordfører, hr. Mogens Nørgård Pedersen, ikke kunne være til stede i dag, skal jeg på vegne af mit parti fremføre følgende:

Det er ikke ligefrem, fordi emnet for denne forespørgsel er nyt stof. Emnet har været debatteret flere gange i Folketingssalen, og regeringen har indgået de nødvendige aftaler med Dansk Folkeparti. Alligevel er det udmærket, at Folketinget kan få indblik i, hvad konsekvenserne bliver af den seneste aftale, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti. Derfor tak til SF for at have stillet denne forespørgsel.

De økonomiske konsekvenser af strukturreformen er stort set et ubeskrevet emne, på trods af at Strukturkommissionen har skrevet over 1.500 sider om emnet. Finansministeren har sagt, at reformen skal holde sig inden for de eksisterende økonomiske rammer, men når reformen i hvert fald i en overgangsperiode vil medføre betydelige engangsomkostninger, må reformen jo nødvendigvis føre til serviceforringelser på centrale velfærdsområder.

Kristendemokraterne havde gerne set, at regeringen sikrede en folkelig forankring i strukturreformen. Det indebærer, at der var blevet afholdt lokale afstemninger om, hvilken kommune og hvilken region borgerne ønsker at høre til. Vi havde også gerne set, at der var blevet afholdt et folketingsvalg, inden reformen blev vedtaget, så vælgerne havde mulighed for at sige fra, hvis de ikke ønsker reformen. Ingen af disse forhold vil regeringen dog være med til.

Kristendemokraterne mener, at strukturreformen vil føre til forringelse af det lokale demokrati især på det kommunale område. Sammenlægning af kommuner vil føre til, at mange kommunalbestyrelser nedlægges. De færre kommunalbestyrelsesmedlemmer vil føre til, at politikerne fremover vil have kontakt med færre personer i befolkningen end i dag – til skade for demokratiet.

Kommunesammenlægninger kan også føre til, at de store partier vil blive endnu større, mens det vil gå ud over de små partier og lokalisterne. Det påpeges bl.a. af Peter Bogason, der er professor i forvaltning, i en artikel i Berlingske Tidende den 8. januar 2004.

Kristendemokraterne frygter, at kommunalreformen kan føre til, at det lokale demokrati udvikler sig til topartisystemer, hvor de eneste repræsenterede partier er Socialdemokraterne og Venstre. Kristendemokraterne ønsker derfor, at det maksimale antal kommunalbestyrelsesmedlemmer øges i forhold til i dag. Vi ønsker også på anden vis at revitalisere det lokale folkestyre. Det er et emne, som vi vil forfølge nærmere

og fremsætte et beslutningsforslag om i denne samling.

Når det gælder miljøområdet har aftalen om strukturreformen efterladt en del uløste problemer. I aftalen var der først lagt op til, at kommunerne skulle tage sig af det meste på miljøområdet, mens staten skulle beskæftige sig med enkelte overordnede områder. I udmøntningsplanen fra september 2004 har regionerne dog fået tilført lidt flere områder på miljøområdet, bl.a. vedrørende jordforureningsområdet. Ændringen er en lille forbedring i forhold til aftalen fra juni, men det er dog langt fra godt nok.

Flytning af miljøtilsyn til kommunerne kan føre til, at opgaven vil blive varetaget mindre bæredygtigt end i amterne, fordi kommunerne stadig væk vil være for små til at løfte opgaven. Der vil også fortsat være problemer med kommunernes dobbeltrolle vedrørende myndighedsopgaver på miljøområdet i forhold til virksomheder og kommunens rolle i forhold til at tiltrække erhvervslivet til kommunen. Det er vanskeligt for kommunerne at føre tilsyn, når de sådan set har to kasketter på.

På socialområdet havde vi håbet, at regeringen ville rette op på aftalen fra juni og især arbejde for at sikre en høj faglig bæredygtighed i specialinstitutionerne. Der er desværre ikke sket så meget på dette område. En del af de nuværende amtslige opgaver skal overlades til kommunerne, og det frygter vi vil føre til en fagligt set mindre bæredygtig varetagelse af opgaverne.

Desværre må vi sige, at de positive økonomiske effekter af strukturreformen er udokumenterede, at strukturreformen forringer det lokale demokrati og betyder en fagligt set mindre bæredygtig varetagelse af opgaver på miljøområdet og socialområdet end i dag.

Kl. 17.40

Kristendemokraterne er faktisk skuffede over disse forringelser, for det betyder, at vi ikke kan tage ansvar for strukturreformen som helhed. Men når strukturreformen skal udmøntes i konkret lovgivning, vil vi naturligvis arbejde konstruktivt med for at sikre forbedringer i reformen.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for debatten, som vel ikke har bragt så frygtelig meget nyt, men jo meget klart har understreget det billede, som jeg tror de fleste har gennemskuet på forhånd, nemlig en regering og et

Dansk Folkeparti, der vil noget med kommune-styret, og som har nogle meget klare visioner og nogle meget klare bud. Over for det en opposition, som sådan set ikke rigtig er enig med hinanden om andet og mere, end at det, som der er et flertal for, nok ikke er det rigtige, og dermed jo en opposition, som skyder med afsæt i det ene paradoks efter det andet.

På den ene side skal vi høre, at det ikke er rigtigt, når regeringen og Dansk Folkeparti siger, at der på sigt er en også ressourcemæssig effekt i en reform, at der kan frigøres ressourcer. Det passer ikke, det kommer til at koste milliarder, siger man. På den anden side, og det er jo så paradokset, er man dybt, dybt bekymret for de, ja, det er vel i tusindvis af offentligt ansatte, der skal fyres, fordi de straks bliver overflødiggjort.

I min logik kan det ikke komme til hænge sammen, at man på en og samme tid overflødig-gør i tusindvis af offentligt ansatte, der nu skal frygte for liv, næring og arbejde, samtidig med at man siger, at der slet ikke er nogen økonomisk effekt i en reform.

På den ene side skal man høre en opposition, som kerer sig om de offentligt ansatte, og som er meget bekymrede for de offentligt ansatte – det deler jeg sådan set – samtidig med at oppositionen ved den ledende politiker i samlingen her, hr. Ole Stavad, jo ikke har lavet andet end at stå her på Folketingets talerstol og så utryghed og utryghed og utryghed.

Nu kan jeg forstå, at man ikke engang kan regne med den regionsafgrænsning, vi har lavet. Jeg synes, hr. Ole Stavad skulle lade sig inspirere af formanden for FOA, hr. Dennis Kristensen, som til ugebrevet Økonomisk Fokus den 4. oktober har sagt:

Men når der ikke er det – det er det brede flertal – bør det mane oppositionen til meget dyb eftertanke, før den kaster sig ud i at føre valgkamp på at lave det ene eller det andet eller det tredje om.

Men det har åbenbart ikke gjort noget indtryk på hr. Ole Stavad, som jo altså står her og skaber utryghed.

På den ene side lyder der en kritik af en fuldstændig unødigt centralisering: Nu vil staten i kølvandet på kommunalreformen omklamre det kommunale selvstyre, og på den anden side, ja, nærmest i samme sætning, lyder der en kritik af, at vi flytter flere opgaver ud.

På den ene side – det var hr. Aage Frandsen – lyder der et argument om, at der først skal være en landskabsreform, altså når vi kender land-

skabet, kan vi muligvis også over tid flytte opgaver rundt i landskabet. På den anden side kritiserer man regeringen for, at vi nu får landskabet på plads, uden at man kan kortlægge den præcise økonomi; altså skal økonomien på plads. Hr. Aage Frandsen vil sådan set lave en reform, hvor end ikke opgaverne er på plads, før man sætter det hele i gang.

Sådan kunne jeg sådan set blive ved. Det er jo paradoks på paradoks på paradoks. Der er jo sådan set ikke nogen som helst linje i det, og det bekræfter mig desværre i det, der har været min antagelse igennem længere tid, nemlig at der her ikke er noget ønske om bære ved og tage ansvar. Der er en ambition om at købe nogle friбилletter, sådan at man stort set kan skyde på alt, hvad der bevæger sig, også selv om de skud paradoksalt set rammer hinanden. Sådan er det.

Der er dog nogle få positive ting, som det kan være værd lige at trække frem. Jeg vil gerne kvittere over for hr. Aage Frandsen, som jo giver meget klar opbakning til det, der også har været regeringens og Dansk Folkepartis logik omkring den økonomiske effekt af reformen, nemlig at vi først må kende landskabet. Vi må have lovgivningen på plads i løbet af foråret, sådan at vi ved, hvad det er for en ny geografi, de nye opgaver skal virke i, før vi laver den efterfølgende tilretning af udligningssystemet.

Kl. 17.45

»Det er et ræsonnement«, sagde hr. Aage Frandsen, »som jeg godt forstår, og jeg vil gerne kvittere for, at hr. Aage Frandsen godt forstår logikken i det her. Det er så en logik og en forståelse, som hr. Aage Frandsen deler med regeringen og Dansk Folkeparti, og som i virkeligheden – da hr. Aage Frandsen jo er en person, man godt kan have tiltro til tænker logisk og stringent – udstiller, kan man sige, tomheden og hulheden i det argument, hvormed Socialdemokratiet i sin tid forlod forhandlingerne. Det skal specielt ses i lyset af, at det samme parti jo historisk har gennemført reformer, der har haft en byrdefordelingsmæssig konsekvens, der fuldt ud lever op til det, der er tale om her, uden at have lavet så meget som et regnestykke. Jeg sigter selvfølgelig til de ændringer, der var i grundtaksreformens tilbage i slutningen af 1990'erne. Jeg synes, det er rart at høre en ansvarlig oppositionspolitikerk klart melde ud om det her argument, der blev pakket ind som et sagligt og fagligt argument i sin tid: Her er der logik; det er logik, der præger regeringens ræsonnement. Tak for det.

Ellers vil jeg såmænd bare her på falderebet knytte nogle ganske få bemærkninger til det, der jo også har været et tema her i dag, og som indgår i den her strategi med at sprede usikkerhed mellem de offentligt ansatte. Når man tidligere på mødet oplever en hr. Jakob Jensen stille spørgsmål, der skal skabe den myte, at en medarbejder, der er beskæftiget med at gøre rent på Amtsgården i Ringkøbing, nu som konsekvens af reformen her kan risikere en flytning til Slotsolmen, så må man sige, at så kender hysteriet jo ingen grænser.

Det, der er vigtigt for regeringen at understrege, er, at sigtet med denne reform er at skabe mere helhed i opgaveløsningen ved at placere opgaverne mere hensigtsmæssigt. Og vi skal bruge medarbejdere, dygtige medarbejdere, til at løse den offentlige sektors mange opgaver og til at sikre, at kommunalreformen gennemføres på en god og ordentlig måde.

De offentligt ansatte er før, under og efter kommunalreformen den vigtigste ressource overhovedet. Det er baggrunden for, at vi i regeringen meget klart har markeret, at de ansatte vil blive omfattet af virksomhedsoverdragelsesloven, som altså på den ene side betyder, at man må være indstillet på at skifte arbejdsgiver i kølvandet på, at opgaven flytter fra den ene myndighed til den anden, og som på den anden side sikrer, at man kan fortsætte ansættelsen hos den nye arbejdsgiver på de hidtidige vilkår, sådan at vi undgår, at nogen sætter sig mellem to stole. Det er sådan set en velkendt model.

Det er også den model, der blev lagt til grund i forbindelse med kommunesammenlægningen på Bornholm. Det er i øvrigt en model, som de nuværende oppositionspartier, de tidligere regeringspartier, jo selv har turneret med og holdt frem for sig. Derfor er det altså helt utåleligt, at de offentligt ansatte nu skal opleve en debat, hvor man forsøger at skabe usikkerhed omkring den model og i virkeligheden altså bare puster lidt til den naturlige usikkerhedens flamme, som jo desværre nogle steder blafrer lidt lystigt, set i lyset af, at oppositionen i modsætning til regeringen har det privilegium, at den kan mene alting om alting, sådan som jeg også dokumenterede det i starten af mit indlæg. Det er altså paradoks på paradoks på paradoks på paradoks.

Derfor vil jeg altså afslutningsvis her gerne slå fast, at regeringen vedkender sig de garantier, vi har givet det offentlige personale, og regeringen er glad for at være i god dialog med de offentligt ansattes organisationer inden for ram-

merne af den dialog, der blev iværksat med finansministerens mellemkomst allerede før sommerferien.

Det skaber sådan set en stor sandsynlighed for, at mens oppositionen på Christiansborg sidder på sine hænder, så vil de offentligt ansatte ude i landet godt hjulpet af kommunalpolitikere på tværs af partiskel skabe sikkerhed for, at denne reform kommer i mål, helt som den har været tænkt.

Kl. 17.50

Vi ved meget præcist, hvad det er, vi vil, men det er jo ikke det samme – og det er så sagt til fru Margrethe Vestager – som at regeringen er ignorant, hvad angår de gode råd, der måtte komme fra nu af og frem til, at lovene er endeligt vedtaget. Der er sådan set ikke noget, vi havde ønsket mere, end at partierne havde holdt sig i mødelokalet frem for at blive væk fra aftalte møder, sådan at vi kunne have fået landet det her bredere.

Ambitionen om at have bredde omkring de enkelte elementer i denne strukturreform er da fortsat en ambition, vi har, og derfor må jeg altså anholde – og det mener jeg virkelig dybtfølt positivt, det her – når fru Margrethe Vestager siger, at det bare bliver sådan en skueproces.

Vi er i en fase nu, hvor regeringen i sine egne indre rum som en hvilken som helst anden regering, der har en ambition om at fremsætte lovforslag, arbejder målrettet på at lave lovforslag med henblik på en høring. Den høring vil blive iværksat den 1. december og løbe hen over årsskiftet med henblik på en samlet fremsættelse af denne pakke den 26. januar næste år.

Vi lytter for at høre, og vi hører for at lytte, så der er ikke tale om, at vi har låst os fast i enhver detalje. Der er tale om, at der er et meget præcist og velbeskrevet sigte med reformen, det kan man læse ud af aftalegrundlaget – og havde man holdt sig i lokalet, havde man også haft indflydelse på det – og det er det sigte, vi skal nå. Derfor lytter vi til en hvilken som helst kritisk, konstruktiv røst, hvad enten den nu kommer fra en brugergruppe, eller den kommer fra Det Radikale Venstre eller et andet parti her i Folketingssalen. Det løfte vil jeg gerne give her.

Derfor skal der også meget gerne stå det tilbage fra debatten her i dag, at hvis man besinder sig, hvis man får lyst til – sådan som man jo i virkeligheden antyder med de ord, man bruger – at påtage sig et ansvar, og hvis omsorgen for alle de grupper, man nu forsøger at skabe utryghed omkring, er en omsorg, der hviler på noget reelt og ikke bare på en spekulation i at skabe usik-

kerhed, så er man hjertens velkommen på det tidspunkt, hvor regeringen har gjort sig sine egne tanker klar, har haft dem i høring, har haft mulighed for at reagere, hvad angår den offentlige proces.

Så lad mig slutte i dette positive hjørne med at sende denne invitation ud, som jeg håber flest muligt vil gøre brug af, når vi efter nytår tager hul på det egentlige lovgivningsarbejde her i Tinget.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Efter at have lyttet til indenrigsministerens replik har jeg sådan set kun et enkelt spørgsmål, jeg godt vil stille ministeren, nemlig om det giver ministeren en særlig tilfredsstillelse at fordreje ethvert politisk udsagn fra politiske modstandere, eller om ministeren føler sig så presset, at han på forhånd har fravalgt en saglig debat.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er svært at svare på spørgsmål, man ikke forstår; det kan godt være, det spørgsmål krævede en anden begrundelse. Jeg fordrejer skam ingenting.

Jeg har, som dagen er skredet frem, siddet og iagttaget den ene fordrejning efter den anden. Sidst kunne man høre Det Radikale Venstre holde et stormfuldt indlæg her om den vigtige grund til, at man forlod forhandlingerne.

Til Holbæk Amts Venstreblad den 25. juni udtalte det samme partis leder, og nu citerer jeg ordret:

Jeg fik at vide af ministeriet, at aftalen var blevet udsat, fordi man ventede på et telefonopkald fra Ole Stavad fra Socialdemokraterne i ministeriet, men at han ikke tog sin telefon. Tiden gik. Jeg ringede flere gange om udsættelse af mødet, som senest blev berammet til kl. 14. Endelig forlød det, at Stavad havde ringet til Lars Løkke, men de to var i telefonen blevet så uenige, at Stavad meddelte, at vi ikke ville møde op. Så det gjorde vi ikke, og derfor blev der aldrig nogen aftale. Politikere er mennesker som resten af befolkningen, og det var dermed en ren tilfældighed, der afgjorde, at vi ikke sad med ved bordet. Men det var ekstremt uheldigt, selv om jeg ikke er sikker på, at resultatet af forhandlingerne var endt meget anderledes med regeringen – sagde fru Marianne Jelved.

Jeg fordrejer ikke nogen ting. Jeg har bare det problem, at jeg skal forholde mig til skiftende forklaringer hele tiden. Derfor forsøger jeg bare at holde den linje, at vi har lavet en aftale, der indholdsmæssigt holder vand.

Vi kan svare på det, vi kan, på det nuværende stadie. Vi arbejder målrettet på de indre linjer med at fremsætte en pakke på omkring 50 lovforslag, der kommer i høring den 1. december, sådan at vi får en mulighed for at fortsætte den gode dialog med f.eks. handicaporganisationerne, som vi har haft også frem til selve aftaleindgåelsen, og lave de justeringer, som vi måtte finde det nødvendigt at lave, inden vi fremsætter lovforslagene til januar næste år.

Hvis man i mellemtiden har besindet sig og har lyst til at være med, er man velkommen.

Kl. 17.55

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Ministeren ved jo bedre end de fleste, at det citat af fru Marianne Jelved, han lige læste op, ikke er rigtigt, for han ved, at forløbet bare ikke er sådan, som det blev beskrevet der. Jeg kan da også oplyse, at fru Marianne Jelved ringede til DR 1, tror jeg, det var, eller også var det 2'eren, som havde det på tekst-tv, for at få det taget af tekst-tv, fordi det var forkert.

Ministeren ved godt, at vi meget gerne ville møde op til det aftalte møde, og Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet var faktisk på vej tre gange. Alle tre gange blev der ringet fra ministeriet, og vi blev bedt om ikke at komme. Derfor foreslog fru Marianne Jelved, at vi i stedet for ringede over og gav vores besked, da vi tilsyneladende ikke kunne få lov til at møde op og aflevere den.

Det er sandheden, og derfor er den lille seance, vi just har overstået, en meget, meget god illustration af, hvorfor tingene er så svære med den minister, der står på talerstolen i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg ved ikke præcis, hvor det er, hr. Ole Stavad vil hen. Jeg har ikke stået og efterspurgt noget større opgør om historieskrivningen – altså vi kan godt tage det for min skyld, men jeg tror ikke, det er så befordrende.

Jeg forsøger sådan set bare at forholde mig til den situation, vi er i nu, hvor regeringen har en aftale, som medfører, at vi skal lave store om-

lægninger i den offentlige sektor, som er båret af ønsket om at samle opgaverne mere hensigtsmæssigt, at lægge opgaver ud i det yderste bæredygtige led og understøtte det lokale demokrati, at sørge for, at mennesker kommer i centrum, at sørge for, at der ikke tænkes negativt i kasser. Det er det.

Over for det kan vi altså opleve en opposition, som påtager sig det privilegium – hvilket altså er fint nok for mig – at man skyder på det hele på én gang med argumenter, der ikke hænger sammen. Vi kan opleve et socialdemokratisk folketingsmedlem her i dag, hr. Arne Toft, som stiller sig op og problematiserer det, at vi overhovedet laver en kommunalreform, og laver en parallelitet over til tidligere statsminister Poul Nyrups efterlønsgarantibrud og siger: Det ligner slet ikke noget at lave en kommunalreform, fordi der ikke har været et forudgående folketingsvalg.

Hvad er det for et argument at fremføre fra et parti, som altså forsøger i hvert fald at skabe et signal om, at man i foråret deltog seriøst? Det er sådan set bare det, jeg opholder mig lidt ved: Der er ikke nogen linje i de argumenter, man bruger for, hvorfor man er imod denne her reform. Men det er fint nok for mig, for det taler jo helt for sig selv, både her i salen og uden for salen.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg skal ikke føje noget til hr. Ole Stavads fremstilling af sagen og forløbet.

Men når vi får at vide, at det taler for sig selv, så tror jeg nok også, at det er rigtigt, fordi ministerens svar på de spørgsmål, der er stillet, jo stort set var, at oppositionen tager fejl: Oppositionen mig her, oppositionen mig dér, oppositionen mig alle vegne. Man skulle tro, at regeringen ikke selv vidste, hvad det var, den gjorde.

Opfølgningen på statsministerens invitation til samarbejde kan jeg ikke høre som andet, end at vi er velkomne til at stemme for lovgivningen, når den er klar til at blive vedtaget ved tredjebehandling. Vi skal ikke blande os nu, vi skal ikke blande os i høringsen, vi skal ikke inviteres til nogen møder eller nogen typer af forhandlinger i ministerierne, vi skal ikke som i samrådet med undervisningsministeren kunne få svar på, hvor der måtte være en krog, hvor vi kunne deltage i det her arbejde. Vi skal ikke gøre noget som helst, vi skal bare vente. Det, vi kan få lov til, er at trykke på den grønne knap, når regerin-

gen synes, at det er opportunt. Hvis ikke det er skueproces, hvad angår indflydelse, så ved jeg ikke, hvad det er.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Vi har givet den mest åbne invitation, der overhovedet findes. Vi har givet indrømmelse på indrømmelse i løbet af hele foråret for at imødekomme oppositionens ønsker i denne her sag.

Hvis man vurderer den flytning, regeringen har foretaget, fra vores oprindelige udspil til der, hvor vi endte i den aftale, vi har indgået med Dansk Folkeparti, tror jeg ikke, at man afslører nogen ting ved at sige, at det sådan set er en større flytning end den, oppositionen overhovedet har signaleret at den ville være parat til. Det har vi gjort.

Det ville man ikke være med til. Der er lidt usikkerhed omkring historikken, kan jeg forstå. Nu læste jeg op fra et Ritzautelegram, jeg ikke har set dementeret nogen steder, så det må jo, indtil noget andet kommer mig for øre, være opfattelsen af, hvordan man oplever det hos den radikale partiformand.

Oven på det har vi så sagt: Jo, jo, men hvis man så ved nærmere eftertanke har lyst, så kan man melde sig til hele pakken med fulde rettigheder, med vetoret, med det hele. Man skal bare række hånden op i september måned og sige: Vi vil gerne være med alligevel.

Kl. 18.00

Det var der ikke nogen interesse for, og derfor er det vel naturligt nok, at regeringen nu laver sit arbejde, gør sin egen del af arbejdet færdigt, nemlig omsætter det, vi har aftalt med Dansk Folkeparti, til nogle bud på ny lovgivning.

Disse lovforslag, i omegnen af 50, vil som alle andre lovforslag blive sendt i høring med henblik på, at de kan fremsættes for Folketinget. Hvis der ved førstebehandling af de respektive forslag meldes en interesse for at være med, eventuelt være med på vilkår, jamen så er der jo en forudsætning for, at vi der på et oplyst grundlag kan debattere og diskutere med hinanden. Det er sådan set den invitation, jeg sender af sted her.

Men det er vel fair nok, når alle har vendt os ryggen, at vi så bruger nogle kræfter på nu selv at få lavet disse lovforslag, også for at foregribe den situation, at vi kan besvare de mange, også mange gode, spørgsmål, som Folketingets politi-

ske partier kunne finde på at stille til de respektive lovforslag.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg skal beklage, at jeg havde misforstået statsministeren. Jeg forstod ikke, at det, som statsministeren inviterede til, var, at man betingelsesløst kunne træde ind i den aftale, som vi var gået væk fra. Jeg troede, det var et spørgsmål om samarbejde om nogle af de kritikpunkter, som ikke kun vi selv rejser, men som også rejses kvalificeret af de mennesker, som berøres af denne her aftale.

Der har ikke været indkaldt til nogen forhandlingsmøder, der har ikke været nogen type åbning, og derfor må man altså sige, at den invitation ikke har noget på sig. Vi spørger undervisningsministeren i samråd: Kan vi ikke få svar på, hvad udmøntningsaftalen indebærer? Der er ingen åbning, der er ingen kroge, der er ingenting i forhold til at kunne få en egentlig diskussion af, hvad det er, der skal foregå, og dermed også en forberedelse til det meget, meget store lovgivningsarbejde, som står foran os.

Jeg forstår ikke, at ministeren synes, det er tilfredsstillende. Jeg forstår ikke, at ministeren synes, det er en åben invitation. Men jeg forstår, at regeringen er meget, meget tilfreds med sit eget arbejde. Det tror jeg man skal tage ad notam, for jeg tror ikke, der er nogen, der har lyttet til debatten her i dag, der har forstået det som andet end et forsvar for regeringens aftale, og som er gået ud på, at oppositionen må svare for sig, i stedet for at regeringen gør det.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen regeringen kan sagtens svare for sig til hver en tid om en hvilken som helst del af denne her reform. Det, der er lidt sværere at forstå, også når man lytter til debatten her, er, hvad det egentlig er for nogle justeringer, der skal være, for at man rækker hånden op i Det Radikale Venstre, i Socialdemokratiet, i SF og siger, at så vil man gerne være med på det hele eller på dele af det her. Det svæver jo i den grad i vinden, fordi man alene har valgt den destruktive linje, hvor man skyder på det hele og endda har det privilegium, at man kan skyde fra forskellige vinkler efter de samme mål. Sådan er det!

Det ville jo glæde mig meget, hvis det viser sig, at jeg har taget fejl på det punkt. Det ville da

glæde mig utrolig meget, hvis det er sådan, at Folketingets oppositionspartier begynder at udtrykke sig mere nuanceret om det her. Jeg siger ikke, at vi skaber paradisiske tilstande med denne reform. Jeg siger, at vi har lavet en aftale, hvor der er givet massive indrømmelser hen over foråret, og hvor vi nu bruger vores privilegium som regering til med vores aftaleparti i vores egne lokaler at oversætte den aftale til lovgivning, før vi melder os klar til at kunne diskutere med de partier, som før sommerferien vendte ryggen til os.

Det er en åben invitation. Der er masser af kroge, der er masser af åbning, og der er masser af invitation i det.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det var egentlig det, hr. Ole Stavad var inde på, der bragte mig til at måtte spørge indenrigsministeren, om ikke det maner sådan til lidt eftertænkksomhed, hvis det er sådan, at det, at man får udskudt et mødetidspunkt, jeg kunne forstå tre gange i løbet af en formiddag, medfører, at man på det grundlag afgør, om man så overhovedet vil komme til det pågældende møde, eller man ikke vil komme til mødet.

Hvis det var det, der var grundlaget for, om der kunne indgås en aftale om hele indretningen, så var der altså mange gange, jeg i det her forløb skulle have sagt, at Dansk Folkeparti nu ikke længere deltager, for vi fik jo udskudt de møder, vi skulle komme til, et utal af gange hele foråret, fordi der skulle være de her forhandlinger, hvor Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre alene ville forhandle med regeringen.

Kl. 18.05

Jeg synes måske nok, indenrigsministeren kunne sige, om han har haft den samme undren over, at sådan et argument kan blive bragt til torvs for at forklare, at det, fru Marianne Jelved har sagt til Holbæk Amts Venstreblad, åbenbart ikke er det rigtige, nemlig at man simpelt hen blev så fornærmet over, at mødetidspunktet blev udskudt, at man så overhovedet ikke ville komme til mødet.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, man kan jo undre sig over mange ting. Jeg ved ikke, hvor konstruktivt det er at sætte bakspejlet på her. Det tror jeg såmænd ikke der kommer meget godt ud af. Jeg er jo selvfølgelig

fortsat forundret over, at de aftaler, der indgås, ikke holdes, bl.a. aftalen om, at regeringen på et meget konkret, specifikt område skulle gøre sig nogle overvejelser og komme med et bud, som vi så havde et ønske om at kunne introducere på et møde, som det så viste sig ikke kunne afholdes, fordi man allerede, inden man kom til det møde, havde besluttet sig for, at man end ikke ville høre svaret, før man stod af forhandlingerne.

Sådan nogle ting kan man jo godt gå og undre sig over, det kan man så skrive dagbøger om, og hvis man har lyst til det, kan man senere udgive dem, og så vil det sikkert vise sig, at der er variationer over det samme tema, afhængigt af, hvem der har noteret i dagbogen. Det er sådan set ikke så interessant nu.

Jeg synes, at det interessante nu er, at Folketingets politiske partier bør honorere den forandringsvilje, der vises udeomkring i den offentlige sektor, i kommunerne, hvor man tværpolitisk har taget denne reform til sig, blandt de offentligt ansatte, der jo sådan set arbejder positivt med, om end de selvfølgelig ønsker tryghed på nogle distancer. Det bør vi jo honorere ved at vise ansvarlighed og leve op til det frem for bare at skyde på alt, hvad der bevæger sig.

Vi har lavet en aftale, som er vores bedste bud på, hvordan vi fanger de forandringsbehov, der er i den offentlige sektor, ind. Jeg står ikke her og siger, at der ikke er en detalje, der kunne have været anderledes, eller ikke noget, vi har overset. Det står jeg ikke og siger.

Det er jo præcis derfor, vi nu bruger nogle kræfter på at oversætte denne her store aftale til 50 gennemarbejdede forslag, som kan holde til den offentlige debat, som kan holde til de spørgsmål, der rejses. Så håber vi på, at når vi rammer den anden side af årsskiftet, har sindene lagt sig så meget, at der udfoldes et ægte engagement i at være med til at bære de dele af reformen igennem, som man sådan set ikke er så uenige i endda, når det kommer til stykket, jævnfør også den forventning, der er blandt de offentligt ansatte, og det, jeg lige citerede før af FOA-formanden, Dennis Kristensen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er sådan set enig med indenrigs- og sundhedsministeren i, at vi skal prøve at kigge fremad. Der kan jeg ikke undlade lige at bede indenrigs- og sundhedsministeren gøre en bemærkning til det, fru Margrethe Vestager foreslår.

Regeringen kunne indgå et forlig med et parti, der gerne ville være med til at lave forlig, og man havde forhandlet og var nået frem til enighed, og så kunne regeringen alligevel efterfølgende fuldstændig frit forhandle med alle mulige andre af Folketingets partier om hele indretningen og tankegangen i det. Hvis regeringen gjorde det, som Det Radikale Venstre altså foreslår, så ville der være tale om en ganske, ganske ny parlamentarisk skik, man tog i brug.

Det er vel ikke noget, man har set nogen sinde før, altså ikke noget, jeg i hvert fald kan erindre. Jeg har jo heller ikke været herinde mere end 10 år. Det kan godt være, der er folk, som har været herinde længere, der kan erindre, at man har gjort sådan noget, men jeg tror det ikke.

Alene det, at regeringen – og i øvrigt med fuld opbakning fra Dansk Folkeparti – siger, at når lovforslagene bliver lagt frem, vil man lade sig inspirere, vil man lytte både til folk uden for huset og folk her i huset, er i virkeligheden en invitation og en fremstrakt hånd, som så jo ofte bliver afslået, men alligevel et initiativ, vi har taget i enighed for at vise imødekommenhed. Men hvis man skulle bryde det op inden da, ville der være tale om, at man indførte en ganske ny parlamentarisk skik.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu ækvivalerer mine erfaringer jo hr. Kristian Thulesen Dahls. Jeg har heller ikke en årelang erfaring, så jeg skal passe på, at jeg ikke udtrykker mig lidt piccoloagtigt om temaet her, men så vidt jeg i hvert fald er oplært i parlamentarisk skik på Christiansborg, så kan jeg bekræfte hr. Kristian Thulesen Dahl i, at det ville være en helt ny skik, vi derved indførte.

Lad os nu ikke træmpe mere rundt i det. Jeg synes ikke, det tjener noget formål, men det er jo alligevel det, der får det til sådan at klinge en lille smule hult, at der ikke skulle være nogen åbenhed, at der ikke skulle være nogen kroge, at der ikke skulle være nogen invitationer. Dem har vi sådan set sendt gang på gang, og jeg gør det gerne her igen.

Kl. 18.10

Vi lytter for at lære, og det har vi dokumenteret i processen gennem hele foråret. Det er også derfor, at denne aftale på lange strækninger er markant anderledes end det, vi lagde frem. Det er også derfor, at De Samvirkende Invalideorganisationer faktisk har udtrykt sig ganske positivt

om den aftale, vi har indgået, fordi vi justerede den ind i forhold til den dialog, vi bl.a. har haft med den organisation.

På samme måde er vi jo fuldstændig indstillet på, når vi nu sender vores forslag i høring den 1. december, at være i dialog med hele verden om regeringens forslag, som så fremlægges eventuelt i en justeret form den 26. januar 2005. Hvis der er forhandlingsvilje og parathed til at være med, så er man på det tidspunkt hjertens velkommen. Hvis man inden da vil gøre sine holdninger klar og markere sig positivt på delstrækninger, så vil det glæde mig overordentlig meget, for det vil jo så forøge sandsynligheden for, at den invitation, vi udsender efter nytår, honoreres på anden måde end de invitationer, vi tidligere har sendt af sted, nemlig ikke ved, at man afslår vores fremstrakte hånd, men ved, at man rent faktisk møder op og går i dialog.

Aage Frandsen (SF):

Ifølge grundlovens § 53 er det jo sådan, at ethvert folketingsmedlem har mulighed for at drage ethvert offentligt anliggende ind i Folketinget og kræve ministres svar herpå. Det er bl.a. det, vi kan gøre i forbindelse med forespørgsler. Vi kan også gøre det ved anden lejlighed.

Man kan så spørge, hvad vi får ud af det. Der vil jeg sige til ministeren, at der skal skelnes mellem to ting her. Den ene er, at vi kan være politisk uenige om indholdet. Der forventer jeg ikke, jeg overbeviser ministeren. Det kan godt være, ministeren forventer, at ministeren overbeviser mig, men det kan skyldes ministerens manglende erfaring i længden med mig.

Den anden ting er så at få opklaret sagens indhold, og der synes jeg, at ministeren skal være lidt opmærksom på de svar, som ministeren også selv har givet til Kommunaludvalget, hvor vi jo har stillet en række spørgsmål, og en række af dem har jeg stillet. Svaret er hele tiden, at det kan man ikke sige noget om, og det skaber sådan en vis irritation.

Jeg synes egentlig også, at ministeren skulle bide mærke i det, som fru Margrethe Vestager læste op før, at undervisningsministeren siger, for vi kan jo slet ikke komme i dialog med hinanden, hvis ikke vi kan få at vide, hvad regeringen mener, og det er altså primært regeringen, der skal give et svar på, hvad der ligger i regeringens forslag.

Så kan regeringen godt spørge, hvad vi selv ville, men vi skal også have at vide, hvad regeringen forventer. Jeg synes, at ministeren skulle

tage ved lære af det, at vi altså skal have nogle bedre svar, for at vi overhovedet kan tale sammen.

Det har jo vist sig, at det er, som om det er to vidt forskellige kommunalreformer, vi taler om. Det er jo helt fantastisk, hvad Det Konservative Folkeparti mener, der ligger i kommunalreformen. Vi andre har ikke en indbygget naturlig bekymring, men vi synes i hvert fald ikke, at vi har fået svar, sådan at vi kan tro på det.

Så har der været en del diskussion om historien. Nu er det sådan, at jeg er handicappet, men det kan vel i og for sig måske ligefrem være en fordel. Jeg er handicappet i den forstand, at der jo var en fase, hvor jeg ikke blev inviteret. Jeg er sådan set stadig væk meget ked af, at ministeren ikke inviterede Socialistisk Folkeparti i den sidste del af fasen, ikke fordi jeg tror, det havde givet et så meget andet resultat.

Det er lidt underligt at fremstille det, som om vi næsten alle sammen var enige, for det, der i virkeligheden var tale om, var, at vi var nogle partier – der røber jeg ikke nogen hemmeligheder, for det kunne man læse offentligt – som lå på en model, der var tæt på amtsmodellen, til nød ovre i nærheden af kommunemodellen. Så var der Dansk Folkeparti, der lå helt ude i den modsatte ende. Så vælger regeringen ret hurtigt et standpunkt, der er ret tæt på Dansk Folkepartis. Deri lå allerede vanskeligheden for at komme videre.

Hvis vi derfor nu besinder os, som ministeren siger, så kan vi bare komme – og når man besinder sig, er der altså sådan virkelig nogle, der siger, når du nu bliver klogere – men det tror jeg nok ikke nytter i den nuværende fase.

Fejlen fra regeringens side, men det kan være, det var bevidst, og så er det jo ingen fejl, var, at man lagde sig på et standpunkt, som ikke lagde op til, at man ville have et bredt forlig. Det gjorde man ret tidligt, og derfor undrer det mig lidt, at det kunne betale sig for De Radikale og Socialdemokraterne at gå til nye forhandlinger, for jeg havde lidt svært ved at forstå, at det kunne ende med et positivt resultat.

Kl. 18.15

Jeg synes altså, at det er sådan, man skal se diskussionen om, hvad der gik galt. Derfor kan man godt sige nu, at man inviterer åbent, men så siger hr. Thulesen Dahl, at den parlamentariske tradition altså er, at når man har en aftale, så har man en aftale, og så er det begrænset, hvor meget man kan ændre. Ja, og derfor er det jo ikke særlig realistisk at sige, at vi bare kan komme,

for aftalen lå jo klar fra juni måned, den er bekræftet siden, og derfor er der ikke meget at komme efter, medmindre man er villig til at bryde op i den, og jeg kunne forstå på hr. Thulesen Dahl og efter mit kendskab til Dansk Folkeparti, at når man først har en aftale, holder man sandelig fast i den aftale. Det overrasker mig sådan set ikke.

Så til den bemærkning, hvor jeg blev udsat for det, som er virkelig farligt, nemlig ministerens smiger. Det er logisk for mig at se, at regeringen tænker sådan og sådan med hensyn til, hvilken rækkefølge der er i det. Det betyder jo ikke, at jeg ikke anerkender, at Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre har en legitim ret, og at det er forståeligt, at de gerne vil kende mere til økonomien. Jeg har jo ikke siddet ved bordet på det tidspunkt, men jeg har forstået, at det var det, de var interesseret i.

Så uanset, at min logik siger mig, at jeg forstår regeringens logik, betyder det jo ikke, at jeg dermed tager afstand fra, at Socialdemokraterne og De Radikale kan have et behov for at få viden om nogle bestemte ting, og jeg kunne forstå, at det var det, de rent faktisk lagde meget vægt på.

Så sagde ministeren også, at ministeren lytter for at høre og hører for at lytte, og jeg kan huske, at ministeren, lige umiddelbart efter at Strukturkommissionen var kommet med sin betænkning, gav udtryk for, at det ikke var en tilfældighed, at vi mennesker havde to ører og én mund. Det var sagt i en sammenhæng, hvor man skulle lytte mere, end man skulle tale. Men jeg mener altså, at det der med, at man har to ører, altså skulle være gældende hele vejen igennem, og jeg mener, at når vi nu appellerer til, at vi får nogle svar, vi bliver klogere af, så er det altså, at ministeren skal bruge begge sine ører. Det er altså det, han har dem til.

For at vende tilbage til det der med, hvad vores bidrag var, er det klart, at oppositionen ikke er enig. Vi har jo heller ikke skullet være enige. Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti er blevet enige, men det var de jo ikke, så der er jo ikke noget overraskende i, at der kan være nuancer i, hvad oppositionen indbyrdes mener.

Når jeg taler om oppositionen, så er det konsekvent altid oppositionen til venstre, for jeg mener ikke, der er en opposition til højre, for den er bare enig med regeringen i langt de fleste spørgsmål. Der er to, tre undtagelser, men ellers kan vi godt se bort fra den.

Når vi ikke nødvendigvis er hundrede procent enige i oppositionen, så er det, fordi vi hel-

ler ikke har behov for at blive fuldstændig enige, men jeg er da helt overbevist om, at når det kræves, og det vil det jo gøre efter et folketingsvalg, så kan vi blive enige, og jeg vil sige, at i den fase, hvor jeg sammen med hr. Kristen Touborg på SF's vegne deltog i forhandlingerne sammen med Socialdemokraterne og De Radikale, var der da en stor overensstemmelse i vores synspunkter.

Det er klart, at der så efterfølgende var et forløb, hvor jeg ikke præcis ved, hvad der er sket, men jeg kan godt forstå, at Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre var nødt til at gå fra forhandlingerne.

Det, jeg vil appellere meget til at ministeren gør, for at man ikke bare skal komme endnu længere fra hinanden, er, at han skal give de svar, som vi beder om, i langt højere grad end hidtil, så vi mere præcist får afklaret, hvad det er, regeringen vil, i stedet for, at der henvises til, at der kommer lovforslag senere. Det er ikke en måde at behandle Folketinget på. Ellers bliver det jo nok sådan, at vi bliver nødt til at have forespørgsler senere om socialområdet, om miljøområdet og den slags ting, og det synes jeg ikke er det mest frugtbare.

Jeg synes, at regeringen i højere grad skal svare, når vi spørger i Folketingets udvalg, og jeg synes, at ministeren skulle kigge igennem, om de svar, vi har fået, er rimelige. Ifølge grundlovens § 53 har vi ret til at kræve det af en minister, men jeg ved også godt, at ministeren ikke har pligt til at svare. Så længe ministeren har et flertal bag sig, kan han altid lade være med at svare.

Det er tit sådan ved den slags forhandlinger om en forespørgsel, at så stemmer man om en vedtagelse. Det har vi helt bevidst valgt ikke at gøre her. Vi er i forbindelse med åbningsdebatten blevet stemt ned en gang om denne sag, og det er ikke nødvendigt mere end en gang at udstille, at man er et klart mindretal.

Kl. 18.20

Derfor fritages Folketinget for at skulle stemme i den her forbindelse, men vi har ret til stadig væk at kræve et svar fra ministeren, og jeg regner med, at når vi nu stiller yderligere spørgsmål i diverse udvalg, så får vi bedre svar, end vi har fået hidtil.

Ole Stavad (S):

Jeg er sådan set enig med dem, der har sagt, at det på ingen måde er særlig konstruktivt eller nyttigt at have en stor diskussion om et forløb i

fortiden. Derfor var min tale totalt rensset for den slags.

Man vil heller ikke under de korte bemærkninger kunne finde eksempler på, at jeg er vendt tilbage, undtagen når jeg er blevet provokeret. Det vil ministeren kunne forvise sig om, men når det er sådan, at jeg er blevet præsenteret for fordrejede eller usande påstande, så må der vel være en vis ret til at tage til genmæle.

Når jeg beder om ordet her i anden runde – det var sådan set ikke min hensigt – så er det, fordi hr. Thulesen Dahl et par gange forsøgte at bruge sine korte bemærkninger, efter at vi andre ikke kunne komme ind på den måde, til at omskrive historien om noget, hr. Thulesen Dahl tilsyneladende ikke ved noget om.

Derfor vil jeg godt forhåbentlig en gang for alle, fordi man har misbrugt det forløb så groft i så mange sammenhænge, slå fast, at når der kom et bud tilbage i juni måned, skyldtes det et forløb, hvor vi kunne konstatere, at det, der var vores forudsætning for at gå ind i forhandlingerne, afleveret endda på tryk til ministeren efterfølgende med et brev med præcisering af, hvor vi havde diskussioner, var der flere omgange, hvor regeringen nægtede at leve op til det, vi mente var forudsætningen for, at vi overhovedet havde sat os til forhandlingsbordet.

Det sidste, der skete, var, at det punkt, der af os havde været rejst utallige gange – jeg tror også, mens vi sad i den større kreds, i nogle omgange til hr. Thulesen Dahls irritation – nemlig de økonomiske problemstillinger, ikke mindst på det sociale område, måtte vi meget imod regeringens ønske insistere på overhovedet at få til forhandling. Så sagde vi, at så måtte vi tage det sidst under forhandlingerne, efter at vi havde været igennem en række af de punkter, regeringen mente der skulle drøftes.

Derfor blev det en sen natte-time, og derfor tog Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet næste morgen efter at have sovet på det en grundig drøftelse. Det var ikke et spørgsmål om, at det brød sammen, fordi et møde var udsat tre gange, kan jeg sige til hr. Thulesen Dahl, men vi forsøgte tre gange at komme frem til ministeren til et inviteret møde for at meddele ham den konklusion, vi var nået frem til, nemlig at med det forløb, vi havde oplevet, førte det ikke til noget resultat at fortsætte forhandlingerne.

Det ville vi gerne høfligt og ordentligt have afleveret til ministeren på de møder, vi var indkaldt til, men da vi tre gange helt konkret havde været på vej og havde fået det udsat tredje gang,

eller var det fjerde gang, så var den radikale leders forslag, at vi i stedet for på ordentlig vis ringede til ministeren og meddelte ministeren den konklusion, vore to partier i fællesskab var nået frem til.

Må jeg til sidst sige til den sidste sag, hr. Thulesen Dahl tog op, om aftaler og behandling i Folketinget, at jeg nu ikke tror, at man behøver at have været medlem af Folketinget i så mange år, som jeg har været, for at have oplevet, at hvis der er indgået aftaler, så er der ofte samråd og lignende for at finde ud af, hvad det egentlig går ud på.

Jeg har masser af eksempler på, at ministrene er kommet på ordentlig vis og har forsøgt at orientere Folketinget om, hvad indholdet var. Efter det, jeg har set fra Undervisningsministeriet og fra undervisningsministerens samråd i Uddannelsesudvalget, hvor jeg ikke selv var til stede, vil jeg da sige, at der gjorde miljøministeren sig langt større bestræbelser på at orientere os, så langt som hun efter min oplevelse følte sig i stand til det.

Kl. 18.25

Så det der med, at Folketinget interesserer sig for afgørende aftaler, der indgås imellem en regering og et flertal i Folketinget, er helt sædvanligt, og jeg mener, at det er helt legitimt, at Folketinget og offentligheden har et krav på også at være med i processen. Så kan partierne aftale, hvad de vil, og må tage diskussionen, kritikken.

Det, jeg synes er lidt kedeligt ved debatten i dag, er, at det er, som om det anses for at være tåbeligt, hvis der er nogle, der har andre synspunkter.

Formanden:

En kort bemærkning til hr. Ole Stavad fra hr. Kristian Thulesen Dahl, og så får ministeren talerstolen efterfølgende.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså i forhold til det sidste taler vi om to vidt forskellige ting. Jeg har overhovedet ikke forholdt mig til Folketingets berettigede krav på at interessere sig for spørgsmål, der er indgået forlig om; det var overhovedet ikke det, jeg forholdt mig til i forhold til fru Margrethe Vestager. Det var spørgsmålet om, hvorvidt man skulle have reelle forhandlinger mellem regeringen og i givet fald Det Radikale Venstre, altså om man skulle begynde at forhandle det grundlag, der ligger. Så tillader jeg mig bare at gøre opmærk-

som på, at der er indgået en aftale, hvor Dansk Folkeparti er forligspart. Hvis man som regering virkelig kunne gøre det på den måde, som fru Margrethe Vestager foreslog, så jeg i hvert fald en ret ny parlamentarisk praksis foran mig. Det har intet at gøre med det andet.

Til hr. Ole Stavad har jeg så et enkelt spørgsmål, jeg synes hænger. Nu tog jeg jo ordet for korte bemærkninger, fordi jeg vidste, at hr. Ole Stavad kunne tage ordet i anden runde og komme med sin udlægning af tingene. Sådan er det jo, det er gudske lov en ret, man har, og det har jeg i øvrigt gjort hr. Ole Stavad opmærksom på her nede på gulvet foran talerstolen, så jeg håbede, at han ville gøre det.

Jeg vil bare spørge: Hvem var det, der fik den idé, at der skulle forhandles alene mellem regeringen og S og R? Jeg syntes da, det var mærkeligt, når vi havde et forhandlingsforløb, hvor en bred kreds af partier forhandlede, og så pludselig skulle der være sådan nogle særskilte forhandlinger, hvor et parti, der deltog i forhandlingerne, ikke kunne deltage.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Til det konkrete spørgsmål, som hr. Thulesen Dahl rejser, mener jeg, at det var en lille snak på ministerens kontor, hvis man må være så indiskret, imellem fru Marianne Jelved, hr. Frank Jensen og indenrigsministeren – jeg tør ikke sige, om der var andre med, jeg sad ikke med i den snak – hvor de nåede frem til, at vi ville, at det skulle lykkes. Sagt på jysk er det træls, når man har brugt så mange kræfter på, at der skulle komme noget ud af det her, hvis det ikke lykkedes.

Jeg tror, jeg er en af dem i det her hus, der har investeret absolut flest kræfter i, at der kom noget ud i den anden ende, som vi troede på kunne skabe et bedre grundlag for at betjene borgerne, og derfor blev den model også afprøvet i stedet for. Det er jo ikke nødvendigvis et spørgsmål om at lukke nogen ude, men det er et spørgsmål om at sidde i en mindre kreds i stedet for i en meget stor kreds med mange embedsmænd osv. Det er en meget anvendt og velkendt teknik at tage i anvendelse, når man sidder i svære forhandlinger, så mere usædvanligt var det ikke, kan jeg sige til hr. Thulesen Dahl. Det var faktisk for at få det til at lykkes.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu får man jo somme tider sådan fornemmelsen af, at vi her i Folketingssalen nærmest kan have en helt fortrolig diskussion om, hvad der er foregået, så derfor kan jeg jo godt fortsætte lidt i samme spor.

Det, jeg så vil sige til hr. Ole Stavad bare sådan helt venskabeligt, er, at det måske i virkeligheden var en ret afgørende fejlurdering, der blev foretaget på det tidspunkt. Hvis man analyserer lidt, kan man jo nemt nå frem til, at en regering, der ved, at den har et flertal for det grundlag, den har fremlagt – og jeg er fuldstændig enig i den analyse, hr. Aage Frandsen kom med, at det faktisk var noget, vi i udgangspunktet syntes så ret godt ud – har vel svært ved at flytte sig over for andre partier, hvis det pludselig betyder, at de partier alligevel ikke vil være med, og den så ikke kan vende tilbage til det flertal, den jo egentlig kunne lokalisere at der var.

Derfor kunne det jo godt være, at vi, hvis vi i virkeligheden i fællesskab havde forhandlet videre og der ikke havde været et ønske om, at Dansk Folkeparti var kørt ud på et sidespor i de der drøftelser, havde flyttet os i fællesskab til noget, alle så kunne være enige om.

Jeg ved altså ikke, hvem der fik den idé på det tidspunkt, men jeg må sige, at jeg syntes, det var mærkeligt. Vi accepterede det jo så, fordi der jo åbenbart var nogle, der havde den vurdering, at det var det, der skulle til. Men set i bakspejlet må jeg nok sige, at man måske kunne filosofere lidt over, om det var klogt.

Det var mere en kommentar end et spørgsmål.

Kl. 18.30

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Alligevel vil jeg godt kommentere det. Altså nu bliver det jo sådan helt ja, om ikke Oxford, så i hvert fald en evaluering. Jeg skal ikke vurdere, hvad der var sket, hvis såfremt ifald, men hr. Thulesen Dahl har jo ret i, at vi set fra SR's side havde det problem, at vi var påhæng, kan man sige. Vi oplevede ikke på noget tidspunkt i forløbet, at regeringen var inde i en reel overvejelse om, hvorvidt man skulle lave en aftale med SR eller med Dansk Folkeparti. Vores oplevelse var, at i regeringens tænkning var det et spørgsmål om at have en aftale med Dansk Folkeparti, og

hvis man så kunne få De Radikale og Socialdemokratiet med, var det godt nok.

Hr. Thulesen Dahl skal jo huske på, at der var et forløb, efter at vi – rimelig groft synes vi – i den første fase var blevet smidt ud af forhandlingerne. Da inviterede statsministeren os uden forhåndsbetingelser igen med til bordet, og da brugte vi en uge på at finde ud af, om der var et grundlag. Her var hr. Thulesen Dahl ikke med. Derfor havde vi sammen et andet grundlag, hvor en af forudsætningerne var, at det var sammen med Dansk Folkeparti. Vi fik i øvrigt meddelt et par forhåndsbetingelser, som vi ikke var glade for, men vi accepterede, at Dansk Folkeparti var med.

Derfor: Jeg tror ikke, at vi kommer længere. Det eneste, jeg er optaget af, er nogle af de myter og misforståelser om fortiden, der har snublet rundt. Jeg tror ikke, at de tjener os, og derfor vil jeg opfordre til, at vi alle sammen bruger kræfterne på at kigge fremad, som jeg gjorde i min ordførertale, og som jeg i øvrigt har gjort under debatten, men man kan jo ikke tvinges til det.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg glæder mig jo altid over de situationer, når de opstår, hvor jeg er enig med hr. Ole Stavad, og det er jeg, når hr. Ole Stavad siger: Lad os nu se fremad. Det mener jeg også. Jeg tror ikke, det interesserer de 650.000 offentligt ansatte, der nu skal i gang med at håndtere den her reform, eller landets kommunalbestyrelsesmedlemmer eller de forældre til børn i specialtilbud, hvem der gjorde hvad i foråret.

Jeg har ikke draget det ind i debatten. Jeg bliver bare nødt til at reagere, når det som en del af de korte bemærkninger er sådan, at man på ny hiver det der papir frem – de 4-5 sider, man selv har skrevet – og siger: Det var det, vi sagde og mente, og hvis man ikke kan levere det, der står i det papir, har man ikke overholdt de vilkår, vi gik ind i forhandlingerne på.

Hr. Ole Stavad ved jo udmærket godt, at der oven på det papir, som hr. Ole Stavad tidligere refererede til, jo netop var et møde på mit kontor – det har jeg også et mødereferat fra – og efter det møde fik jeg så en skrivelse, der er dateret dagen efter – det var den 11. juni 2004 – hvor partierne meget klart tilkendegiver, på hvilke vilkår de så kunne genindtræde i forhandlingerne. Men glem det nu.

Det kan godt være, at hr. Ole Stavad har meget, meget travlt med at få placeret et eller andet

skyldsspørgsmål i forhold til, hvorfor tingene gik galt i foråret, fordi det er der, man kan finde den eneste forklaring på, at man ikke er med. Det er fair nok. Altså jeg har det fint med det, jeg vil gerne se fremad.

Fremadrettet vil jeg så sige til hr. Aage Frandsen, at vi meget gerne vil give gode svar. Nu kan jeg forstå, at de ikke bare skal være gode, de skal være bedre. Det er udmærket at have som en målsætning, at det, man gør godt i dag, skal man gøre bedre i morgen. Det er det, der driver kommunalreformen. Det skal selvfølgelig også drive vores forhold til Folketinget.

Jeg beder så også hr. Aage Frandsen om at forstå, at der er forskellige faser i det her, for der er jo nogle spørgsmål, hvor man skal give nogle meget sikre svar på nogle processer, før man kan give nogle meget absolutte svar på, hvor processerne ender.

Lad mig tage et eksempel. Det er jo naturligt nok, at der er offentligt ansatte, der siger: Jeg vil gerne vide, hvor min arbejdsplads er, når det her er på plads. Det er jo det absolutte svar. Der tror jeg, at hr. Aage Frandsen drevet af logik og stringent tænkning vil sige, at det svar kan vi selvfølgelig ikke give, men vi vil give nogle gode svar på, hvordan vi laver nogle trygge processer, der sikrer, at ingen tabes på gulvet, at der er et job i den anden ende, at ressourcerne følger med. Men vi kan selvfølgelig ikke garantere: Hvor er det skrivebord, man skal sidde bag?

Det er jo fuldstændig det samme med den økonomi, som nogle gerne vil gøre til hovedgenstand og omdrejningspunkt for, om det, vi gør, er forsvarligt. Vi kan jo ikke i et rum, der bevæger sig på alle dimensioner – geografien med nye kommuner, der er på vej, opgaver, der flyttes rundt – absolut sige, at det, der bliver de økonomiske vilkår for den kommune, som vi slet ikke kender endnu, er sådan og sådan. Det ved hr. Aage Frandsen også godt.

Det, vi kan gøre, er at give nogle sikre proces-svar, og det har vi gjort ved at sige, at ingen skal tåle, at der oven i den skatteprocent, der nu fikseres i udgangsåret, kommer et årligt tab på 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget som følge af opgave- og finansieringsomlægningerne. Det er jo et udtryk for noget absolut, som sikrer den enkelte kommune, uanset at vi ikke kan komme det nærmere lige nu og her.

Kl. 18.35

Fuldstændig analogt til de to eksempler, jeg har givet her, kunne man jo opfinde legio eksempler, hvor jeg og mine kolleger i forhold til

Folketingets stående udvalg i den fase, vi er i i øjeblikket, må sige: Vi kan ikke give det absolutte svar, men vi kan give nogle gode svar på, hvad køreplanen er, hvad processen er, hvordan vi kommer i mål. Sådan må det nødvendigvis være. Altså når Folketingets Kommunaludvalg spørger, hvordan jeg vil forholde mig til en situation i januar, hvor man med 8-7 i Mariager har positioneret sig den og den vej, eller spørger, hvis man i Tørring-Uldum ikke kan finde ud af at håndtere problemet med Grejs, hvordan jeg så vil håndtere det, så tror jeg, at hr. Aage Frandsen vil udvise forståelse for, at man jo ligesom må give de forskellige dele af den her proces deres egen tid.

Så med det logiske forbehold vil jeg gerne kvittere for hr. Aage Frandsens positive indlæg i debatten her og sige: Vi har fortsat to ører og én mund, og den skal vi også lade gjælde i forhold til at give nogle sikre svar, men karakteren af de svar må jo være lidt forskellige, afhængigt af, hvordan arbejdet nu skrider frem.

Og så håber jeg, at der er nogle, der på et tidspunkt kommer så meget i ro med sig selv om, hvad der var årsagen til, at de ikke tog et medansvar, sådan at man på et tidspunkt igen kan se fremad og vise noget duelighed i forhold til de dele af den her reform, for sådan må det jo være, som man stadig væk kan se et perspektiv i.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg vil bare for mit vedkommende godt afslutte denne her debat ved at sige, at jeg synes i hvert fald, at jeg er blevet klogere i den fase, vi har haft her til slut om, hvorfor det måtte bryde sammen, og hvorfor det måtte gå galt, for når jeg kan konstatere, at ministeren og regeringen ikke har tillagt det papir, som for Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet var fuldstændig afgørende som grundlag for overhovedet at gå ind i forhandlingerne, hvilket i øvrigt også fremgår af det brev, som fru Margrethe Vestager og jeg sendte til ministeren, en tilsvarende betydning, så kan jeg blot konstatere, at vi sådan set har siddet over for hinanden med helt forskellige grundlag, som måtte ende med et brud.

På det grundlag må jeg så sige, at det sådan set var en misforståelse, at de forhandlinger overhovedet blev genoptaget. Der har været de misforståelser, hvilket jeg ikke helt kan forstå med både de mundtlige og de skriftlige udveks-

linger, der har været mellem os, men det kan jeg konstatere, og derfor er det ikke så underligt, at det endte, som det gjorde.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, jeg ved næsten ikke, om jeg orker, eller om det er passende. Jeg kan bare forstå, at det må have været en fantastisk traumatisk oplevelse for hr. Ole Stavad, at tingene gik, som de gik i foråret. Altså jeg synes ikke, at det er befordrende at gå videre med det.

Man kan kortlægge hele forløbet. Nu er det jo ikke sådan, at jeg offentliggør breve i al almindelighed, men hvis der er opbakning til det, kan hele forløbet kortlægges, hvor man kan se, hvad det er for et materiale, S og R kom med. På det grundlag havde vi et møde på mit kontor, og det har jeg mødereferat fra. Oven på det kom der et brev fra hr. Ole Stavad og fru Margrethe Vestager, hvori det bl.a. indgår – det er noget af det, man skriver – og jeg tillader mig lige at vove at citere: Vi kan tilslutte os de bemærkninger, som du havde på mødet i dag til konkretisering og forståelse af vort papir.

Og sådan kan vi jo slå hinanden oven i hovedet. Jeg kan forstå, at vi har en lidt forskellig oplevelse af tingene, men hvis man nu glemmer alt det og ser på substansen af det, kan jeg forstå, at det, man gjorde til substansspørgsmålet, var, at der blev gamblet med den kommunale økonomi. Kunne man skabe et sikkert nok fundament for at lave den opgaveflytning, som regeringen ville, kunne man udleve regeringens ambition på kommunestyrets vegne – det var det, debatten handlede om – kunne man gøre det på en økonomisk måde, der hang sammen?

Over for det kunne vi altså præsentere regnestykker, der viser, at de penge, vi bringer i spil, svarer fuldstændig til de penge, man bragte i spil, da man lavede grundtakstmodellen tilbage i 1996 uden overhovedet at lave så meget som et regnestykke på bagsiden af en serviet. Det er en ting.

Den anden ting er, at vi tilbød en tilbagefaldsmodel, hvis vi ikke kunne betrygge partierne om, hvordan en sådan permanent ordning kunne komme til at hænge sammen. Man mødte ikke op på mit kontor for at få forelagt de forslag. Det er sådan set bare det korte af det lange, men lad os nu se fremad.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg ved ikke, hvem der har den mest traumatiske oplevelse. Jeg kan bare konstatere, at det ikke er mig, der har taget fortiden op under debatten i dag. Det er ministeren, der har forsøgt det og har citeret fra Ritzau og andet, fordi han mener, at han har et eller andet behov.

Hvis jeg så må have lov til at citere det, der fremgår af det brev, som var grundlaget, og som vi sendte til ministeren den 11. juni, står der: Vi er glade for, at regeringen i alt væsentligt har tilsluttet sig den ramme og det udspil, som vi præsenterede for dig i går aftes som supplement til og ændring af dit tidligere udspil.

Dermed mener jeg sådan set, at det ret tydeligt fremgår, at vi havde fået en klar og positiv tilkendegivelse. Derefter gik vi så ind og præciserede der, hvor der var en diskussion.

Men ministeren har haft én opfattelse som grundlag for den forhandling, kan jeg høre. Vi havde en anden. Derfor måtte det gå galt. Og så synes jeg, at vi, som jeg gjorde fra starten af, skal bruge tiden til at se fremad. Men hvis ministeren gerne vil diskutere fortiden, så stiller jeg mig selvfølgelig altid til rådighed, hvis det er det, han synes er mest interessant.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg må sige, at jeg forstå ikke denne insisteren på at diskutere fortiden. Det er ikke mig, der har taget fortiden op. Jeg har ikke nævnt fortiden med et eneste ord i mit første indlæg. Jeg har lyttet til nogle korte bemærkninger, der faldt, hvorunder bl.a. den myte, at der er et papir på, jeg tror, det er fem sider, og at det var grundlaget, og når man ikke levede op til det, så havde man forbrudt sig mod en eller anden regel, fik næring. Det er sådan set det, jeg reflekterer på.

Jeg går ud fra, at hr. Ole Stavad er enig med mig i, at det brev, hvor der direkte refereres til det møde, der blev holdt på mit kontor, vil kun kunne læses i sammenhæng med det, der blev sagt på det møde, der refereres til. Det tilsiger logikken vel. Sådan et mødereferat kan sådan set godt tåle dagens lys, men jeg har ikke noget inderligt behov. Det kan jeg forstå at hr. Ole Stavad har.

Men jeg tror ikke, at det interesserer de mennesker, der lever med, at vi ikke kommer fuldt i mål med at lave verdens bedste sundhedsvæsen, en tøddel, hvorfor hr. Ole Stavad ikke kom

til et møde på mit kontor en dag i sommer kl. 10, 13 og 14. Jeg tror ikke, det interesserer de kommunalpolitikere, der sidder derude, og som nu vil i gang med at få nogle opgaver, få noget ansvar, få højt til loftet og lave noget lokalt styre, der gør en forskel, en tøddel. Jeg tror ikke, at det interesserer dem.

Det, der interesserer dem, er, hvordan vi lever op til det ansvar, de så fint har honoreret. Det er regeringen meget indstillet på at gøre. Vi giver de svar, der skal til. Er der flere partier, der melder sig på delstrækninger, så er man hjertelig velkommen, og det signal, jeg gerne har villet sende her i dag, er, at det naturligvis ikke er på skrømt.

Men det er vel fair nok, at vi, efter at vi har fået en kurv, nu sætter os sammen med dem, vi har aftalt en aftale med, og oversætter det til vores bud på lovgivning, før vi går i videre dialog.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

I et tidligere indlæg kom jeg til at nævne, at jeg sådan set ærgrer mig over ikke at blive inviteret i anden omgang til forhandlinger der i juni måned. Men efter det sidste, jeg har hørt her, kan jeg forstå, at det kunne have efterladt et eller andet hos mig. Selv om jeg synes, at mit sind er stærkt, så ved jeg jo ikke, om jeg også kunne forfalde til at få en eller anden traumatisk oplevelse, som jeg aldrig nogen sinde ville komme over. Men det håber jeg altså ikke sker for de pågældende, som har været igennem det forløb. Ellers har jeg forstået, at det kan lade sig gøre at få behandling, så man kommer over de traumatiske oplevelser.

Det, jeg bad om ordet til, var det om svar. Jeg beder ikke ministeren om at forholde sig til det svar, som undervisningsministeren gav i Udvalget, for det vil være unfair – jeg synes udmærket om undervisningsministeren – men beder ham bare være opmærksom på, og det synes jeg at ministeren skal være, at når vi spørger i de respektive udvalg, skal ministerens kollega være opmærksom på, at vi altså godt kan være interesseret i sagen og bliver overraskede, når svarene er forholdsvis tynde.

Jeg ved godt, at når indenrigsministeren svarer, tænker han i, hvor han er henne i processen, men de andre ministre skal være tilsvarende henne i processen, og de skal være opmærksomme på, at det sådant set interesserer folketingsmedlemmerne, som benytter sig af grundlovens

§ 53, vel vidende at ministeren ikke er forpligtet til at svare.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jo, men jeg kan ikke føje så meget nyt til. Vi giver jo gerne gode, fyldestgørende svar til Folketinget, i salen, i udvalgene, til samråd m.v. Sådan er det. Det rigtig gode svar på alle de spørgsmål, der kunne stilles, giver vi jo altså på det tidspunkt, hvor vores egne interne processer er på plads, og hvor vi har vores færdige, gennemarbejdede bud på, hvordan lovgivningen skal være. Det var det, jeg sigtede til, da jeg før udtalte mig om processer og hver ting til sin tid. Sådan må det nødvendigvis være.

Kl. 18.45

Vi sidder for tiden, desværre lidt færre, end man kunne have ønsket sig, men lad nu det være, og udfylder den aftale, vi har indgået før sommerferien, inspireret af den offentlige debat, der har været, og er ved at indhøste en masse faktuel viden, der kan samles op forskellige steder. Det udkrystalliserer sig jo til noget, der bliver konkret, og det konkrete er de lovforslag, vi fremsætter i en samlet buket til januar.

Det rokker selvfølgelig ikke ved, at regeringen til enhver tid skal kunne redegøre for, hvad der er sigtet, og hvilke virkemidler der er i den aftale, vi har indgået, og det føler jeg mig også fuldstændig tryk ved at et hvilket som helst regeringsmedlem kan.

Formanden:

Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører i anden omgang.

Margrethe Vestager (RV):

Når de historiske overvejelser, som jeg ikke vil gå dybere ind i, for jeg synes, at hr. Ole Stavad på udmærket vis har redegjort for dem, kan have en interesse, er det jo, fordi det, vi har oplevet i dag, er et forsøg på at sige, at der ingen substantiel uenighed er; det er kun noget møde-etikette, der er kommet imellem os. Hvis regeringen anerkendte, at der faktisk er egentlig reel politisk uenighed på en række punkter, så kunne det være, at vi også ville forstå invitationen reelt.

Jeg forstår udmærket, at Dansk Folkeparti holder godt fast i aftalen og også polerer på overfladen, så den bliver ved med at være helt glat og uangribelig og uden at komme i nærhe-

den af for nogen, der måtte være interesseret. Og jeg modtager selvfølgelig også tilrettevisningen fra ministeren og hr. Thulesen Dahl, hvad angår min ungdommelige naivitet i forhold til statsministerens invitation.

Nu er det efter min opfattelse en ret særlig reform, vi gennemfører. Den har ikke sin lige i et 30-årigt perspektiv. Den har et format, og den indeholder mange, mange delreformer; reformer, som, hvis de blev gennemført hver for sig, nok ville kunne trække forespørgsler, samråd, høringer og deputationer og alt mulig andet med sig.

Det Radikale Venstre har anmeldt en meget specifik interesse for at gennemføre en selvejerreform, nu hvor der blev et historisk hul til det; en reform af det selveje, som en række af vores uddannelsesinstitutioner har, og som en række af vores uddannelsesinstitutioner skal have.

Derfor misforstod vi statsministeren. Vi troede, at vi ville blive inviteret til drøftelser af en selvejerreform i den udmøntning eller udfoldning af aftalen, som vi troede der var interesse for, men vi forstår nu, at der ingen interesse er for det. Invitationen skulle forstås som en anledning til at skrive den gældende aftale under eller til at forholde sig i ro, indtil regeringen kunne fremlægge færdige lovforslag. Men sådan havde vi nu forstået processen.

Jeg synes, det er dybt utilfredsstillende i forhold til det samarbejde, som vi plejer at have, at vi på den måde skal opfatte aftalen som fuldstændig glat og uden invitation, uden antydning af vilje til at udfolde, hvad aftalen går ud på, før lovforslagene ligger efter høringsprocessen. Vi har anmeldt meget klare interesser, vi har oplevet en total afvisning. Det er bare, så det er helt klart.

Men jeg modtager selvfølgelig tilrettevisningen i forhold til, hvad der er den parlamentariske metode for aftaler af den her type, og i forhold til de helt naturlige og selvfølgelig forligsrettigheder, som Dansk Folkeparti har. Det var bare ikke sådan, det lød undervejs, og det var ikke det perspektiv, som vi i andre sammenhænge havde fået stillet i udsigt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det vil jo bare være sin sag! Alle kan registrere, at der bliver lavet en aftale, hvor der vil blive givet og taget, hvor man prøver at finde en balance i tingene, hvor man indgår nogle kompromiser, og så laves der en aftale. Skal andre så kunne

komme og plukke lige præcis i de områder, de selv vil have, og så rive det ud af sammenhængen og i øvrigt få det lavet om?

Kl. 18.50

Hvis det er sådan, fru Margrethe Vestager forestiller sig, at vi lige pludselig skal lave forlig på herinde, hvis det har en eller anden større rækkevidde – det er det, jeg kan forstå er mantraet, at det altså sådan er over et vist niveau – så kunne det også diskuteres, om et forsvarsforlig for de næste 5 år, der fuldstændig laver om på forsvaret, er noget, hvor man også, hvis man er uenig i det og ikke går ind i et samlet forlig, skulle kunne plukke nogle ting ud. Eller hvad? Det er i forhold til den måde, Folketinget arbejder på, lidt svært at få hoved og hale i, hvad fru Margrethe Vestager ønsker.

Men det, jeg så bare godt lige kunne tænke mig at spørge om i forhold til fremtiden, for det er da klart det mest interessante for alle, er: Er de ændringer, som Socialdemokratiets hr. Ole Stavad annoncerede Socialdemokratiet ønsker at lave – det er også set i forhold til, hvornår man så kan få lejlighed til at lave dem om – helt frem til at man i givet fald vil ændre regionsafgrænsningen, afstemt med Det Radikale Venstre? Nu hvor man indtil nu har kørt parløb hele vejen, er det så et parløb, man vil fortsætte med hensyn til de ændringer, der foreslås?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, at det håndgreb, som Dansk Folkepartis ordfører forsøger sig med i øjeblikket, nemlig at Det Radikale Venstre ligesom skriver sig ud af den parlamentariske praksis, og at vi da må kunne forstå, at sådan kan man ikke gøre, er fiffigt og også ganske snedigt: Vi her i Dansk Folkeparti, næsten et regeringsparti, har skam styr på, hvordan de parlamentariske processer skal være!

Det Radikale Venstre har anmeldt et meget klart ønske om at deltage i en selvejerreform, statsministeren har meget klart inviteret til at deltage i reformarbejdet. Vi har ikke fået nogen invitation, vi har ikke fået nogen svar. Vi har ikke fået noget som helst, der kunne ligne et svar på det ønske om en reform.

Derfor undrer det mig, at hr. Thulesen Dahl nu får det til at se ud, som om statsministerens invitation ikke var i overensstemmelse med Dansk Folkepartis ønsker. Det lyder lidt, som om det er kommet bag på Dansk Folkeparti, at regeringen måske egentlig gerne ville have an-

dre partier med i aftalen, at regeringen måske føler sig en lille smule bar, når den alene er sammen med Dansk Folkeparti i de her sager, for den insisterer, vi har hørt i eftermiddag, det toneleje, vi har hørt i eftermiddag, den konstante modspørgen i stedet for selv at redegøre for indholdet i aftalen, tyder jo på, at man måske er knap så sikker, som man får det til at se ud, på, at det her i enhver forstand er sat på skinner, er en succeshistorie og er på vej sikkert i mål, eller hvilken retorik man i øvrigt bruger.

Hr. Thulesen Dahl er jo faktisk den eneste, der har nærmet sig et billede, jeg kan genkende, nemlig at det rigtig store arbejde ligger foran os, og det, som allerede nu bliver beskrevet som en succeshistorie, har man end ikke krattet i overfladen af.

Med hensyn til Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet så tror jeg, at man vil finde, at vi vil få et rigtig godt samarbejde om at få afdækket, hvad konsekvenserne vil være af regeringens reformarbejde, og hvad vi vil foreslå skal gøres anderledes.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det var så syv-otte ord til besvarelse af det spørgsmål, jeg egentlig havde, og så en lang tale om noget andet, men jeg kan måske give fru Margrethe Vestager endnu en lejlighed til at svare på det spørgsmål, jeg egentlig havde.

Hr. Ole Stavad mente jo, at han var meget præcis i sin tilkendegivelse af, hvad der skulle ændres, hvis Socialdemokratiet fik mulighed for det. Vi var så lidt uenige om, hvor præcist det egentlig var, men det mente han selv at det var. Derfor er det da interessant for os at vide, om fru Margrethe Vestager og Det Radikale Venstre er med på den meget såkaldt præcise formulering af, hvad der skal ske, afhængigt af, hvornår man i givet fald måtte få mulighed for at lave det om, eller om man ikke har sådan en fælles afstemning af ønskerne. Det vil jeg gerne have et klart svar på.

Til det andet er bare at sige, at da vi lavede aftalen i juni, var der mulighed for at være med og få sat et fingeraftryk på det hele, og før der skulle laves en udmøntningsaftale i september, var der mulighed for at komme med, og så bliver der en mulighed for, endda i fuld overensstemmelse mellem regeringen og Dansk Folkeparti, når lovforslagene er bragt frem, at diskutere indholdet af dem og selvfølgelig påvirke dem, når

man har gode argumenter at påvirke dem med. Sådan skal det være.

Så er der en fase her, hvor det ville være mærkeligt, hvis man sådan kunne gå ind og plukke i tingene, som fru Margrethe Vestager tilkendegiver. Men jeg vil bruge andre lejligheder, hvis fru Margrethe Vestager igen kommer i regering, til at bede om den samme ret, når der laves forlig, som jeg ikke efterfølgende bliver en del af, som fru Margrethe Vestager nu har udbedt sig.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jamen min prognose vil være, at det vil komme til at ske; min prognose vil også være, at det vil komme til at ske ret tit, men jeg vil ikke lave den prognose, at vi kommer til at lave aftaler af den her størrelsesorden særlig tit, om overhovedet.

Jeg synes, det er sådan en lille smule nedladende fra hr. Thulesen Dahls side at gøre det her spørgsmål til et spørgsmål på linje med en forsvarsforligsaftale. At strukturreformen kan sammenlignes med en forsvarsforligsaftale tror jeg egentlig at de offentligt ansatte, de pårørende, brugerne, politikerne, som sidder rundt omkring og arbejder med det, synes er en lille smule nedladende. De beder ikke om at få en flig eller tage en enkelt tidsel ud. Vi siger, at hvis der er et ønske om samarbejde, så melder vi os meget gerne til drøftelser af en selvejerreform.

Kl. 18.55

Aftalen, som er indgået, er vist mindst talt ikke særlig præcis i det spørgsmål, ud over at den også siden hen er ændret i det spørgsmål. Derfor tror jeg, at det vil være klart for enhver, der læser aftalen, at det faktisk ikke er rigtigt, det er i hvert fald ikke nogen særlig korrekt beskrivelse af virkeligheden og af det samspil, som der ville kunne have været imellem Folketingets partier.

Man kan godt diskutere præcision, men det ville være klædeligt, før man skød på vores præcision – ja, vi er faktisk enig med Socialdemokratiet – at man havde sin egen præcision på plads og måske kunne svare bare en anelse mere præcist på de spørgsmål, der blev stillet.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 16: Forslag til lov om frit valg.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).
(Fremsat 6/10 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Thor Gunnar Kofoed (V):

Så skal vi til noget helt andet, noget meget mere positivt og opløftende i dagens debat. Det er nemlig om borgernes frie valg eller oplysninger herom.

Det er jo sådan, at når danskerne går ned ad Strøget eller en anden gågade, er de fantastisk dygtige forbrugere. De kan f.eks. vælge mellem forskelligt tøj, og de er også i stand til at finde ud af, hvilke mærkevarer de skal vælge, også hvis der er to forretninger, der har samme mærkevarer, men forskellige priser. Derfor kan man sige, at danskerne er så dygtige forbrugere, at de ligefrem kan vælge, hvilken kvalitet de vil have, og også kan prioriterer mellem de kvaliteter, der stilles til rådighed. Det er virkelig dygtige forbrugere, vi har.

Men se, den mulighed er det ikke alle steder i Danmark danskerne har, når vi taler om offentligt betalte servicenydelser. Derfor er vi i Venstre meget glade for, at regeringen har fremsat dette lovforslag om oplysning om det frie valg. Med denne lov giver vi borgerne mulighed for at få samme oplysninger, som de får på Strøget. Hvordan det? Jo, borgerne skal have mulighed for at vælge, og de skal have mulighed for at vide, hvilke valgmuligheder de har.

Kommuner og amter skal inden tredje kvartal i valgåret have offentliggjort indholdet i borgernes valgmuligheder eller nogle steder mangel på samme. På den måde får borgerne mulighed for at se, hvilke tilbud de har at vælge mellem, og ikke bare tage det, som kommunalbestyrelsen har stillet til rådighed eller har trukket ned over hovedet på dem.

Med det her lovforslag flytter vi debatten væk fra, at det bare er et ønske for Venstre, at borgerne skal have det frie valg. Vi flytter det ud i kommunerne og gør det til en diskussion mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om, hvilke valgmuligheder kommunalbestyrelsen stiller til rådighed for borgerne.